ZNAMY TERMIN OTWARCIA NOWEGO DWORCA \4

PRZEBUDOWA STADIONU W OLSZTYNIE. LISTA CIĘĆ \5

EUROPA ZACIĄGA HAMULEC \6

SŁUGA BOŻY O MROCZNEJ PRZESZŁOŚCI \10-11

PIĄTEK-PONIEDZIAŁEK |08-11|11|2024|

GAZETA OLSZTYŃSKA WEEKEND

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 5,99 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0137-9127

ISSN 0137-9127 · NR INDEKSU 350176 \\ NAKŁAD 2 530 NR 173 (21 354)

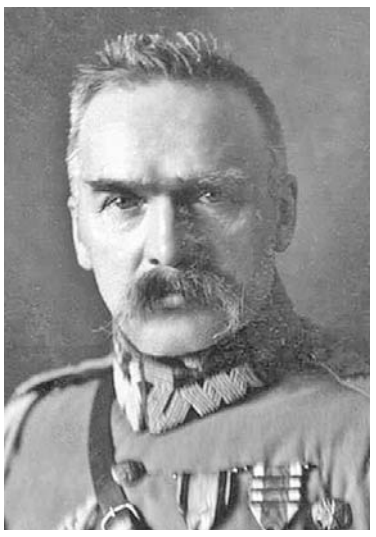

Józef Piłsudski

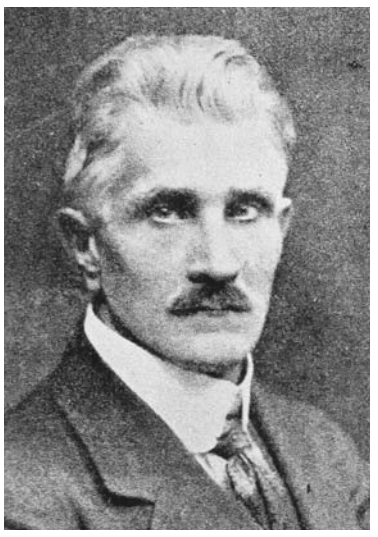

Ignacy Daszyński

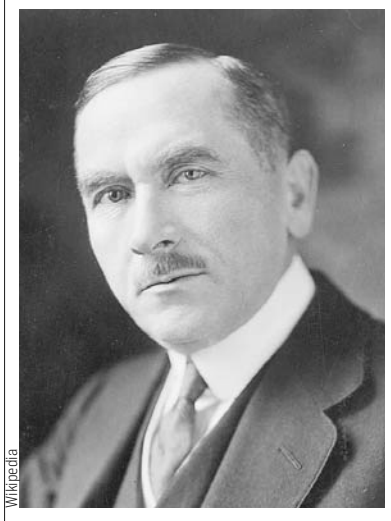

Roman Dmowski

Wikipedia

Naród, który traci pamięć, traci sumienie.

Zbigniew Herbert

Wincenty Witos

SPORT

STOMIL CUP TO JUŻ NIE TYLKO FUTBOL \13

ZA TYDZIEŃ ZACZYNAMY! \15

PROJEKT CELUJE W MISTRZOSTWO? \16

PROMOCJA

BEZPŁATNY DODATEK W KAŻDY PONIEDZIAŁEK I PIĄTEK

RELAKS z Gazetą Olsztyńską

47240TBP-D-K

eprasa.pl de55df0995

https://twitter.com/RobertWinnicki

WSZYSCY NA MARSZ NIEPODLEGŁOŚCI!

TYLKO Z OLSZTYNA W PONIEDZIAŁEK JEDZIE DO WARSZAWY CO NAJMNIEJ KILKA AUTOKARÓW PATRIOTÓW Z RÓŻNYCH ORGANIZACJI. CHCĄ WSPÓLNIE ŚWIĘTOWAĆ 11 LISTOPADA, UCZESTNICZĄC W MARSZU NIEPODLEGŁOŚCI. TEGOROCZNA MANIFESTACJA MOŻE LICZYĆ NAWET KILKASET TYSIĘCY OSÓB.

Piotr Lisiecki jest w dużym stopniu chodzącą historią Marszów Niepodległości. Uczestniczył prawie we wszystkich. Co roku organizuje wyjazdy do Warszawy nie tylko z Olsztyna, ale także z całych Warmii i Mazur. I to mimo trudności, jakie corocznie napotyka ze strony różnego typu służb mundurowych, które uparły się przykleić organizatorom łatkę chuliganów lub nawet... faszystów. Tak uczestników wielkiego Marszu Niepodległości co roku starają się pokazywać lewicowe czy liberalne media, także na świecie. I to mimo że uczestnicy Marszu to głównie rodziny polskich patriotów, którzy wraz z dziećmi świętują odzyskaną przez Polskę niepodległość!

Wbrew modzie

Od samego początku każda władza w jakiś sposób próbowała ograniczyć Marsz Niepodległości. Zmiana na stanowisku prezydenta Warszawy z Hanny Gronkiewicz-Waltz na Rafała Trzaskowskiego nie ułatwiła w żaden sposób organizacji tej wielkiej patriotycznej manifestacji. — Władze Warszawy robiły i robią wszystko, żeby utrudnić przeprowadzenie tej wielkiej, spontanicznej demonstracji — mówi „Gazecie Olsztyńskiej" Piotr Lisiecki. — Przy tym nasze autokary zazwyczaj są drobiazgowo kontrolowane przez policję, uczestnicy spisywani, a zdarzało się, że wśród podróżujących przemykał się funkcjonariusz policji pod przykrywką — dodaje.

Mimo utrudnień podczas przygotowań do Marszu Niepodległości każdego roku autokary z całej Polski zapełniają się chętnymi. Patriotyczne świętowanie i wspólna podróż do stolicy to dla uczestników coś więcej niż tylko wyjazd — to manifestacja przywiązania do wartości, które ukształtowały naszą tożsamość narodową.

Pierwszy Marsz Niepodległości w Warszawie w obecnej formie odbył się 11 listopada 2010 roku. Zorganizowały go środowiska narodowe, takie jak Młodzież Wszechpolska i Obóz Narodowo-Radykalny. Od tamtej pory marsz odbywa się corocznie, przyciągając tysiące uczestników z różnych części kraju. Wydarzenie stało się symbolem patriotyzmu i miłości do ojczyzny.

— Marsz jest miejscem, gdzie możemy wspólnie świętować naszą miłość do Polski — mówi nam lider narodowców z regionu. Tegoroczne hasło marszu to „Wielkiej Polski moc to my". Cytat pochodzi z przedwojennego hymnu Młodzieży Wszechpolskiej. I nawiązuje do tradycji ruchu wszechpolskiego, którego twórcą był Roman Dmowski.

Ojcowie niepodległości

Tymi najbardziej znanymi twórcami niepodległości, którą nasza ojczyzna odzyskała w 1918 roku, po 123 latach rozbiorów, byli Roman Dmowski, Józef Piłsudski, Wojciech Korfanty, Ignacy Daszyński oraz Ignacy Jan Paderewski. To oni, działając zarówno na arenie międzynarodowej, jak i na krajowym podwórku, odegrali kluczowe role w procesie odzyskiwania suwerenności.

Działania Dmowskiego na konferencji pokojowej w Paryżu, wojskowe osiągnięcia Piłsudskiego, a także polityczne działania Korfantego i Paderewskiego — wszystko to stanowiło fundamenty, na których powstała II Rzeczpospolita. Proces ten był długi i skomplikowany, a odzyskanie niepodległości było wynikiem zarówno zewnętrznych okoliczności, jak i determinacji narodu polskiego.

Warto również wspomnieć o kluczowych wydarzeniach z listopada 1918 roku. 7 listopada w Lublinie utworzono Rząd Tymczasowy Ludowy Republiki Polskiej pod przewodnictwem Ignacego Daszyńskiego. Był to pierwszy rząd, który ogłosił suwerenność Polski, choć miał charakter tymczasowy. Kilka dni później, 11 listopada, Rada Regencyjna przekazała władzę wojskową Józefowi Piłsudskiemu, co stało się symbolem odradzającego się państwa polskiego.

Dzięki temu przekazaniu władzy możliwe było utworzenie zrębów nowej administracji oraz zjednoczenie różnych stronnictw politycznych wokół idei niepodległości. Równolegle działał również Komitet Narodowy Polski (KNP) na czele z Romanem Dmowskim, który na arenie międzynarodowej zabiegał o uznanie Polski przez państwa Ententy.

Straż Marszu

Marsz Niepodległości szybko stał się jednym z największych wydarzeń patriotycznych w Polsce. Jego charakter ewoluował, przyciągając szeroki wachlarz uczestników — od rodzin z dziećmi przez grupy rekonstrukcyjne i kombatantów aż po przedstawicieli różnych organizacji społecznych i politycznych. Co roku tysiące ludzi z całej Polski przyjeżdża do Warszawy, aby pokazać, że wartości takie jak wolność i niepodległość są dla nich niezwykle ważne. Nad ich bezpieczeństwem czuwa wyjątkowa formacja złożona z organizatorów wydarzenia.

— Straż Marszu Niepodległości jest wyjątkową grupą. Ich zaangażowanie i profesjonalizm to gwarancja bezpieczeństwa i sprawnego przebiegu wydarzenia. To dzięki niej uczestnicy marszu mogą czuć się naprawdę bezpiecznie. I to pod każdym względem — przekonuje Piotr Lisiecki.

Straż Marszu, powołana do ochrony uczestników, jest formacją, która ma tradycję długą, jak sam marsz. Choć niektórzy porównują ją do organizacji paramilitarnych, w rzeczywistości to profesjonalna grupa, która z oddaniem dba o bezpieczeństwo i porządek. Sprawdziła się w obliczu licznych prób zakłócania imprezy przez przeciwników politycznych. Jej profesjonalizm jest bardzo wysoko oceniany także przez policję.

Idą razem

Narodowe Święto Niepodległości, obchodzone w Polsce 11 listopada, ma głębokie korzenie historyczne także poza Polską. To również data podpisania rozejmu w Compiègne 11 listopada 1918 roku, który zakończył działania militarne I wojny światowej. Miał także ogromne znaczenie dla odzyskania przez Polskę niepodległości. To właśnie dzięki osłabieniu zaborców, Niemiec i Austrii, a także chaosowi, w jaki popadła zrewolucjonizowana Rosja, możliwe stało się odbudowanie suwerennego państwa polskiego.

Piotr Lisiecki przyznaje, że w tym roku wyjazdy na Marsz Niepodległości organizuje wiele ugrupowań. — Cieszy nas, że różne środowiska, które odwołują się do tradycji patriotycznej, jadą w tym dniu do Warszawy. Nie musimy iść razem, ważne, że idziemy w jedną stronę — mówi „Gazecie Olsztyńskiej" Piotr Lisiecki.

Co warto podkreślić, jak co roku formalnym organizatorem Marszu Niepodległości jest stowarzyszenie Marsz Niepodległości. Tworzą je środowiska narodowe, związane przede wszystkim z Ruchem Narodowym i innymi formacjami Konfederacji. W tym roku swój udział zapowiedzieli również liderzy Prawa i Sprawiedliwości. Oni także organizują wyjazdy z całej Polski do Warszawy.

Lekcja dla młodszych

— 11 listopada to dzień, który przypomina nam, jak ważna jest wolność i jak wiele pokoleń Polaków po-

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY
Agnieszka Weder-Grygielewicz

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak **wydawca@gazetaolsztynska.pl**
Zuzanna Leszczyńska
sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
514 800 549

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 800 517

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 505 766 681
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikelblaski.pl
502 499 531

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 502 499 539

NAKŁAD KONTROLOWANY
ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów oraz zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów w publikowanych listach i nadesłanych materiałach. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń. Wydawca zastrzega sobie prawo odmowy przyjęcia ogłoszenia sprzecznego z zasadami moralnymi lub prawem.

eprasa.pl de55df0995

święciło swoje życie, abyśmy mogli ją odzyskać — mówi „Gazecie Olsztyńskiej" Piotr Lisiecki. — To nie tylko uroczystość, ale także lekcja dla młodszych pokoleń o znaczeniu wolności i odpowiedzialności za przyszłość ojczyzny — dodaje i apeluje, żeby do wspólnego świętowania dołączył każdy, kto tylko ma taką możliwość: — Pokażmy, że jesteśmy jednym narodem — silnym, dumnym i gotowym do obrony naszych wartości!

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI
s.kryscinski@gazetaolsztynska.pl

Obchody Narodowego Święta Niepodległości w Olsztynie. Co nas czeka?
11 listopada Polska obchodzi Narodowe Święto Niepodległości, upamiętniające powrót naszego kraju na mapę Europy po 123 latach zaborów. W ten dzień ulice miast w cały kraju wypełniają się biało-czerwonymi flagami, a Polacy uczestniczą w uroczystościach, marszach i koncertach patriotycznych, oddając hołd tym, którzy walczyli o wolność. W Olsztynie odbędą się m.in. Bieg Niepodległości oraz przemarsz z flagą.

Przemarsz z flagą
Obwód Warmińsko-Mazurski ZHR 11 listopada zaprasza do wspólnego świętowania 106. rocznicy odzyskania niepodległości. Obchody rozpoczną się o godz. 10 mszą świętą w intencji ojczyzny w konkatedrze św. Jakuba w Olsztynie. O godz. 11 wyruszy uroczysty przemarsz na plac Solidarności, gdzie zostanie odśpiewany hymn narodowy i nastąpi złożenie wieńców przy 100-metrowej fladze Polski.

Bieg Niepodległości
To już siódma edycja Olsztyńskiego Biegu Niepodległości.
Start biegu na 5 km oraz nordic walking 10 km — godz. 10:11.
Start głównego biegu na 10 km — godz. 11:11.
Start i meta biegu usytuowane są na terenie CRS Ukiel.

Wojewódzkie obchody Narodowego Święta Niepodległości odbędą się w tym roku w Nidzicy. W programie oprócz oficjalnej części zaplanowano pokaz sprzętu służb mundurowych oraz poczęstunek darmową grochówką.

ODZYSKALIŚMY NIEPODLEGŁOŚĆ... W PAŹDZIERNIKU?

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI OBCHODZIMY CO ROKU 11 LISTOPADA, ALE NIEKTÓRZY ZWRACAJĄ UWAGĘ NA TO, ŻE NIE JEST TO WŁAŚCIWA DATA UPAMIĘTNIAJĄCA KLUCZOWY MOMENT W NASZEJ HISTORII. WSKAZUJĄ NA 7 PAŹDZIERNIKA – TEGO DNIA 1918 R. RADA REGENCYJNA KRÓLESTWA POLSKIEGO OGŁOSIŁA NIEPODLEGŁOŚĆ, A 5 DNI PÓŹNIEJ PRZEJĘŁA OD ZABORCÓW ZWIERZCHNICTWO NAD WOJSKIEM.

№ 168. Warszawa, Poniedziałek 7 Października 1918 roku. Rok I.

MONITOR POLSKI

WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

Dodatek nadzwyczajny.

Rada Regencyjna do Narodu Polskiego.

Wielka godzina, na którą cały naród polski czekał z upragnieniem, już wybija.

Zbliża się pokój a wraz z nim ziszczenie nigdy nieprzedawnionych dążeń narodu polskiego do zupełnej niepodległości.

W tej godzinie wola narodu polskiego jest jasna, stanowcza i jednomyślna.

Odczuwając tę wolę i na niej opierając te wezwanie, stajemy na podstawie ogólnych zasad pokojowych, głoszonych przez prezydenta Stanów Zjednoczonych, a obecnie przyjętych przez świat cały jako podstawa do urządzenia nowego współżycia narodów.

W stosunku do Polski zasady te prowadzą do utworzenia niepodległego państwa, obejmującego wszystkie ziemie polskie, z dostępem do morza, z polityczną i gospodarczą niezawisłością, jako też terytorjalną nienaruszalnością, co przez traktaty międzynarodowe zagwarantowanem będzie.

Aby ten program ziścić, musi naród polski stanąć jako mąż jeden i wytężyć wszystkie siły, by jego wola została zrozumiana i uznana przez świat cały.

W tym celu stanowimy:

1. Radę Stanu rozwiązać.
2. Powołać zaraz rząd, złożony z przedstawicieli najszerszych warstw narodu i kierunków politycznych.
3. Włożyć na ten rząd obowiązek wypracowania wspólnie z przedstawicielami grup politycznych ustawy wyborczej do sejmu polskiego, opartej na szerokich zasadach demokratycznych i ustawę tę najpóźniej w ciągu miesiąca do zatwierdzenia i ogłoszenia Radzie Regencyjnej przedstawić.
4. Sejm niezwłocznie potem zwołać i poddać jego postanowieniu dalsze urządzenie Władzy zwierzchniej państwowej, w której ręce Rada Regencyjna zgodnie ze złożoną przysięgą władzę swoją na złożyć.

POLACY! Obecnie już losy nasze w znacznej mierze w naszych spoczywają rękach. Okażmy się godnymi tych potężnych nadziei, które z górą przez wiek żywili wśród ucisku i niedoli ojcowie nasi. Niech zamilknie wszystko, co nas wzajemnie dzielić może a niech zabrzmi jeden wielki głos: Polska zjednoczona niepodległa.

† Aleksander Kakowski.
Józef Ostrowski.
Zdz. Lubomirski.

Prezydent Ministrów:
Jan Kucharzewski.

Warszawa, 7 października 1918.

„Niech zamilknie wszystko, co nas wzajemnie dzielić może, a niech zabrzmi jeden wielki głos: Polska zjednoczona niepodległa".

Tak brzmi ostatnie zdanie odezwy Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego z 7 października 1918 r. ogłoszonej na łamach „Monitora Polskiego". Wyraźnie proklamowano niepodległość.

Dlaczego więc świętujemy 11 listopada, a nie miesiąc wcześniej, 7 października?

11 listopada 1918 r. Rada Regencyjna przekazała zwierzchnictwo nad wojskiem polskim Józefowi Piłsudskiemu, po czym 14 listopada rozwiązała się i przekazała Marszałkowi już całkowitą władzę zwierzchnią. Tutaj należy być może szukać mętnych korzeni obecnej daty Narodowego Święta Niepodległości. Mocne podstawy do świętowania tego dnia historycy widzą w fakcie zakończenia I wojny światowej.

Co ciekawe, ówczesne świętowanie odzyskania niepodległości nie miało tak naprawdę nic wspólnego z obecnym Narodowym Świętem Niepodległości, gdy świętuje cały kraj. W XX-leciu międzywojennym (lata 1919-1936) rocznice odrodzenia się naszego kraju obchodzono jako uroczystości stricte wojskowe.

Pierwsze Święto Niepodległości zorganizowano 14 listopada 1920 r., a data wiąże się – oprócz przekazania rok wcześniej władzy w Polsce Piłsudskiemu – z faktem uhonorowania Marszałka jako Wodza Naczelnego wygranej przez nas wojny polsko-bolszewickiej. Józef Piłsudski otrzymał wówczas buławę marszałkowską.

Już po przewrocie majowym z 1926 r. („piękna" nazwa zamachu stanu dokonanego przez Józefa Piłsudskiego) najbliżej stałej formy Narodowego Święta Niepodległości była data 8 listopada. W 1926 r. Naczelnik arbitralnie ustanowił ten dzień wolnym od pracy dla urzędników państwowych i potem co roku dokonywał 8 listopada inspekcji wojskowej oraz podziwiał defiladę.

Święto Niepodległości – tożsame z tym znanym dzisiaj – po raz pierwszy rangę święta państwowego uzyskało w 1937 r. Data 11 listopada miała na celu nie tyle wyłącznie uczczenie odzyskania niepodległości, co w równie wielkim stopniu upamiętnienie Józefa Piłsudskiego (nie było wcześniej stałej daty; np. 11 listopada 1932 r. odsłonięto warszawski pomnik Lotnika i nie czyniono tego z okazji oficjalnej rocznicy odrodzenia Polski). Sanacja zdążyła zrobić to dwa razy: w 1937 oraz 1938 r. W trakcie II wojny światowej jakiekolwiek próby manifestowania patriotyzmu z okazji 11 listopada były zabronione i surowo karane przez okupantów.

Celem powyższego artykułu nie jest zdyskredytowanie daty 11 listopada, a raczej zwrócenie uwagi na fakt, że – szczególnie jeżeli chodzi o amatorów i pasjonatów historii – warto czasami przyjrzeć się objawionym prawdom historycznym z nieco innej perspektywy, bez emocji i z odwołaniem się do faktów.

A te mówią: 11 listopada Rada Regencyjna Królestwa Polskiego PRZEKAZAŁA władzę Józefowi Piłsudskiemu, a skoro ją przekazała, a ta została przez Marszałka PRZYJĘTA, to znaczy, że i sam Piłsudski UZNAWAŁ RRKP za suwerena odradzającej się Polski. Skoro pierwotny suweren ogłosił niepodległość kraju 7 października, technicznie rzecz ujmując, rzeczywiście ten dzień można uznawać za właściwy do świętowania niepodległości. Zresztą Rada zamierzała Naczelnika nawet uczynić premierem, ale wycofała się pod naciskiem opinii publicznej.

Jest jeden zasadniczy fakt, który może podważać rolę RR jako w pełni polskiego przedstawiciela władz. Organ ten nie powstał jako oddolny ruch patriotów, ale został powołany przez naszych zaborców. Jeżeli ktoś chciałby dyskutować ze zwolennikami twierdzenia, że niepodległość powinniśmy świętować 7 października, może próbować powoływać się właśnie na okupacyjny rodowód Rady Regencyjnej KP, a 11 listopada uzasadniać powszechnie przyjętą narracją: koniec wojny – Polska odzyskuje niepodległość.

Ale chwila! Jeżeli więc Rada była tworem okupantów i z ich mocy rządziła, to w takim razie Naczelnik przyjął władzę od... okupacyjnej rady? Ciekawe...

Niech powyższy artykuł będzie dla Państwa impulsem do zbadania sprawy na własną rękę i wypracowania swojej opinii co do zamieszania związanego z datą odzyskania przez nas niepodległości.

Czym była Rada Regencyjna Królestwa Polskiego? Był to organ władzy naczelnej Królestwa Polskiego powołanego na mocy aktu z 5 listopada 1916 r. – proklamacji władz niemieckich i austro-węgierskich o obietnicy powstania Królestwa Polskiego, które miało być sojusznikiem obu mocarstw. Skład Rady zmieniał się kilkukrotnie, a ona sama stosunkowo szybko zrzuciła z siebie zwierzchnictwo zaborców. W momencie przekazywania władzy Piłsudskiemu zasiadali w niej Józef Ostrowski, arcybiskup metropolita warszawski Aleksander Kakowski oraz książę Zdzisław Lubomirski. Organ ten sprawował władzę przez rok, ale w tym czasie bardzo zasłużył się dla odrodzenia gospodarczego i administracyjnego powstającej z popiołów Polski. Rada Regencyjna zaczęła działać 27 października 1917 r., a rozwiązała się 14 listopada następnego roku po przekazaniu władzy Józefowi Piłsudskiemu.

MACIEJ CHROŚCIELEWSKI
m.chroscielewski@gazetaolsztynska.pl

eprasa.pl de55df0995

JEST TERMIN OTWARCIA NOWEGO DWORCA

ZNAMY TERMIN OTWARCIA NOWEGO DWORCA KOLEJOWEGO W OLSZTYNIE. TO GRUDZIEŃ, CHOĆ WCZEŚNIEJ MOGĄ ZOSTAĆ URUCHOMIONE KASY NA POZIOMIE MINUS 1. CAŁA INWESTYCJA DOBIEGA KOŃCA. NIESTETY, OTOCZENIE DWORCA NIEWIELE SIĘ ZMIENI, PRZYNAJMNIEJ NA RAZIE.

Fot. Zbigniew Woźniak

Spółka PKP SA wystawiła na sprzedaż parcelę wraz z budynkiem przy ul. Lubelskiej, niedaleko dworca kolejowego. Teren ten, o powierzchni ok. 16 arów, znajduje się w sąsiedztwie dawnego dworca PKS, gdzie miała stanąć galeria handlowa. Kompleks miał powstać częściowo też na gruntach należących do PKP, które spółka Retail Provider, właściciel części autobusowej dworca, planowała odkupić od PKP, żeby zrealizować swoją inwestycję. A konkretnie wybudować kompleks usługowo-handlowy wraz z funkcją dworca autobusowego o nazwie Synergia.

Z tych planów nic nie wyszło z różnych powodów i chyba już nie ma co roztrząsać, dlaczego i czyja to wina. Fakty są takie, że szanse na powstanie Synergii są raczej zerowe. Ale za ogromne pieniądze została zmodernizowana stacja Olsztyn Główny i co istotne, powstał nowy dworzec kolejowy. To dwie różne inwestycje, ale wykonawca jest ten sam, czyli spółka Torpol. Koszty obu inwestycji to grubo ponad pół miliarda złotych, a więc dwa razy więcej niż w przypadku nowej Uranii.

W grudniu?

Podróżni, którzy od dawna już mogą korzystać z nowych peronów, a od kilkunastu dni z nowego tunelu łączącego dworzec i perony z Zatorzem, czekają tylko na otwarcie dworca kolejowego. Na tę wisienkę na torcie, która będzie zwieńczeniem obu wielkich i jakże wyczekiwanych przez mieszkańców kolejowych inwestycji w Olsztynie. Kiedy zatem nastąpi otwarcie dworca?

— Budowa nowego dworca kolejowego Olsztyn Główny dobiega końca — mówi Michał Stilger, rzecznik prasowy PKP SA. — Rozpoczęły się już odbiory techniczne, które prowadzą odpowiednie służby, i po ich zakończeniu obiekt będzie mógł zostać udostępniony podróżnym. Otwarcie dworca planujemy w grudniu tego roku, ale dokładną datę będziemy w stanie podać po zakończeniu odbiorów i uzyskaniu wszystkich pozwoleń. Prawdopodobnie nieco wcześniej będą mogły zostać otwarte kasy biletowe na poziomie minus 1.

Jak dodaje rzecznik, obecnie trwają jeszcze prace związane z zagospodarowaniem terenu przy budynku dworca, m.in. budowa parkingu i układanie chodnika. Warto dodać, że zostały już rozstrzygnięte wszystkie przetargi, w ramach których kolejarze wybrali najemców lokali komercyjnych na poziomach 0 i minus 1, i obecnie trwa podpisywanie umów z nowymi najemcami.

Co koło dworca?

Jednak pokłosiem tego, że nie ma Synergii, jest obraz, który mamy w sąsiedztwie nowego, o ciekawej architekturze dworca. Mamy nowoczesną stację, piękny dworzec przypominający swoim kształtem origami lub jak kto woli żagiel, a za płotem stary dworzec autobusowy i wieżowiec. Oba budynki od miesięcy stoją zamknięte i oba te relikty PRL będą tu niebawem pasować jak pięść do nosa.

Czy ten obraz może się zmienić? Pod koniec 2022 roku były prezydent Olsztyna poinformował, że władze miasta, chcąc uporządkować tę przestrzeń, nie wykluczają zamiany gruntów ze spółką Retail Provider, która jest właścicielem dworca autobusowego. Pozwoliłoby to przy wsparciu unijnych funduszy dokończyć budowę zintegrowanego węzła przesiadkowego, a zrazem uporządkować tę przestrzeń miasta.

Wiemy, że Retail Provider wysłał pismo w tej sprawie do już nowego prezydenta. Wiemy, że obie strony dokonały wyceny nieruchomości. Ale nie ma transakcji. Dlaczego? Otóż sprawa rozbija się o pieniądze. Wyceny nieruchomości mocno się od siebie różnią, a w grę wchodzą miliony.

Ale nawet gdyby doszło do zamiany gruntów, to pozostaje jeszcze problem wieżowca koło dworca. Budynek jest wyłączony z użytkowania. W 90 proc. należy do spółki Polregio (Retail Provider jest właścicielem jednego piętra w budynku). Polregio od dawna próbuje sprzedać nieruchomość — ostatnio za nieco ponad 4 mln zł, ale nie ma chętnych na biurowiec. Najwyraźniej jednak spółka jest konsekwentna w swoim działaniu, bo znowu zapowiedziała, że wystawi budynek na sprzedaż.

ANDRZEJ MIELNICKI
a.mielnicki@gazetaolsztynska.pl

BIEGACZ SPOD OLSZTYNA NAJSZYBSZYM POLAKIEM W NOWYM JORKU

Wojciech Kopeć, biegacz i trener spod Olsztyna, udowodnił swoją klasę w jednym z największych na świecie maratonów. Z czasem 2:30.54 zajął 124. miejsce w klasyfikacji open oraz 1. miejsce wśród Polaków w TCS New York City Marathon.

Wojciech Kopeć, biegacz i trener spod Olsztyna, po raz 4. wziął udział w najbardziej prestiżowym maratonie na świecie — TCS New York City Marathon. Wzięło w nim udział niemal 56 tysięcy biegaczy. Zajął 124. miejsce w klasyfikacji open M i po raz 4. był 1. spośród startujących Polaków, za co od konsula RP w Nowym Jorku otrzymał stosowny dyplom.

„Mimo że zrobiłem lepszy czas niż rok temu, moje miejsce jest dużo niższe, co pokazuje, jak bardzo poziom w Big Apple rośnie. To wyraźny znak, że konkurencja w Nowym Jorku staje się coraz silniejsza" — napisał biegacz po zakończeniu biegu na swoim profilu społecznościowym.

„Pierwsze 5 km pobiegłem spokojnie, jak to zaplanowałem. Następnie, po ocenie dyspozycji, przyspieszyłem, a na 10. kilometrze, czując się dobrze, postanowiłem ryzykować i spróbować złamać 2:25, co byłoby moim najlepszym wynikiem na tej trasie" – tłumaczył. Wszystko przebiegało zgodnie z planem do 35. kilometra, kiedy zaczęły pojawiać się problemy.

„Po 35. kilometrze zaczęło mnie odcinać energetycznie, ale do 37. kilometra trzymałem jeszcze dobre tempo. W mojej ocenie brakuje mi jeszcze odpowiedniego treningu biegowego i długich wybieganych kilometrów. Niemniej jednak po 4 miesiącach od zabiegu serca nie spodziewałem się, że będę w stanie utrzymać tempo 3:20-3:30 na kilometr z średnim tętnem 150. To był szok!" — podkreśla Kopeć.

„Biegliśmy pod zimny wiatr, co przy tak szybkim tempie było bardzo odczuwalne. Pogoda nie była idealna, a to widać także w czasach czołówki" — opowiada.

Mimo wszystko ocenia swój start jako udany.

Pan Wojciech już zapowiada udział w kolejnym maratonie.

ŹRÓDŁO: FACEBOOK/ WOJCIECH KOPEĆ/ OPRC.GA

Fot: FB/Wojciech Kopeć

REKLAMA

Konstal PRODUCENT
GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów
Najniższe CENY
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż GRATIS
Dogodne RATY
GARAŻE WZMOCNIONE
AUTOMATYKA DO BRAM
89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl
18424otbr-b-P

komunikat

WÓJT GMINY DYWITY

Na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (j.t. Dz.U. z 2024 r., poz. 1145) informuje, że w dniach **od 08.11.2024 r. do 29.11.2024 r.** został podany do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy w drodze bezprzetargowej na okres do 3 lat położonych w obrębach: Dywity, Ługwałd, Myki. Wykaz znajduje się na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Dywitach przy ulicy Olsztyńskiej 32 oraz na stronach internetowych Gminy Dywity: **www.bip.ugdywity.pl, www.gminadywity.pl.**

Dywity GMINA

108924otbr-a-M

eprasa.pl de55df0995

PRZEBUDOWA STADIONU W OLSZTYNIE. LISTA CIĘĆ

WŁADZE OLSZTYNA PRZYGOTOWUJĄ SIĘ DO NOWEGO PRZETARGU NA PRZEBUDOWĘ STADIONU PRZY AL. PIŁSUDSKIEGO. ZAKRES PRAC BĘDZIE JEDNAK SKROMNIEJSZY.

Władze Olsztyna muszą zweryfikować swoje plany przebudowy miejskiego stadionu przy al. Piłsudskiego.

Obecnie stan techniczny obiektu przy al. Piłsudskiego pozostawia wiele do życzenia. Stadion od wielu lat wymaga gruntownego remontu i modernizacji. Dziś jest już bardzo dobra murawa, a także nowoczesne oświetlenie, ale jedynie dlatego, że widmo niedopuszczenia obiektu do ligowych rozgrywek wymusiło podjęcie konkretnych decyzji przez prezydenta Olsztyna. Władze próbują ratować sytuację doraźnymi inwestycjami. Dotyczą one głównie właśnie murawy oraz głównej trybuny. Zamontowano nowe oświetlenie, wymieniono też m.in. krzesełka. Najgorzej jest ze wschodnią trybuną, która znajduje się od strony ul. Leonharda. By poprawić jej wizualny wygląd, niszczejący fragment obiektu przykryto reklamami. Nadzieja na zmianę pojawiła się wraz z pozyskaniem dotacji z rządowego programu. Przyznana kwota to 30 mln zł.

Plany przebudowy były ambitne. Same prace budowlane zakładały m.in. rozbiórkę południowej trybuny, przygotowanie w jej miejscu strefy parkingowej; to także rozbiórka wschodniej trybuny oraz budowa nowej. Ale to nie koniec. Wybrany wykonawca miał utwardzić dla wozów transmisyjnych miejsce o powierzchni minimum 20 x 30 m, znajdujące się na wysokości styku zachodniej i północnej trybuny. W planach było nie tylko zajęcie się budową nowych trybun, ale także zagospodarowanie terenu leżącego w ich sąsiedztwie. W grę wchodziła renowacja masztu pierścieni olimpijskich znajdujących się przy wschodniej trybunie, od strony ul. Leonharda, przeniesienie pomnika gimnastyczki z obręczą znajdującego się przy ul. Leonharda oraz modernizacja, ogrodzenie i powiększenie strefy parkingowej dla sędziów i delegatów.

Zaprojektuj i zbuduj?

Niestety, jak się okazało, do przetargu stanęła tylko jedna firma, na dodatek zażądała aż 68 mln zł. W tej sytuacji samorząd Olsztyna zdecydował o unieważnieniu pierwszego przetargu. — Teraz pracujemy nad modyfikacją inwestycji przy jednoczesnym zachowaniu funkcjonalności planowanej trybuny — mówi zastępczyni prezydenta Olsztyna Justyna Sarna-Pezowicz. — Nie ma mowy o rezygnacji z zadaszenia obiektu czy redukcji pojemności.

Na jakim etapie są przygotowania do nowego przetargu? — Przygotowania do ogłoszenia przetargu są w toku. Urząd Miasta Olsztyna jest na etapie podpisywania umowy z wykonawcą programu funkcjonalno-użytkowego na jego aktualizację. W ramach aktualizacji przedmiotu umowy wykonawca przeprowadzi analizę mającą na celu optymalizację dokumentacji — odpowiada Joanna Dobosz z ratuszowego biura prasowego.

Fot. Zbigniew Woźniak

Stadion przy al. Piłsudskiego w Olsztynie

Wiadomo już, w jakim stopniu ratusz chce ograniczyć zakres prac budowlanych, a co za tym idzie koszty planowanej inwestycji. — W szczególności redukcja zakresu prac budowlanych oraz kosztów obejmować będzie rozbiórkę południowej, budowę miejsc parkingowych w jej miejscu, instalację zbiornika na wodę deszczową oraz systemu podlewania murawy — wylicza Joanna Dobosz.

W grę wchodzi również rezygnacja z montażu piłkochwytów za północną i południową trybuną, instalację telebimów oraz banerów reklamowych i redukcja wyposażenia pomieszczeń wschodniej trybuny.

— Po zakończeniu prac związanych z aktualizacją dokumentacji Wydział Inwestycji Miejskich będzie mógł złożyć wniosek do Wydziału Zamówień Publicznych o przeprowadzenie postępowania przetargowego na realizację przebudowy stadionu w trybie zaprojektuj i wybuduj — zapowiada Dobosz.

Nowy tunel ważny dla Olsztyna

Takich problemów miasto nie miało w przypadku budowy połączenia ul. Lubelskiej z ul. Zientary-Malewskiej. Jednym z najważniejszych elementów zadania jest budowa tunelu pod torami. Obiekt ma mieć 32 m długości i 14 m szerokości. Dodatkowo inwestycja obejmuje wybudowanie ponad 1,3-kilometrowej długości ulicy wraz z drogą dla pieszych i rowerów, która połączy ul. Zientary-Malewskiej z węzłem Wschód na południowej obwodnicy Olsztyna, a także zaprojektowanie i wykonanie rozbudowy ul. Zientary-Malewskiej na odcinku od ul. Jeżynowej do przyszłego ronda, które powstanie między ul. Jesienną a ul. Tracką. Inwestycja będzie realizowana na zasadzie zaprojektuj i wybuduj. Zakończenie prac budowlanych zaplanowano na drugą połowę 2027 roku. Wartość zadania to nieco ponad 73 mln zł. — Tunel drogowy pod torami to będzie połączenie ul. Zientary-Malewskiej prawie 1,5-kilometrowym odcinkiem z wschodnim węzłem obwodnicy miasta. To będzie kawał nowoczesnej infrastruktury drogowej, która pozwoli mieszkańcom naszego Zatorza wreszcie odetchnąć — podkreśla Robert Szewczyk, prezydent Olsztyna. — W skali miasta ta inwestycja ma jeszcze większe znaczenie. Kiedy ją zrealizujemy, będę mógł powiedzieć, że wreszcie powstała nowa dzielnica przemysłowa, park przemysłowy Olsztyna. Tam będą lokowały się kolejne biznesy, tam nasi przedsiębiorcy będą mogli się rozwijać — dodaje prezydent.

Przypomnijmy, że tereny na wschód od Jeziora Trackiego to jedno z nielicznych dużych niezagospodarowanych miejsc w Olsztynie. To ponad 65 ha powierzchni przeznaczonej pod działalność gospodarczą. Mogą powstać tam obiekty produkcyjne i usługowe.

GRZEGORZ SZYDŁOWSKI
g.szydlowski@gazetaolsztynska.pl

W SUSZU POWSTANIE JEDNOSTKA WOJSKOWA

Radni w Suszu jednogłośnie zdecydowali o sprzedaży terenu miejskiego, na którym powstanie jednostka wojskowa. To ogromna szansa dla regionu. Wcześniej odbyły się spotkania z mieszkańcami, którzy także pozytywnie przyjęli tę inicjatywę. Planowana jednostka ma liczyć do tysiąca żołnierzy, z których część stanowić mają osoby mieszkające lub związane z naszym regionem. Działalność jednostki została określona jako koszarowo-magazynowa. Wojsko nie planuje tutaj magazynu amunicji, paliw czy też innych materiałów wybuchowych. Nie planuje się również ćwiczeń z użyciem ostrej amunicji.

— Przybędą nowe osoby, które mogą u nas założyć swoje rodziny lub z racji pracy sprowadzą swoich bliskich do naszego regionu. Obecność blisko tysiąca żołnierzy w naszym mieście oznacza również wzrost zapotrzebowania na podstawowe codzienne usługi — mówi burmistrz Susza Marcin Mądry. — Jest to ogromna szansa na rozwój naszego miasta. Wielokrotne próby pozyskania inwestora, który mógłby stworzyć w Suszu przynajmniej kilkadziesiąt miejsc pracy, kończyły się fiaskiem. Budowa jednostki wojskowej może otworzyć nowy rozdział w historii naszego miasta. Przynajmniej część służących w Suszu podejmie decyzję o zamieszkaniu na naszym terenie. Już dziś prowadzimy działania zmierzające do budowy nowych mieszkań. Zanim radni podjęli stosowne w tej sprawie uchwały, w Suszu doszło do spotkania przedstawicieli Wojska Polskiego z mieszkańcami. Z ramienia armii pojawił się zastępca szefa sztabu ds. operacyjnych płk Marcin Marczak z Pierwszej Dywizji Piechoty Legionów. To żołnierze tej właśnie formacji mieliby stacjonować w Suszu. Pułkownik Marczak przedstawił podstawowe informacje na temat planowanej przez wojsko inwestycji. Następnie odpowiadał na pytania zadawane przez mieszkańców zebranych na sali. Wojskowi w pierwszej kolejności chcą zainstalować w Suszu elementy infrastruktury kontenerowej, które pozwalają na szybki rozwój i funkcjonowanie jednostki. Docelowo planowana jest budowa infrastruktury stałej w postaci budynków, hal garażowych i magazynu.

Zebrani na spotkaniu mieszkańcy również bardzo pozytywnie patrzą na plany budowy jednostki wojskowej. Część z młodych mieszkańców już interesuje się możliwością wstąpienia w szeregi wojska i służbą w swoim rodzinnym mieście.

ALINA LASKOWSKA

REKLAMA

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie

informuje o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Nowe Ramuki.

Projekt planu urządzenia lasu wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko jest dostępny w siedzibie RDLP; ul. Kościuszki 46/48, Olsztyn; pok. nr 203, w godzinach 8.00-13.00 , w terminie 30 dni od daty ogłoszenia.

Podstawa prawna: art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. nr 199, poz. 1227) w ramach prac dotyczących sporządzenia planu urządzenia lasu dla nadleśnictw.

109024otbr-a-M

eprasa.pl de55df0995

EUROPA ZACIĄGA HAMULEC

WIELKIE KONCERNY MOTORYZACYJNE W EUROPIE MAJĄ CORAZ WIĘKSZE PROBLEMY. BIORĄ SIĘ ONE Z WYSOKICH KOSZTÓW PRODUKCJI, SPADKU SPRZEDAŻY AUT ELEKTRYCZNYCH I ZALEWU TANICH SAMOCHODÓW Z CHIN. ZYSKI GIGANTÓW SPADAJĄ, CO MOŻE PROWADZIĆ DO MASOWYCH ZWOLNIEŃ.

Widmo kryzysu, a już na pewno dużych kłopotów, zaczęło krążyć nad europejskim przemysłem motoryzacyjnym. Branża, która do tej pory napędzała gospodarkę w Europie, zmaga się z dużymi problemami. Ich przyczyn jest wiele.

Jak podał Business Insider, niemiecki przemysł motoryzacyjny ma przed sobą coraz gorsze perspektywy. Volkswagen może po raz pierwszy zamknąć fabryki w Niemczech, poważne problemy mają też BMW i Mercedes-Benz. A powodem kłopotów jest spadek sprzedaży aut elektrycznych w Europie oraz konkurencja na chińskim rynku, który jest jednym z głównych źródeł dochodu europejskich koncernów.

Z informacji, które pojawiają się w mediach, ale oczywiście niepotwierdzonych, wynika, że np. koncern Volkswagen, szukając oszczędności, może zwolnić aż 15 tys. ludzi. Tu też trzeba zauważyć, że tylko w Niemczech koncern zatrudnia ok. 120 tys. osób. Jednak odprawienie do domu 15 tys. z nich ma dać ponad 4 miliardy euro oszczędności.

Kłopoty ma też inny gigant, Stellantis, do którego należy m.in. Fiat. Koncern poinformował, że włoskie fabryki czeka w listopadzie kilka przerw w produkcji. Co jest tego powodem? Tu mówi się o niepewnej sytuacji na rynku motoryzacyjnym i konkurencji ze strony chińskich producentów.

Chiński odwet

W fabryce Stellantis w Tychach składany jest model elektryka T03 chińskiej firmy Leapmotor, powiązanej z Stellantisem. Jednak montaż — jak doniósł właśnie Money.pl — ma zostać zatrzymany po tym, jak Europa wprowadziła cła na chińskie auta elektryczne.

Już pod koniec ubiegłego miesiąca Reuters podał, że władze w Pekinie zaleciły chińskim producentom samochodów, aby wstrzymali duże inwestycje w krajach europejskich, których rządy poparły nałożenie dodatkowych ceł unijnych na pojazdy elektryczne produkowane w Chinach.

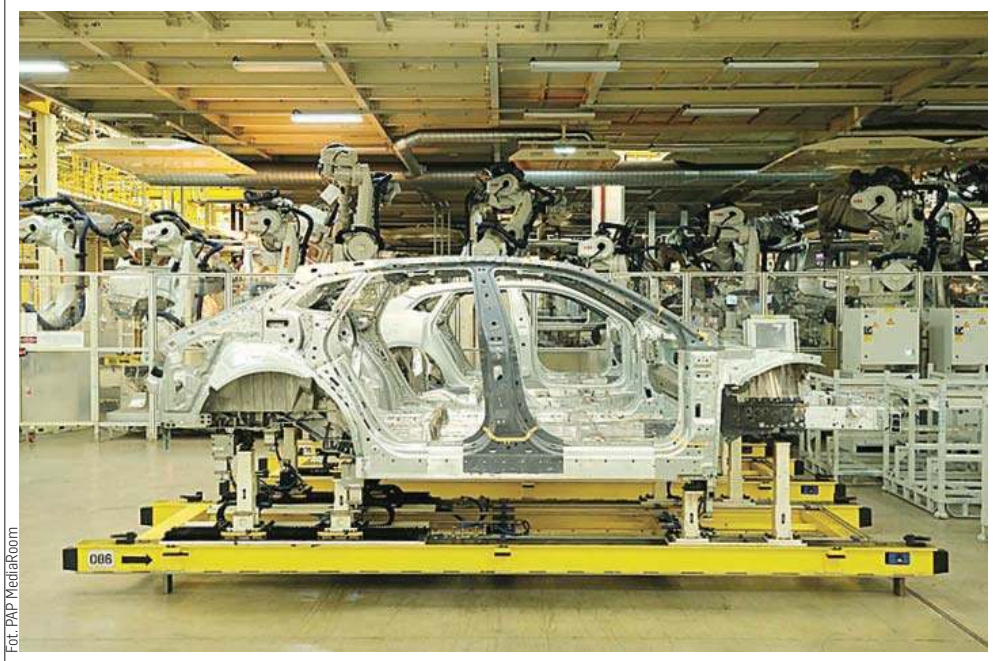

Fot. PAP MediaKoom

Europejska motoryzacja hamuje i traci pozycję

Przypomnijmy, że unijne cła na produkowane w Chinach samochody elektryczne, które zaczęły obowiązywać od minionej środy, wynoszą między 7,8 a 35,3 proc. i będą nakładane dodatkowo do już obowiązujących w UE 10-procentowych ceł na importowane samochody. Na razie mają obowiązywać pięć lat. Przeciwko wprowadzeniu dodatkowych opłat było pięć państw: Niemcy, Węgry, Malta, Słowenia i Słowacja. Wśród dziesięciu państw, które była za, znalazła się też Polska. Dwanaście wstrzymało się od głosu.

Kłopoty mają inni

A jak fabryki mają kłopoty, to mają je też inni powiązani z branżą. Agencja Reuters poinformowała, że Schaeffler Gruppe, niemiecki producent części do samochodów, planuje masowe zwolnienia w swoich zakładach w Europie. Powodem są coraz mniejsze zyski, co wypływa na spadek cen akcji grupy na giełdzie. Według tych doniesień zwolnienia maja dotknąć 3,7 tys. osób, głównie w niemieckich fabrykach, ale trzeba pamiętać, że grupa ma też dwa zakłady w Polsce.

Problemy Schaefflera nie biorą się z próżni. Z najnowszego raportu Europejskiego Stowarzyszenia Producentów Części Motoryzacyjnych wynika, że od 2020 roku w branży motoryzacyjnej w Europie ubyło aż 86 tysięcy miejsc pracy.

A wcześniejsze prognozy zakładały, że do 2025 roku przybędzie aż 100 tysięcy nowych stanowisk.

Zdaniem autorów raportu sektor motoryzacyjny, który od lat stanowił fundament europejskiej gospodarki, stoi obecnie w obliczu bezprecedensowego kryzysu. Spadająca rentowność w całej branży, zmniejszające się inwestycje zagraniczne i presja na realizację ambitnych celów zielonej oraz cyfrowej transformacji stawiają dostawców motoryzacyjnych w trudnej sytuacji.

„Jednym z kluczowych czynników wpływających na pogorszenie sytuacji w branży jest spadek popytu na tradycyjne samochody spalinowe, który nasilił się w wyniku rosnących kosztów surowców i energii. Europejski rynek samochodowy zmaga się z rosnącą konkurencją, zwłaszcza z Azji, gdzie producenci oferują bardziej przystępne cenowo pojazdy elektryczne, a rządy silnie wspierają rozwój lokalnych marek" — czytamy w raporcie.

Nad Wisłą sprzedaż rośnie

Czy te problemy branży motoryzacyjnej w Europie przekładają się na rynek nad Wisłą? Na razie sprzedaż nowych aut rośnie. Jak wynika z kwartalnego raportu Polskiego Związku Przemysłu Motoryzacyjnego i KPMG w Polsce, od stycznia do września tego roku w Polsce zarejestrowano 399 tys. samochodów osobowych, tj. o 13,8 proc. więcej w porównaniu z trzema kwartałami poprzedniego roku. Rośnie popularność pojazdów z alternatywnymi napędami. Dziś prawie co drugie auto, które wyjeżdża z salonu, ma taki napęd. W ciągu dziewięciu miesięcy 2024 roku zarejestrowano ich 206 tys., co oznacza wzrost o 31 proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2023 roku.

Wśród aut z alternatywnym napędem dominują oczywiście hybrydy, których sprzedano od stycznia do września 183 tys., to aż o 35 proc. więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. W pełni elektrycznych aut sprzedano tylko 12,5 tys. (co oznacza wzrost o zaledwie 2,2 proc. rok do roku), a hybryd typu plug in 10,3 tys. (wzrost 6,6 proc. rok do roku). Dane te wyraźnie pokazują, jaki jest trend, jakie auta wybierają Polacy.

Nie jesteśmy enklawą

Czy problemy wielkich koncernów, które obracają miliardami euro, w jakiś sposób dotyczą Kowalskiego nad Wisłą. Bardziej, niż nam mogłoby się wydawać, i nie tylko dlatego, że dziś nie ma gospodarek autarkicznych, bo nawet Korea Północna się zmienia, ale choć nie produkujemy polskich aut, to tysiące osób jest związanych z tą branżą. Na koniec trzeciego kwartału 2024 roku przy produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep zatrudnionych było ok. 200 tys. osób, a w sektorze handlu pojazdami samochodowymi oraz w ich naprawie kolejnych ok. 125 tys. osób. Dlatego to, co dzieje się w Europie,

„JEDNYM Z KLUCZOWYCH CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA POGORSZENIE SYTUACJI W BRANŻY JEST SPADEK POPYTU NA TRADYCYJNE SAMOCHODY SPALINOWE, KTÓRY NASILIŁ SIĘ W WYNIKU ROSNĄCYCH KOSZTÓW SUROWCÓW I ENERGII.

ma ogromne przełożenie na sprawy w kraju czy wręcz w poszczególnych regionach, choćby na Warmii i Mazurach. Tu przypomnijmy, jak wielkie poruszenie wywołała niedawno informacja, że Michelin zamyka w Olsztynie jeden ze swoich zakładów, a konkretnie zakład opon ciężarowych, i przenosi produkcję do Rumunii. Później okazało się, że fabryka, dywersyfikując produkcję, stawia mocniej na segment opon samochodowych. Dlatego dotychczasową produkcję opon ciężarowych w Olsztynie przejmą trzy inne fabryki Michelin w Europie: w Rumunii, Włoszech i Hiszpanii, a w Olsztynie Michelin chce zwiększyć produkcję opon do samochodów osobowych. Co istotne, 430 osobom, które pracowały w zakładzie opon ciężarowych, zaproponowano nowe stanowiska w fabryce w Olsztynie.

Jednak to tsunami, które wywołała ta informacja, nie dziwi, bo czym jest Michelin dla Olsztyna, który zatrudnia ponad 5 tys. osób, nikomu chyba nie trzeba tłumaczyć. Ale francuski gigant też nie działa w próżni. Pojawiły się doniesienia, że koncern ma zamknąć do 2026 roku dwie swoje fabryki we Francji.

Powodem jest napływ tanich opon z Azji, jak też inflacja i wysokie koszty energii.

ANDRZEJ MIELNICKI
a.mielnicki@gazetaolsztynska.pl

eprasa.pl de55df0995

JAK PIENIĄDZE KSZTAŁTUJĄ AMERYKAŃSKĄ POLITYKĘ?

TEGOROCZNE WYBORY PREZYDENCKIE W USA PRZESZŁY DO HISTORII JAKO NAJDROŻSZE. PROGNOZOWANE WYDATKI SIĘGNĘŁY 15,9 BILIONA DOLARÓW, W TYM 2,7 MILIARDA DOLARÓW ZEBRANYCH NA SAM WYŚCIG PREZYDENCKI DZIĘKI WSPARCIU NAJWIĘKSZYCH AMERYKAŃSKICH MILIARDERÓW. TAK ASTRONOMICZNE SUMY POKAZUJĄ, JAK OGROMNE ZNACZENIE MA BIZNES W KSZTAŁTOWANIU POLITYKI.

Wikipedia
Melinda French Gates

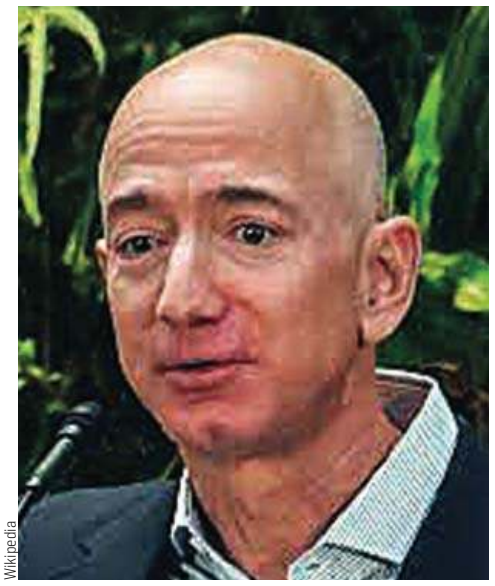
Wikipedia
Jeff Bezos

Fot. PAP/Łukasz Gągulski
Elon Musk

Laurene Powell Jobs

Wybory prezydenckie 2024 w Stanach Zjednoczonych dobiegły końca, ale ich wyniki będą jeszcze długo rezonować w amerykańskiej polityce. Po raz pierwszy od lat więcej niż 100 miliarderów wsparło kampanie kandydatów na prezydenta, co podkreśla rosnącą rolę elit finansowych w kształtowaniu sceny politycznej kraju. Choć większość spośród 813 najbogatszych Amerykanów pozostała na uboczu, 83 z nich zdecydowało się wesprzeć kampanię Kamali Harris, a 52 udzieliło wsparcia Donaldowi Trumpowi. Bloomberg zauważa, że wybory te różnią się od poprzednich ze względu na wysokie stawki polityczne i społeczne oraz ogromny potencjał wpływu na kierunek przyszłej polityki gospodarczej.

Według informacji opublikowanych przez „Forbes" Elon Musk, założyciel Tesli i SpaceX, przekazał oficjalnie na kampanię Donalda Trumpa i zewnętrzne komitety wspierające, tak zwane PAC (Political Action Committee), ponad 120 milionów dolarów. Spekuluje się jednak, że miliarder mógł wydać drugie tyle w ramach innych, mniej oficjalnych darowizn. Musk aktywnie korzystał także ze swojej platformy X (dawniej Twitter), aby promować Trumpa. Eksperci szacują, że wartość działań reklamowych przez platformę, biorąc pod uwagę liczbę obserwujących i algorytmy promujące jej treści, może wynosić nawet 100 milionów dolarów.

W odróżnieniu od Muska Bill Gates, współzałożyciel Microsoftu, oficjalnie nie poparł żadnego kandydata, jednak prywatnie przekazał 50 milionów dolarów na rzecz organizacji non profit wspierającej kampanię Harris. Choć Gates unikał w przeszłości jawnego angażowania się w politykę, tym razem uznał, że wynik wyborów jest kluczowy nie tylko dla Stanów Zjednoczonych, ale i dla reszty świata. Innym dużym darczyńcą wspierającym Harris był Michael Bloomberg, którego zaangażowanie finansowe wyniosło niemal 100 milionów dolarów. Bloomberg wielokrotnie podkreślał, że jego wsparcie dla Harris wynika z osobistych przekonań i troski o uczciwość w polityce.

Co ciekawe, Jeff Bezos, założyciel Amazona i czwarty najbogatszy człowiek na świecie, nie opowiedział się oficjalnie za żadnym kandydatem, jednak w ostatnich tygodniach przed wyborami zablokował możliwość publikacji poparcia Kamali Harris na łamach należącej do jego medialnego imperium gazety „The Washington Post". Takie działanie wywołało podejrzenia, że sympatyzuje z Trumpem, co wzbudziło protesty czytelników i doprowadziło do anulowania tysięcy subskrypcji.

Również Mark Zuckerberg, trzeci najbogatszy człowiek świata, postanowił zachować neutralność polityczną, podobnie jak miało to miejsce w wyborach w 2016 i 2020 roku, i nie zadeklarował oficjalnego poparcia dla żadnego kandydata. Mimo to w wywiadzie dla „New York Magazine" Trump utrzymywał, że w odpowiedzi na próbę zamachu na jego życie w lipcu tego roku Zuckerberg miał mu powiedzieć w prywatnej rozmowie, że w takiej sytuacji „nie mógłby zagłosować na demokratę".

W gronie innych darczyńców wspierających wybory 2024 znalazły się osoby znane z lewicowych sympatii, jak Laurene Powell Jobs czy Melinda French Gates, które przekazały po kilkadziesiąt milionów dolarów na prodemokratyczne organizacje i komitety PAC. Tymczasem Trump otrzymał wsparcie od takich miliarderów jak Timothy Mellon, który zainwestował ponad 100 milionów dolarów – aż 10% swojego majątku – aby wspomóc republikańskiego kandydata.

FINANSOWE ZAANGAŻOWANIE NAJBOGATSZYCH AMERYKANÓW W WYBORY WYWOŁUJE LICZNE KONTROWERSJE, BOWIEM ZAKŁADA SIĘ, ŻE WIELU Z NICH TRAKTUJE SWÓJ WKŁAD W KAMPANIE JAKO BIZNESOWĄ CZY STRATEGICZNĄ INWESTYCJĘ.

Powrót Trumpa do Białego Domu może na przykład przynieść znaczne korzyści firmom Muska, takim jak SpaceX, która dostarcza satelity amerykańskiemu rządowi. Poparcie dla Trumpa oznacza również większe szanse na lukratywne kontrakty oraz na wprowadzenie regulacji sprzyjających Tesli. Co więcej, Trump wielokrotnie obiecywał Muskowi, że jeśli wygra wybory, zaprosi go do swojej administracji. Nieoficjalnie mówi się, że Musk byłby osobą odpowiedzialną za cięcie wydatków federalnych.

Zdaniem ekspertów rosnący wpływ miliarderów na wybory budzi poważne pytania o demokrację w USA. Krytycy twierdzą, że wybory przestają być walką o idee, a stają się konkurencją między zasobami najbogatszych, którzy postrzegają politykę jako platformę do realizacji swoich interesów. Coraz więcej obywateli wyraża obawy, że demokracja w Stanach Zjednoczonych coraz bardziej zależy od decyzji finansowych elit, a przyszłość polityki będzie w dużej mierze zależeć od jednostek, które inwestują miliony, by zabezpieczyć swoje interesy. **MK**

Źródło: BBC, „Forbes", „The Week", NPR

Gazeta Olsztyńska zawsze pod ręką. Zaprenumeruj e-wydanie: kupgazete.pl

eprasa.pl de55df0995

107124otbr-a-M

eprasa.pl de55df0995

CHŁOPIE, BĄDŹ ŚWIADOMY I DZIELNY!

OD 2003 R. RUCH MOVEMBER PODNOSI ŚWIADOMOŚĆ SPOŁECZNĄ NA TEMAT RAKA JĄDER I PROSTATY. WSPÓLNYM MOTYWEM ŁĄCZĄCYM WSZYSTKIE RODZAJE NOWOTWORÓW JEST TO, ŻE WCZESNE WYKRYCIE ZWYKLE PROWADZI DO LEPSZYCH WYNIKÓW. PONIEWAŻ RAK CZĘSTO NIE DAJE ŻADNYCH OBJAWÓW WE WCZESNYCH STADIACH, BADANIA PRZESIEWOWE W KIERUNKU RAKA SĄ INTEGRALNĄ CZĘŚCIĄ RUTYNOWYCH WIZYT W PODSTAWOWEJ OPIECE ZDROWOTNEJ.

Co roku chodzę na coroczne badanie fizykalne. Czy naprawdę muszę wykonywać samobadanie?

Chociaż rutynowe badania przesiewowe przeprowadzane przez lekarza są kluczowe, nie eliminują one potrzeby samobadania. Jeśli chodzi o nowotwory specyficzne dla płci, rak piersi jest jednym z tych, który otrzymuje wiele uwagi ze względu na swoją powszechność, ponieważ 1 na 8 kobiet zachoruje na raka piersi w ciągu swojego życia. Jest to najczęściej diagnozowana postać raka u kobiet i druga najczęstsza przyczyna śmierci z powodu raka u kobiet. Podobnie jak w przypadku każdej postaci raka, wczesne wykrycie ma kluczowe znaczenie, a znaczenia rutynowego samobadania piersi nie można przecenić. Z tych powodów wiele instytucji, nie tylko zresztą związanych z ochroną zdrowia, ale też fundacji, a nawet Amerykańska Liga Futbolu promują świadomość. I samobadanie

Co jest grane ze zdrowiem mężczyzn?

O wiele mniej osób zna fakty na temat raka prostaty i jąder. Jeśli chodzi o raka prostaty, około 1 na 7 mężczyzn zostanie zdiagnozowany w ciągu swojego życia. Najczęściej dotyka mężczyzn po 65. roku życia i jest u mężczyzn drugą najczęstszą przyczyną śmierci z powodu raka. Chociaż nie ma sprawdzonego sposobu na samodzielne badanie, badanie per rectum wykonywane w gabinecie lekarskim jest w wykrywaniu raka prostaty przydatnym narzędziem przesiewowym. Podczas takiego badania lekarz używa wprowadzonego do odbytu palca i stara się wyczuć gruczoł krokowy, sprawdzając prawidłowość jego parametrów.

Na szczęście rak jąder jest znacznie rzadszy niż rak prostaty, ponieważ około 1 na 263 mężczyzn w ciągu swojego życia zostanie zdiagnozowany w tym kierunku. W przeciwieństwie do raka prostaty, rak jąder jest chorobą młodych mężczyzn i tych w średnim wieku, przy czym około 7% przypadków występuje u nastolatków i młodych chłopców. Chociaż liczba zgonów z powodu raka jąder jest znacznie niższa niż w przypadku raka piersi lub prostaty, szacuje się, że w 2024 na całym świecie umrze z tego powodu około 500 mężczyzn. Stąd wczesne wykrycie ma tak kluczowe znaczenie i wciąż musimy podkreślać znaczenie rutynowego samobadania jąder.

Rak prostaty i jąder, zwłaszcza jeśli nie zostanie wcześnie wykryty, może prowadzić do trudnego leczenia, bezpłodności i potencjalnie dożywotniej terapii hormonalnej. Mężczyźni mają tendencję do mniejszego dostępu do systemu opieki zdrowotnej, szczególnie w przypadku rutynowej opieki — co dodatkowo podkreśla potrzebę świadomości. Wielu mężczyzn uważa myśl o badaniu per rectum lub badaniu jąder za krępującą, ale to rzekomo wstydliwe badanie może uratować życie.

Wikipedia

Członkowie australijskiej drużyny rugby podczas odsłonięcia promocyjnie udekorowanego samolotu Boeing 737-800 w związku z Movember (2011)

Movember — o co chodzi?

Wszystko zaczęło się w 2003 roku w Australii, kiedy dwóch przyjaciół, Travis Garone i Luke Slattery, rzucili wyzwanie swoim przyjaciołom w konkursie, by zobaczyć, kto zapuści najdłuższe wąsy w ciągu 30 dni listopada. Swoje zawody nazwali nieco prowokacyjnie: „Czy jesteś wystarczająco męski, aby zostać moim przyjacielem?”

Trzydziestu ich przyjaciół podjęło wyzwanie, każdy z nich zapłacił 10 dolarów wpisowego i zapoczątkowało nieco staromodny trend zapuszczania wąsów. Kto wygrał? To nie ma znaczenia, ponieważ nie o to chodziło. Zebrane pieniądze przekazano fundacji badawczej na rzecz raka prostaty.

Po tym, jak grupa przyjaciół w Australii założyła się, że zapuści najdłuższe wąsy, stały się one symbolem kampanii społecznej mającej na celu ochronę mężczyzn przed jednym z najniebezpieczniejszych nowotworów — rakiem jąder i prostaty. Chodzi o to, by przekonać mężczyzn do poddania się badaniom przesiewowym. Zaledwie rok później dołączyli do nich mężczyźni z Hiszpanii i Wielkiej Brytanii, a następnie z innych krajów. Dzisiaj, w ramach kampanii, niemal na całym świecie mężczyźni zapuszczają wąsy w listopadzie, namawiając swoich znajomych, by poddali się badaniom przesiewowym. Ruch rozprzestrzenił się tak szeroko, że biorą w nim udział nawet celebryci i sportowcy — np. zawodnicy angielskiej Premier League, w tym Michel Owen, zdobywca Złotej Piłki z 2001 roku.

Movember w Polsce

Movember w Polsce ma swoje korzenie w... Wielkiej Brytanii. To właśnie tam znajduje się europejska siedziba Fundacji Movember. To dzięki niej Polacy mieszkający w Wielkiej Brytanii zainteresowali się tym ruchem. W 2014 roku dzięki Fundacji Kapitana Światełko odbyły się pierwsze spotkania edukacyjne w naszym kraju. W 2016 roku w ramach akcji Movember po raz pierwszy w całej Polsce zaoferowano bezpłatne badania USG dla mężczyzn. Efekt? Skorzystało z nich 1300 mężczyzn, z czego u 16 zdiagnozowano raka jąder, a u 30 inne choroby. Gdyby nie Movember, u tych 16 mężczyzn prawdopodobnie zdiagnozowano by raka dużo później, być może za późno, by z nim walczyć.

Jak sprawdzić jądra

Delikatnie przetocz jedno jądro między palcami i kciukami obu rąk. Sprawdź i poczuj zmiany w rozmiarze, kształcie lub konsystencji jąder. Sprawdź, czy nie ma twardych grudek lub gładkich, zaokrąglonych guzków. Zrób to samo z drugim jądrem. Ważne jest, by jądra sprawdzać regularnie — dobrym pomysłem jest sprawdzanie ich zawsze pod prysznicem.

18% mężczyzn nie jest pewnych, czy prawidłowo sprawdza jądra, więc nie wstydź się — jeśli nie jesteś pewien, porozmawiaj ze swoim lekarzem rodzinnym.

Objawy raka jądra

Przede wszystkim bezbolesny obrzęk lub guzek w jądrze, ale też zwiększona twardość jądra. Niepokój powinien się wzmóc, gdy jedno jądro wygląda inaczej niż drugie, gdy w jądrach lub mosznie pojawia się tępy lub ostry ból, który może pojawiać się i zanikać. Niepokoić może też uczucie ciężkości w mosznie. A jeśli jądra lub moszna wydają się inne, natychmiast porozmawiaj ze swoim lekarzem rodzinnym!

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA
m.bukowiecka@gazetaolsztynska.pl

Korzystałam z materiałów Harvard Health Publishing i King Edward VII's Hospital.

Od autorki:
Movember to zbitka angielskich słów moustache — ‘wąsy’ i November, czyli listopad. Czasem spolszczamy go do słowa wąsopad. Tak czy siak — to coroczna akcja, w której udział polega na zapuszczeniu w listopadzie wąsów. Jej celem jest podniesienie świadomości społecznej na temat problemów zdrowotnych mężczyzn, przede wszystkim raka prostaty i innych rodzajów raka dotykających mężczyzn. Chodzi o to, by zmienić oblicze męskiego zdrowia.
Tak się składa, że w moim na wskroś kobiecym kalendarzu listopad to miesiąc badania technicznego pojazdu. Nie, żebym o tym bezustannie pamiętała, ale jednak liczne serwisy i instytucje jeszcze pod koniec każdego października trąbią mi o tym i mniej lub bardziej uprzejmie przypominają, że auto należy czym prędzej oddać w dobre ręce mechanika, a potem diagnosty stacji kontroli pojazdów.
Panowie zdają się o swoje auta dbać znacznie bardziej niż ja. I to jeszcze pół biedy. Gorzej — że panowie znacznie dokładniej zdają się opiekować swoimi autami niż swoim zdrowiem. Dlatego Movember to dla mnie miesiąc przypominania moim braciom, wujkom, przyjaciołom, kolegom i generalnie wszystkim mężczyznom — że stanowczo za mało robicie, panowie, dla jaj! I wąsy są po to, by wam o tym przypomnieć. Bo chorzy — nawet najlepszym i najszybszym samochodem — daleko nie zajedziecie...

eprasa.pl de55df0995

JACQUES FESCH – SŁUGA BOŻY O MROCZNEJ PRZESZŁOŚCI

HAGIOGRAFIA TO JEDEN Z MOICH ULUBIONYCH DZIAŁÓW LITERATURY, KTÓRY MOŻNA INACZEJ NAZWAĆ ŻYWOTOPISARSTWEM, A WIĘC SPISYWANIEM DZIEJÓW OSÓB UZNANYCH ZA MIESZKAŃCÓW NIEBA. TERMIN TEN POCHODZI OD GRECKICH SŁÓW HAGIOS (ŚWIĘTY) I GRAPHO (PISZĘ), CO DOSŁOWNIE OZNACZA „PISANIE O ŚWIĘTYCH". HAGIOGRAF OPISUJE ICH ŻYCIE I DZIAŁALNOŚCI ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM NIEZWYKŁYCH CZYNÓW, CUDÓW DOKONUJĄCYCH SIĘ ZA ŻYCIA I PO ŚMIERCI.

Wielcy grzesznicy stają się wielkimi świętymi

Listopad zaczyna się w Kościele katolickim od ważnej uroczystości, jaką jest wspomnienie Wszystkich Świętych. Ich życie często jest opisywane jako nadzwyczajne, pełne przykładów do naśladowania. Często w tego typu tekstach podkreśla się niezwykłość i cudowność działań świętych, a także ich duchową doskonałość już za życia. Takich świętych jednowymiarowych, transparentnych, emanujących już za życia świętością lubimy najbardziej, bo nie mamy z nimi kłopotu. Podziwiamy ich, ale jako pospolici grzesznicy nawet nie myślimy, aby im dorównać. Tymczasem wielu uznanych świętych było za życia skrajnie nieświętymi z powodu ciężkiej materii ich grzeszności, która zagrażała ich życiu wiecznemu. Można nawet powiedzieć, że z ludzkiego punktu widzenia nie było dla nich ratunku. A jednak! Nie tylko potrafili wyjść ze swej grzesznej sytuacji, nawrócić się, ale i zostać świętymi wyniesionymi na ołtarze. Świadczy to przede wszystkim o ogromnym miłosierdziu Boga, ale także o tym, że dla żadnego człowieka nie ma sytuacji bez wyjścia. Każdy, nawet zatwardziały grzesznik, może dostąpić odpuszczenia grzechów, świętości i zbawienia. Przed nikim bramy raju nie są zamknięte na głucho, jeśli tylko uzna swoje winy i przyjmie odkupieńczą miłość Jezusa. I to w chrześcijaństwie mnie zachwyca. I osobiście daje nadzieję! Otrzymywanie kolejnej szansy, gdy nadzieja na przebaczenie wydaje się nikła lub jej w ogóle nie widać. Dlatego naprawdę podziwiam te wszystkie historie nawróceń, ponieważ każda jest wyjątkowa i czegoś ważnego uczy. Ale to, co łączy je, to wspaniała moc Boga, która dotyka naszego życia w jednej chwili i czasami natychmiast je przemienia. Dlatego w listopadzie, miesiącu poświęconym wspomnieniom różnych osób, także tych spektakularnie nawróconych, chciałabym przedstawić trzy sylwetki szczególnych osób, które dostąpiły chwały nieba. Pierwszą z nich jest czcigodny Sługa Boży Jacques Fesch, nieformalny patron więźniów.

Droga do upadku

Jacques Fesch to postać wyjątkowa w historii Kościoła katolickiego – człowiek, który przeżył głębokie nawrócenie i przemianę duchową w najbardziej nieoczekiwanym momencie swojego życia. Historia jego nawrócenia oraz wewnętrznej przemiany jest inspirująca, ponieważ pokazuje, że Boża miłość i miłosierdzie są dostępne nawet dla tych, którzy w oczach świata zdają się być na samym dnie. Fesch, oskarżony o morderstwo i skazany na śmierć, odnajduje wiarę, którą uznaje za swój największy skarb.

Jacques Fesch urodził się 6 kwietnia 1930 roku w Saint-Germain-en-Laye w bardzo zamożnej rodzinie. Jego rówieśnicy z zazdrością mawiali, że „żył idealnym życiem!". Chłopak jednak miał inne zdanie. Jego ojciec, Georges Fesch, z pochodzenia Belg, był finansistą o autorytarnym charakterze, który niewiele uwagi poświęcał swojemu synowi. Relacja z ojcem, który okazywał Jacques'owi surowość i chłód, wywarła na nim niezatarte piętno. Mimo że chłopak wzrastał w zamożnym domu, w którym niczego mu nie brakowało, to jednak nikła więź z ojcem i słaby kontakt z matką, która żyła w lęku, pod pręgierzem męża, ich ciągłe kłótnie spowodowały u niego chęć jak najszybszego opuszczenia domu, który nazywał „strasznym", bo „było w nim tak, jakbym dorastał w stajni". Ponieważ ojciec ateista, a matka nominalna katoliczka nie zaszczepili w nim zalążków dojrzałej wiary ani wzorców moralnych, młody chłopak szybko zaczął wieść życie awanturnika i bon vivanta. Wyrzucony z jezuickiego liceum szukał rozrywek i łatwego życia, które przynosiło mu tylko chwilowe przyjemności i pustkę. Próby podjęcia pracy, którą proponował mu ojciec w banku, kończyły się za każdym razem fiaskiem. Bez ustabilizowanej sytuacji życiowej, zanim skończył 24 lata, został ojcem. Dziecko przyszło na świat w pozamałżeńskim związku, który przed porodem córeczki młodzi zalegalizowali cywilnie w merostwie w Strasburgu. Po ślubie Jacques zatrudnił się w firmie swojego teścia. Jednak nie na długo. Małżeństwo również szybko zakończyło się rozwodem, a Jacques nie opiekował się ani żoną, ani córką. Po raz kolejny w wyniku przelotnego romansu z młodziutką sprzedawczynią paryskiej księgarni Jacques doczekał się kolejnego nieślubnego dziecka, syna Gérarda, który notabene nigdy nie poznał go za życia (a biologiczną matkę dopiero, będąc dojrzałym mężczyzną). Jego życie to historia warta także oddzielnego opowiedzenia.

INTENSYWNOŚĆ HULASZCZEGO ŻYCIA JACQUES'A DOPROWADZIŁA GO SZYBKO DO DEPRESJI. ABY WYDOBYĆ SIĘ Z NIEJ, MŁODY MĘŻCZYZNA POSTANOWIŁ POPŁYNĄĆ NA POŁUDNIOWY PACYFIK, MARZĄC O ZAKUPIE JACHTU I PROWADZENIU IDYLLICZNEGO ŻYCIA PEŁNEGO NIEUSTANNEJ PRZYJEMNOŚCI NA TROPIKALNEJ WYSPIE.

Marzeń jednak nie mógł zrealizować, ponieważ nie miał środków na zakup łajby, a ojciec nie chciał mu ich dać. Postanowił więc ukraść pieniądze, licząc na osiągnięcie niezależności finansowej. W lutym 1954 roku nieudolnie napadł na kantor wymiany walut, który należał do znajomego jego ojca. Napadł zakończył się tragicznie. Fesch najpierw pobił właściciela kantoru, a potem osaczony przez policję zastrzelił policjanta Jeana Vergne'a, wdowca, który wychowywał trzyletnią córeczkę. Fesch nie chciał zabić, nie celował, w ucieczce zgubił okulary i strzelał na oślep. Został jednak zatrzymany, aresztowany i osadzony w więzieniu, gdzie oczekiwał na proces, który zakończył się wyrokiem śmierci. Dla Jacques'a oznaczało to życie w odosobnieniu, a jego jedynymi towarzyszami były myśli o popełnionym przestępstwie i zbliżającej się egzekucji. Na początku uwięzienia Jacques nie chciał słuchać o Bogu, deklarując, że jest ateistą. Odmówił posługi kapelana więziennego z zakonu dominikanów. Potem jednak zdecydował się na

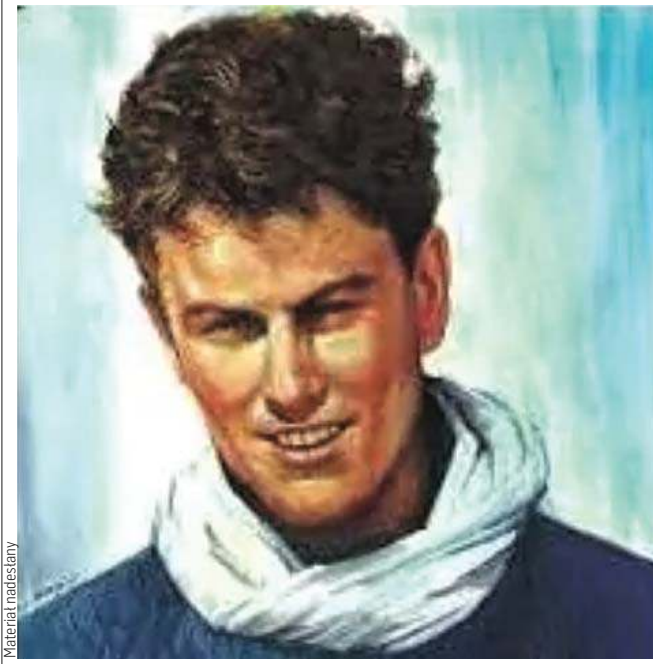
Materiał nadesłany

rozmowę z o. Tomaszem, benedyktynem i przyjacielem rodziny porzuconej żony. Zakonnik stał się dla niego duchowym doradcą na drodze ku nawróceniu. Siedząc w odosobnieniu przez ponad trzy lata, miał czas na refleksję nad swoim życiem, co doprowadziło do jego nawrócenia i pokuty. Na pewno w tym procesie pomógł mu też jego prawnik, który był pobożnym katolikiem. Niektóre źródła podają, że w więzieniu, w przeddzień egzekucji, zawarł sakramentalny związek małżeński z Pierrette, matką jego córki.

Wystosował też apel o zaopiekowanie się porzuconym przez biologiczną matkę synem Gérardem, którego los nie był mu znany. Napisał w liście: „Chciałbym uznać za mojego syna Gérarda, chciałbym, by wiedział, że choć nie był moim synem w świetle prawa, jest nim z krwi i kości, a jego imię jest wyryte w moim sercu. (...) czekam na szczęśliwy dzień, kiedy będzie mi dane poznać go w Bogu i zostać z nim na zawsze".

Duch Pański chwycił mnie za gardło

Nawrócenie więźnia zaczęło się jednak od duchowych lektur. Zwłaszcza jedna z książek o Matce Bożej, którą do więzienia przyniosła mu przed swoją śmiercią jego matka, miała znaczący wpływ na jego przemianę. Po lekturze tej książki poprosił o spowiedź. A w dzienniku, który prowadził w więzieniu, a który dedykował córce Weronice i żonie, napisał, że „Duch Pański chwycił mnie za gardło. W ciągu kilku godzin zdobyłem wiarę, z absolutną pewnością. Wierzyłem, że łaska spłynęła na mnie. Wielka radość zalała moją duszę, a przede wszystkim głęboki pokój. Teraz On jest wszystkim, co się liczy. Potężna ręka mnie chwyciła".

W ciągu ostatnich dwóch lat wiele pisał w dzienniku o swoim nawróceniu, miłości do Boga i Najświętszej Maryi Pannie oraz o swojej skrusze. Poczuł wręcz powołanie do bliskiej relacji z Matką Bożą: „Modlę się przede wszystkim do Najświętszej Maryi Panny". To Jej powierzał wszystkie swoje smutki: „Kiedy czuję się samotny, wystarczy, że schronię się u Niej. Ona strzeże mnie i pociesza jak małe dziecko".

Wysłał też mnóstwo listów, w których przepraszał i dziękował. W nich też żartował, że jego życie więzienne niewiele różniło się od życia mnicha kartuskiego. Listy te ukazują ogromny owoc jego nawrócenia. Jak sam wspominał w nich, Jacques przeżył mistyczne doświadczenie spotkania z Bogiem, które nazywał „dotknięciem łaski". Doświadczył radykalnej przemiany duchowej

eprasa.pl de55df0995

– pogłębił swoją relację z Bogiem, uznał swoje grzechy i przyjął Chrystusa jako Zbawiciela. Został człowiekiem modlitwy, a jego życie duchowe nabrało intensywności, co przejawiało się w korespondencji do rodziny, przyjaciół i duchowych przewodników.

Za pięć godzin zobaczę Jezusa

Jacques uświadamiał sobie powagę śmierci. Mówił o swoim wyroku na gilotynie: „To niesprawiedliwe, nieludzkie, barbarzyńskie. Egzekucje są okropne, ale egzekucja potępionych w następnym świecie jest o wiele straszniejsza". Ponieważ apel o ułaskawienie prezydent René Coty, zresztą praktykujący katolik, odrzucił, bojąc się buntu policji, Jacques został stracony 1 października, w święto św. Teresy z Lisieux. Obudził się o 3 rano, chcąc przygotować się na śmierć przez modlitwę, ostatnią spowiedź i przyjęcie Komunii Świętej, a także ostatni zapis w dzienniku: „Przed chwilą wydawało mi się, że cokolwiek uczynię, raj nigdy nie będzie dla mnie! Szatan mi to podszeptuje, chce mnie zniechęcić. Rzuciłem się do stóp Maryi i to trochę mi pomogło. Nie jestem sam, lecz jest ze mną mój Ojciec. Tylko pięć godzin życia! Za pięć godzin zobaczę Jezusa". Powiedział księdzu, że poświęcił swoje życie za nawrócenie swojego ojca, za tych, których kochał, i za człowieka, którego zabił. W swoich ostatnich słowach Jacques poprosił Najświętszą Maryję Pannę o miłosierdzie dla niego, spokojnie przyjmując swoją śmierć przez ścięcie na gilotynie. Miał dwadzieścia siedem lat. Był ostatnią osobą we Francji, która w ten sposób została stracona.

Nieświęty święty

Po jego śmierci zaczęły pojawiać się doniesienia o wstawiennictwie Fescha: dochodziło do uzdrowień, ludzie znajdowali pracę, rozpadające się małżeństwa unikały rozwodów, ludzie modlący się za jego wstawiennictwem otrzymywali łaski. Proces beatyfikacyjny Sługi Bożego Jacques'a Fescha rozpoczął się w 1987 roku. W 2011 roku zakończył się etap diecezjalny procesu beatyfikacyjnego Jacques'a. Po śmierci męża Pierette współpracowała z s. Veronicą, karmelitanką, i o. Augustinem-Michelem Lemonnierem, aby opublikować pisma Jacques'a Fescha, które ukazały się w formie książek i cieszą się dużą popularnością we Francji i Włoszech. W Polsce została wydana część jego pism pod tytułem „Za pięć godzin zobaczę Jezusa".

Jego postać i świadectwo życia inspirują tych, którzy szukają nadziei i pokoju mimo swojego trudnego życiorysu. Historia Jacques'a Fescha jest przypomnieniem, że miłosierdzie Boga obejmuje każdego, kto szczerym sercem zwraca się ku Niemu, nawet w ostatnich chwilach życia. Jego nawrócenie pokazuje, że nie ma takiego upadku, z którego nie można się podnieść, jeśli człowiek zwróci się do Boga. Przesłanie Fescha jest również ostrzeżeniem przed konsekwencjami nieroztropnych wyborów życiowych oraz przypomnieniem, że nawet w sytuacjach beznadziejnych możliwa jest całkowita przemiana. Jacques Fesch jest inspiracją dla tych, którzy czują się odrzuceni, zagubieni i zniechęceni. Jego przykład podkreśla wartość życia, modlitwy, pojednania z Bogiem i drugim człowiekiem oraz nawrócenia, które może odmienić każde życie, nawet w najbardziej tragicznych okolicznościach. Jacques Fesch przeszedł drogę od przestępcy do osoby głęboko wierzącej, która zaakceptowała swoją winę i z pełnym oddaniem zwróciła się do Boga. Jego nawrócenie i duchowa przemiana ukazują, że Bóg jest gotów przyjąć każdego, kto z wiarą i skruchą zwróci się do Niego.

ZDZISŁAWA KOBYLIŃSKA

SZTAFETA WZDŁUŻ GRANICY NA 100-LECIE KOP

W tym roku mija 100 lat od powołania Korpusu Ochrony Pogranicza. Funkcjonariusze Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej uczcili tę rocznicę biegiem sztafetowym wzdłuż linii granicy — od trójstyku Wisztyniec do Zalewu Wiślanego.

Komendant Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej ppłk SG Daniel Wojtaszkiewicz wydał rozkaz okolicznościowy dotyczący biegu. Była to okazja do upamiętnienia 100. rocznicy powołania Korpusu Ochrony Pogranicza. Bieg sztafetowy odbył się pod patronatem prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy.

Fot. WMOSG

Oddając hołd poprzednikom stojącym na straży wschodniej granicy II Rzeczypospolitej, 3 listopada o północy wystartowali funkcjonariusze z placówek WMOSG. Honorowym biegaczem był wojewoda warmińsko-mazurski Radosław Król. W obecności komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej ppłk. SG Daniela Wojtaszkiewicza wojewoda pokonał ostatni odcinek trasy. W sztafecie nie zabrakło również przedstawicieli służb mundurowych oraz zaproszonych gości.

Bieg rozpoczął się z kierunku wschodniego i zachodniego wzdłuż granicy z obwodem królewieckim. Najpierw o północy (z 3 na 4 listopada) wystartowali mundurowi z Braniewa, a pół godziny później z Dubeninek. Punktem stycznym, kończącym bieg, było przygraniczne Michałkowo (gm. Barciany). To nawiązanie do tradycji KOP-u. Ta historyczna formacja patrolowała granice pieszo lub konno. — Bieg służył sprawdzeniu komunikacji między strażnicami, ale doskonale pokazywał poziom sprawności ówczesnych żołnierzy — powiedział na mecie Wojtaszkiewicz. W sumie ok. 130 osób pokonało ponad 200 kilometrów.

Komendant Oddziału wraz z wojewodą wręczyli medale pamiątkowe uczestnikom sztafety. Z okazji 100. rocznicy KOP komendant uhonorował monetą kolekcjonerską Radosława Króla oraz funkcjonariuszy SG. Pod pomnikiem Pułku Korpusu Ochrony Pogranicza „Sarny" na terenie placówki Straży Granicznej w Barcianach złożono kwiaty.

Korpus Ochrony Pogranicza był formacją wojskową, powołaną 17 września 1924 roku do ochrony wschodniej granicy II Rzeczypospolitej. Funkcjonował on do zakończenia wojny obronnej 1939 roku.

CAR, WMOSG

AGENDA TRUMPA

Donald Trump najprawdopodobniej zostanie 47. prezydentem Stanów Zjednoczonych. Oto 5 najważniejszych obietnic, które zapowiadał podczas swojej kampanii wyborczej.

1. Zakończenie wojny na Ukrainie

Nowo wybrany prezydent Stanów Zjednoczonych podczas kampanii wyborczej chwalił się, że „zakończy wojnę na Ukrainie w 24 godziny" poprzez negocjacje między Kijowem a Moskwą. Stwierdził, że rozpocznie on rozmowy negocjacyjne, jeszcze zanim zostanie oficjalnie mianowany prezydentem. Donald Trump krytykował też Joe Bidena za to, że rząd amerykański przekazał setki milionów dolarów na pomoc militarną wschodniemu sąsiadowi Polski. Uważał ponadto, że Stany Zjednoczone powinny skupić się w dużej mierze na sprawach lokalnych aniżeli na konfliktach zagranicznych.

2. Masowa deportacja

Donald Trump zapowiedział deportację na taką skalę, jakiej jeszcze nie widziały Stany Zjednoczone. Ma ją rozpocząć od wydalenia nielegalnych imigrantów z następujących miejsc: Aurory, Springfield oraz stanu Kolorado. W tym celu zamierza wykorzystać wszelkie stanowe i federalne uprawnienia, aby doprowadzić do deportacji. Donald Trump zapowiedział również kontynuację budowy muru dzielącego Stany Zjednoczone i Meksyk.

3. Zmniejszenie podatków

Nowy prezydent zamierza „zakończyć inflację", która w USA wzrosła za czasów prezydentury Joe Bidena. Oprócz tego Donald Trump zamierza obniżyć podatki – głównie chce skupić się na uwolnieniu z opodatkowania napiwków dla pracowników oraz obniżenia podatku od osób prawnych. Zaproponował również cła wynoszące co najmniej 10 proc. na towary zagraniczne, natomiast na produkty z Chin – aż 60 proc.

PAP/EPA/CRISTOBAL HERRERA-ULASHKEVICH

Donald Trump

4. Ekologia i wydobycie ropy

Podczas swojej ostatniej prezydentury Donald Trump wypowiedział porozumienia paryskie z 2015 roku, które zobowiązywały kraje do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Donald Trump zamierza także pomóc przemysłowi samochodowemu. Nowy prezydent krytykuje postanowienia Joe Bidena, polegające na przejściu na samochody elektryczne. Przywołując słynne hasło używane przez republikanów w 2008 roku, czyli „Drill, baby, drill", zamierza przyśpieszyć wydobycie ropy i gazu na terenie Stanów Zjednoczonych. Donald Trump będzie chciał również dokonywać odwiertów na terenie Arktyki, bogatej w złoża ropy naftowej.

5. Zniesienie podatku AUS

Donald Trump zapowiedział, że chce znieść podatek federalny od świadczeń administracji ubezpieczenia społecznego, który płaci obecnie około 40 proc. seniorów. Podatek od tych świadczeń obowiązuje osoby o dochodach powyżej 25 tys. dolarów rocznie. W przypadku zarobków między 25 a 34 tys. dolarów do 50 proc. świadczeń AUS może podlegać opodatkowaniu, natomiast osoby o dochodach powyżej 34 tys. dolarów mogą zapłacić podatek od nawet 85 proc. świadczeń.

JANUSZ SIENNICKI

eprasa.pl de55df0995

POWRÓT TRUMPA

Ameryka zdecydowała. Donald Trump wraca do Białego Domu. Kilku byłych prezydentów próbowało powrócić na najwyższy urząd w Stanach Zjednoczonych. Udało się tylko jednemu. Trump jest drugi. Najważniejsze jednak dla niego jest to, że jest pierwszy w wyborach prezydenckich. Zwycięstwo jest przekonujące i niekwestionowane.

Dzisiaj nie wiemy jeszcze, jaki wpływ na stosunki międzynarodowe wywrze dokładnie prezydentura Trumpa. Znamy jednak główne wektory jego polityki. Po pierwsze, to izolacjonizm i przekonanie, że amerykańscy politycy powinni dbać przede wszystkim o dobrostan własnych wyborców. Po drugie, uznanie Chin za głównego rywala Stanów Zjednoczonych. Po trzecie, transakcyjny stosunek do polityki międzynarodowej, przekonanie, że z każdym można się dogadać i zawrzeć korzystne dla USA porozumienie. Po czwarte, personalizacja polityki – Trumpowi zależy na tym, aby być twarzą każdego z takich dealów.

Wydaje się, że Trump może pójść za ciosem i wzmocniony głosami wyborców chcieć kreować fakty w stosunkach międzynarodowych jeszcze przed objęciem urzędu. Przypomina to czasy, kiedy Ronald Reagan jeszcze nie był prezydentem, a jego ludzie już negocjowali z władzami Iranu za plecami prezydenta Cartera uwolnienie amerykańskich zakładników przetrzymywanych na terenie ambasady USA w Teheranie.

Powtórka jest możliwa. Z jedną różnicą. Trump wcale nie musi czuć potrzeby działania w ukryciu. Wprost przeciwnie. Jakie mogą być główne obszary jego najbliższej czasowo aktywności? Przede wszystkim Ukraina, ale również Bliski Wschód.

Co do Ukrainy to wielu analityków sugerowało, że rok 2025 może przynieś „zakończenie" lub „trwałe zawieszenie wojny". W przypadku zwycięstwa Trumpa scenariusz ten rysuje się jako prawdopodobny.

Co zdecydowało o zwycięstwie Trumpa? Sprawy ekonomiczne. Biden zdusił bezrobocie, ale kosztem inflacji, która co prawda nie była tak wysoka jak w Polsce za rządów PiS, ale dotkliwa dla Amerykanów. Trump jawił się, co pokazywały sondaże, jako polityk bardziej konsekwentny w sprawach gospodarczych. Pomogło mu również nastawienie do migracji. Demokraci zapłacili tutaj za zbyt idealistyczne podejście do tego zagadnienia prezydenta Bidena. Przynajmniej w pierwszej połowie kadencji. Strat w temacie inflacji i migracji nie udało się nadrobić. Trumpa wraca.

MARCIN KULASEK, WICEMINISTER AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH

USA: PRZEGRANI KAMPANII PREZYDENCKIEJ

Amerykańskie sondaże przydały się psu na budę. Okazały się wielkim kłamstwem albo przykładem kompletnego braku profesjonalizmu. Skoro już cztery lata temu sondaże tuż przed wyborami prezydenckimi dawał J.R. Bidenowi przewagę 8% nad D.J. Trumpem, a skończyło się na 4,5% – to już wtedy wyraźnie było widać, że część wyborców ówczesnego – i przyszłego! – prezydenta po prostu nie przyznała się, że na niego będzie głosować. W tej sytuacji nawet student socjologii, nie mówiąc o zawodowych ośrodkach badania opinii publicznej wie, że trzeba doważyć Trumpa, aby przybliżyć się do realnego wyniku wyborczego.

Teraz z kolei tuż przed wyborami słyszeliśmy, że notowania Trumpa są tak duże, bo... zbyt doważone! Czytaliśmy też, że w większości tzw. swing states, czyli tych stanów, które raz głosują na kandydatów Partii Republikańskiej, a raz na kandydatów Partii Demokratycznej, Kamala Harris dogania i przegania Donalda Trumpa. Okazał się to być, mówiąc znanym polskim powiedzeniem, pic na wodę, fotomontaż.

Wybory prezydenckie w USA przegrali nie tylko demokraci i Mrs. Harris, ale też sondażownie i media, które w zdecydowanej większości, zamiast próbować w miarę obiektywnie informować o kampanii, stały się tubą propagandową obozu liberalno-lewicowego uosabianego przez Partię Demokratyczną.

Te wybory to także wielka porażka aktorów i celebrytów, którzy poparli Harris i nieraz brutalnie atakowali Trumpa, często nie mając o polityce bladego pojęcia. To kolejny dowód na prawdziwość tezy Parkinsona, że każdy w końcu osiąga swój... szczebel niekompetencji. Zaangażowane politycznie w żenującym stylu „gwiazdy" (po części meteory) świata popkultury przypominały owego znanego polskiego aktora, który w 2010 roku powiedział, że w wyborach prezydenckich popiera... Władysława (!) Komorowskiego. Jak mówił kiedyś wybitny polski reżyser, a przez krótki czas mój szef w ówczesnym Ministerstwie Kultury i Sztuki, Kazimierz Dejmek (on był ministrem, a ja wiceministrem): „D...a jest do s...a, a aktor do grania". Taylor Swift, Jeniffer Lopez, Beyonce i tabun innych gwiazd i gwiazdeczek zaśpiewał w chórze, który – jak się okazało – zdaniem amerykańskiego wyborcy i podatnika mocno fałszuje.

Zwycięstwo Trumpa to dobra wiadomość dla polskiej prawicy, a zła dla UE, Niemiec i zachodnioeuropejskiej lewicy i liberałów.

RYSZARD CZARNECKI

REKLAMA

przetarg

UNIWERSYTET WARMIŃSKO-MAZURSKI W OLSZTYNIE

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu ustnym nieograniczonym
na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność

Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

DGN DZIAŁ GOSPODARKI NIERUCHOMOŚCIAMI

Nr	Nr działki nr księgi wieczystej	Pow. (m^2)	Obręb m. Olsztyn	Lokalizacja szczegółowa	Przeznaczenie w MPZP	Cena wywoławcza netto (PLN)	Wadium (PLN)
1.	**135** OL1O/00035798/7	1857	20	Olsztyn, ul. Stefana Okrzei 1A	Brak MPZP	3 000 000,00	150 000,00
2.	**9 i 12/8** OL1O/00035151/0	4692	97	Olsztyn, ul. Pana Tadeusza 4A	**US3 –** tereny sportu i rekreacji	1 600 000,00	80 000,00
3.	**1/114** OL1O/00147239/9	2594	31	Olsztyn, ul. Artyleryjska 3t	Brak MPZP	3 000 000,00	150 000,00
4.	**340/2** OL1O/00037571/4	2681	112	Olsztyn, ul. Tuwima 20	**4U –** ter. zabudowy usługowej	1 950 000,00	97 500,00
5.	**40/9** OL1O/00035930/5	2202	153	Olsztyn, ul. ks. Kordeckiego	**3MW** – ter. zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	1 150 000,00	57 500,00
6.	**38/72** OL1O/00039688/1	712	118	Olsztyn, ul. Majora Jana Piwnika	**2KDPp –** ter. ciągów pieszych	320 000,00	16 000,00
7.	**34/53, 37/17, 38/84** OL1O/00039688/1, OL1O/00143267/6	3187	118	Olsztyn, ul. Biskupa Tomasza Wilczyńskiego	**4ZI** – ter. zieleni izolacyjnej	205 000,00	10 250,00
8.	**38/32** OL1O/00039688/1	3223	118	Olsztyn, ul. Bartąska	**8ZP** – ter. zieleni urządzonej	195 000,00	9750,00

W przypadku nieruchomości zabudowanych oznaczonych w wykazie numerami 1, 2, 3, 4 podano cenę wywoławczą całej nieruchomości (grunt wraz z budynkami).
W przypadku pozycji nr 2 powyższego wykazu zbywane jest prawo użytkowania wieczystego gruntu oraz własność zabudowań.
W przypadku nieruchomości zabudowanej oznaczonej w wykazie nr. 3 informujemy, że posiada ona nieuregulowaną sytuację dotyczącą dostępu do drogi publicznej.
W przypadku nieruchomości zabudowanej oznaczonej w wykazie nr. 4 informujemy, iż w budynku pięć lokali mieszkalnych zajmowanych jest przez lokatorów, z czego w stosunku do trzech lokali Uniwersytet posiada tytuł wykonawczy uprawniający do dokonania eksmisji bez prawa do lokalu socjalnego, lokatorzy w dwóch lokalach posiadają umowę najmu na czas nieokreślony.
W przypadku pozycji nr 4, 6, 7, 8 powyższego wykazu informujemy, iż nieruchomość jest obciążona ograniczonym prawem rzeczowym: służebnością przesyłu. Przedmiotowa służebność nie dotyczy działek nr 340/2, 38/72, 38/84, 38/32, dotyczy działki nr 34/53.
Działka 37/17 nie jest obciążona służebnością przesyłu.
Przetarg odbędzie się w dniu 12.12.2024 r. o godz. 12:30 w budynku Rektoratu przy ul. Michała Oczapowskiego 2 w Olsztynie, w sali posiedzeń Komisji Senackiej, pok. 102.

1. Oferent zobowiązany jest do wniesienia wadium w formie pieniężnej w PLN na każdą nieruchomość oddzielnie przelewem na rachunek Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie – Pekao SA, 48 1240 6292 1111 0011 0269 7190 w terminie **do 09.12.2024 r.** W tytule wpłaty należy wskazać nieruchomość będącą przedmiotem zainteresowania (numer działki ewidencyjnej zgodnie z wykazem określającym przedmiot przetargu).
2. Ze szczegółowymi informacjami na temat przetargu można zapoznać się w Dziale Gospodarki Nieruchomościami Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, ul. Prawocheńskiego 4, pok. nr 111 i 102, pod numerami tel. (089) 523-41-75 i (089) 523-33-33 lub na stronie internetowej pod adresem www.uwm.edu.pl/Ogłoszenia i komunikaty.
3. Ogłoszenie zostało umieszczone na tablicy ogłoszeń w Dziale Gospodarki Nieruchomościami Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz na stronach internetowych www.uwm.edu.pl/uniwersytet/ogloszenia-i-komunikaty i www.bip.uwm.edu.pl.

108824otbr-a-M

eprasa.pl de55df0995

STOMIL CUP TO JUŻ NIE TYLKO FUTBOL

W drugiej połowie stycznia 2025 roku do Uranii powróci Stomil Cup. Oprócz piłkarskiej rywalizacji seniorów, młodych piłkarzy z rocznika 2013, odbędzie się także m.in. turniej szachów. Organizatorzy już przyjmują zgłoszenia do tej królewskiej gry.

Idea powrotu do turnieju Stomil Cup narodziła się ponad rok temu. O tym, by do Olsztyna powrócił turniej dla młodych piłkarzy, zdecydował Mariusz Borkowski, poprzedni organizator pięciu turniejów, które do Uranii przyciągnęły po kilka tysięcy kibiców. W 2025 r. wydarzenie nabierze jeszcze większego rozmachu, a to za sprawą dodatkowych dyscyplin, czyli darta i szachów.

- Wokół Stomil Cup zebrała się grupa wariatów, którzy dźwigają rzeczy niemożliwe - mówi Mariusz Borkowski, prezes Fundacji Sto Milionów Pomysłów, która jest organizatorem całego przedsięwzięcia. - Szachy nie były moim pomysłem, tylko kibiców trenujących w Stomilu w sekcji szachów. To są zapaleńcy, miłośnicy tej dyscypliny, którzy chcą spełniać swoje pasje i nie tylko trenować, ale także rywalizować z innymi. W Stomilu sekcja szachów została pozostawiona sama sobie, a ludzie tworzący tę sekcję byli niedocenieni.

ZA ORGANIZACJĘ TURNIEJU BĘDZIE ODPOWIADAŁ ADAM JORDAN, DWUKROTNY FINALISTA MISTRZOSTW POLSKI, SĘDZIA SZACHOWY I TRENER SZACHÓW W AKADEMII SPORTU STOMIL OLSZTYN.

- Polecenie Adama Jordana na organizatora turnieju szachów podczas Stomil Cup wynikło dość naturalnie - przyznaje Łukasz Kotowski ze stomil.olsztyn.pl, serwisu kibiców Stomilu, który także jest partnerem wydarzenia. - Trenowałem szachy w Stomilu, a Adam prowadził tam zajęcia. Podchodził profesjonalnie do swoich obowiązków, później zorganizował Turniej o Puchar Dumy Warmii, na który wpadliśmy z kamerą, więc widziałem, że potrafi zorganizować taki turniej. Na Stomil Cup trzeba nieco podnieść poprzeczkę, bo zwiększa się ranga wydarzenia, ale to wyzwanie, któremu na pewno podoła. W ogóle za samo powstanie sekcji szachów w Stomilu należy pochwalić poprzedni zarząd klubu, którego wielkim fanem nie byłem. Szkoda na pewno, że zabrakło jakiegoś długofalowego planu na funkcjonowanie i rozwijanie tego w Stomilu. Stagnacja spowodowała, że to straciło rozpęd. Mamy nadzieję, że Stomil Cup da szachom drugie życie i przyciągnie kolejnych zainteresowanych tą piękną dyscypliną.

Kluczowym aspektem turnieju szachów na Stomil Cup będzie formuła rozgrywek. Zawodnicy staną w szranki w szachach błyskawicznych i na partię będą mieli mocno ograniczony czas. Trzy minuty na mecz i dwie dodawane sekundy po każdym ruchu spowodują, że jeśli ktoś nie widział efektywności i emocji w szachach, ten 19 stycznia w Uranii będzie mógł na własne oczy przekonać się, jak bardzo się mylił. Zawodnicy będą musieli wykazać się nie lada refleksem, a pejoratywne określenie „refleksu szachisty" będzie można odłożyć na półkę.

- Szachy błyskawiczne, czyli blitz, to odmiana, w której każdy gracz ma tylko trzy minuty na całą partię - wyjaśnia Adam Jordan. - To zupełnie inna dynamika niż w szachach klasycznych, gdzie jest czas na dokładną analizę. W blitzu liczy się refleks, szybkie podejmowanie decyzji i umiejętność reagowania pod presją czasu. Kluczem do zwycięstwa jest opanowanie i unikanie błędów, bo każdy ruch odbiera cenne sekundy.

- Za pierwsze miejsce przewidziana jest nagroda w wysokości 1000 zł - dodaje Adam Jordan. - To nie tylko miły dodatek, ale i wyraz docenienia wysiłku oraz umiejętności uczestników. Chcieliśmy, aby nagrody były na poziomie, który dodatkowo motywuje do intensywnej rywalizacji i przyciąga zarówno graczy, którzy stawiają swoje pierwsze kroki w zawodach, jak i bardziej doświadczonych szachistów, dla których turniej będzie szansą na sprawdzenie się w szybkim tempie blitza.

Organizator turnieju już po ogłoszeniu zapisów zastrzegł możliwość zwiększenia wysokości nagród, jeżeli tylko zbierze się odpowiednio wysoka liczba chętnych.

Szczegóły na stronie stomilcup.pl. **EM**

OLSZTYŃSKIE KINA

Repertuar Multikino
Piątek, 8 listopada
LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY: 11:00, 12:00, 13:45, 14:45, 16:30, 17:30, 18:30, 19:15, 20:15, 21:15, 22:00; VENOM 3: OSTATNI TANIEC / dubbing: 11:00, 14:30, 17:00; VENOM 3: OSTATNI TANIEC / napisy: 19:30; ROZGRZESZENIE / napisy: 21:25; KONKLAWE / napisy: 11:15, 15:15, 18:00, 20:45; DZIKI ROBOT / familijny / dubbing: 10:25, 12:50, 15:15, 17:40; U PANA BOGA W KRÓLOWYM MOŚCIE: 12:20, 20:30; TERRIFIER 3 / napisy: 22:15; UŚMIECHNIJ SIĘ 2 / napisy: 11:00, 22:00; PRIMA FACIE / napisy: 13:30; CZERWONA JEDYNKA / dubbing: 14:20, 17:05, 19:50; GRU I MINIONKI: POD PRZYKRYWKĄ / familijny / dubbing: 10:00; PADDINGTON W PERU / familijny / dubbing: 16:25, 18:55; PRAWDZIWY BÓL / napisy: 14:00, 16:15, 18:15, 20:05; QUO VADIS / dubbing: 10:30

Sobota, 9 listopada
LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY: 11:00, 12:00, 13:45, 14:45, 16:30, 17:30, 18:30, 19:15, 20:15, 21:15, 22:00; VENOM 3: OSTATNI TANIEC / dubbing: 12:00, 14:30, 17:00; VENOM 3: OSTATNI TANIEC / napisy: 19:30; HELLBOY: WZGÓZA NAWIEDZONYCH / napisy: 10:00 ; ROZGRZESZENIE / napisy: 21:25; KONKLAWE / napisy: 11:15, 15:15, 18:00, 20:45; DZIKI ROBOT / familijny / dubbing: 10:25, 12:50, 15:15, 17:40; U PANA BOGA W KRÓLOWYM MOŚCIE: 12:20, 20:30; TERRIFIER 3 / napisy: 22:15; UŚMIECHNIJ SIĘ 2 / napisy: 22:00; EMMA ODWAŻNA / familijny / dubbing: 10:00, 12:20; CZERWONA JEDYNKA / dubbing: 10:15, 14:20, 17:05, 19:50; GRU I MINIONKI: POD PRZYKRYWKĄ / familijny / dubbing: 10:00, 13:00; KICIA KOCIA W PRZEDSZKOLU / familijny / dubbing: 10:00, 11:00; PADDINGTON W PERU / familijny / dubbing: 11:25, 13:55, 16:25, 18:55; PRAWDZIWY BÓL / napisy: 14:00, 16:15, 18:15, 20:05

Niedziela, 10 listopada
LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY: 11:00, 12:00, 13:45, 14:45, 16:30, 17:30, 18:30, 19:15, 20:15, 21:15, 22:00; VENOM 3: OSTATNI TANIEC / dubbing: 12:00, 14:30, 17:00; VENOM 3: OSTATNI TANIEC / napisy: 19:30; HELLBOY: WZGÓZA NAWIEDZONYCH / napisy: 10:00 ; ROZGRZESZENIE / napisy: 21:25; KONKLAWE / napisy: 15:15, 18:00, 20:45; DZIKI ROBOT / familijny / dubbing: 10:25, 12:50, 15:15, 17:40; U PANA BOGA W KRÓLOWYM MOŚCIE: 12:10, 20:30; TERRIFIER 3 / napisy: 22:15; UŚMIECHNIJ SIĘ 2 / napisy: 22:00; EMMA ODWAŻNA / familijny / dubbing: 10:00, 12:20; CZERWONA JEDYNKA / dubbing: 10:15, 14:20, 17:05, 19:50; GRU I MINIONKI: POD PRZYKRYWKĄ / familijny / dubbing: 10:00, 13:00; KICIA KOCIA W PRZEDSZKOLU / familijny / dubbing: 10:00, 11:00; PADDINGTON W PERU / familijny / dubbing: 11:25, 13:55, 16:25, 18:55; PRAWDZIWY BÓL / napisy: 14:00, 16:15, 18:15, 20:05

Repertuar Helios
Piątek, 8 listopada
PADDINGTON W PERU / familijny / dubbing: 12:00, 13:20, 15:15, 17:45; LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY: 11:30, 12:30, 13:30, 14:15, 15:15, 16:15, 17:00, 18:00, 19:00, 19:45, 20:45; CZERWONA JEDYNKA / dubbing: 12:30, 14:30; CZERWONA JEDYNKA / napisy: 16:00, 17:15, 20:00; KONKLAWE / napisy: 15:45, 18:30, 21:00; PRAWDZIWY BÓL / napisy: 11:50, 18:45, 20:15; VENOM 3: OSTATNI TANIEC / napisy: 14:00; DZIKI ROBOT / familijny / dubbing: 13:20; U PANA BOGA W KRÓLOWYM MOŚCIE: 16:30; ROZGRZESZENIE / napisy: 19:30; EMMA ODWAŻNA / familijny / dubbing: 11:15; HELLBOY: WZGÓRZA NAWIEDZONYCH / napisy: 21:15

Sobota, 9 listopada
PADDINGTON W PERU / familijny / dubbing: 10:00, 13:20, 15:15, 17:45; LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY: 10:20, 11:30, 12:30, 13:30, 14:15, 15:15, 16:15, 17:00, 18:00, 19:00, 19:45, 20:45; CZERWONA JEDYNKA / dubbing: 10:40, 14:30; CZERWONA JEDYNKA / napisy: 12:30, 16:00, 17:15, 20:00; KONKLAWE / napisy: 13:00, 15:45, 18:30, 21:00; PRAWDZIWY BÓL / napisy: 12:15, 18:45, 20:15; VENOM 3: OSTATNI TANIEC / napisy: 14:00; DZIKI ROBOT / familijny / dubbing: 11:15; U PANA BOGA W KRÓLOWYM MOŚCIE: 11:00, 16:30; ELLI I EKIPA STRASZAKÓW / familijny / dubbing: 10:10; ROZGRZESZENIE / napisy: 19:30; EMMA ODWAŻNA / familijny / dubbing: 10:30; HELLBOY: WZGÓRZA NAWIEDZONYCH / napisy: 21:15

Niedziela, 10 listopada
PADDINGTON W PERU / familijny / dubbing: 10:00, 13:20, 15:15, 17:45 ; LISTY DO M. POŻEGNANIA I POWROTY: 10:20, 11:30, 12:30, 13:30, 14:15, 15:15, 16:15, 17:00, 18:00, 19:00, 19:45, 20:45; CZERWONA JEDYNKA / dubbing: 10:40, 14:30; CZERWONA JEDYNKA / napisy: 12:30, 16:00, 17:15, 20:00; KONKLAWE / napisy: 13:00, 15:45, 18:30, 21:00; PRAWDZIWY BÓL / napisy: 12:15, 18:45, 20:15; VENOM 3: OSTATNI TANIEC / napisy: 14:00; DZIKI ROBOT / familijny / dubbing: 11:15; U PANA BOGA W KRÓLOWYM MOŚCIE: 11:00, 16:30; ELLI I EKIPA STRASZAKÓW / familijny / dubbing: 10:10; ROZGRZESZENIE / napisy: 19:30; EMMA ODWAŻNA / familijny / dubbing: 10:30; HELLBOY: WZGÓRZA NAWIEDZONYCH / napisy: 21:15

Repertuar Awangarda
Piątek, 8 listopada
Wanda Rutkiewicz. Ostatnia wyprawa - prod. Polska, Szwajcaria: godz. 17.45; Prawdziwy ból - prod. Polska, USA: godz. 18.00; Moje ulubione ciasto - prod. Francja, Iran: godz. 18.00; Listy do M. Pożegnania i powroty - prod. Polska: godz. 19.15; Konklawe - prod. USA, Wielka Brytania: godz. 19.45; Imago - prod. Polska: godz. 19.45

Sobota, 9 listopada
Prawdziwy ból - prod. Polska, USA: godz. 16.00; Wanda Rutkiewicz. Ostatnia wyprawa - prod. Polska, Szwajcaria: godz. 16.00; Sezony - prod. Polska: godz. 16.00; Konklawe - prod. USA, Wielka Brytania: godz. 17.30 ; Moje ulubione ciasto - prod. Francja, Iran: godz. 17.45; Listy do M. Pożegnania i powroty - prod. Polska: godz. 17.45; Imago - prod. Polska: godz. 19.30; Prawdziwy ból - prod. Polska, USA: godz. 19.45; Zła nie ma - prod. Japonia: godz. 20.00

Niedziela, 10 listopada
Prawdziwy ból - prod. Polska, USA: godz. 16.00; Wanda Rutkiewicz. Ostatnia wyprawa - prod. Polska, Szwajcaria: godz. 16.00; Sezony - prod. Polska: godz. 16.00; Konklawe - prod. USA, Wielka Brytania: godz. 17.30; Moje ulubione ciasto - prod. Francja, Iran: godz. 17.45 ; Listy do M. Pożegnania i powroty - prod. Polska: godz. 17.45; Imago - prod. Polska: godz. 19.30; Prawdziwy ból - prod. Polska, USA: godz. 19.45 ; Zła nie ma - prod. Japonia: godz. 20.00

REKLAMA

5224otbr-x-M

eprasa.pl de55df0995

GRANIE OD PIĄTKU DO NIEDZIELI

PIŁKA NOŻNA\\\ Polonia, która w poprzedniej kolejce III ligi przegrała 1:4 z rezerwami Jagiellonii, w piątek podejmie mocną Łomżę, w sobotę Wikielec zagra w Bełchatowie, a w niedzielę do Olsztyna przyjadą groźne białostockie rezerwy.

W piątek Polonia Lidzbark Warmiński zagra u siebie z ŁKS-em Łomża i nie będzie faworytem. Dla szkoleniowca Piotra Jacka będzie to trzecie spotkanie, odkąd objął beniaminka III ligi. Debiut dwa tygodnie wypadł okazale, bo Polonia potrafiła wygrać 4:3 z Victorią Sulejówek, chociaż do przerwy piłkarze z Lidzbarka przegrywali 0:2. Tydzień temu poloniści objęli prowadzenie w meczu z Jagiellonią II, ale potem do siatki aż cztery razy trafiły rezerwy mistrza Polski.

Tak się złożyło, że dzisiaj formę Polonii sprawdzi kolejny zespół z Podlasia - ŁKS Łomża to jeden z faworytów do awansu do II ligi, co prawda początek ligi miał słaby, ale za to teraz ma za sobą serię czterech zwycięstw z rzędu. Aktualnie Łomża zajmuje trzecie miejsce w tabeli i ma ochotę na więcej, natomiast Polonia chce się jedynie wydostać się ze strefy spadkowej, a do tego potrzebne jest zwycięstwo...

Jedyną drużyną z Warmii i Mazur, która tym razem zagra na wyjeździe, jest GKS Wikielec. Podopieczni Damiana Jarzembowskiego jadą do Bełchatowa, które też w planach miało walkę o awans, ale chyba na planach się skończy, bo do lidera bełchatowianie tracą już 11 punktów.

WIKIELEC CAŁY CZAS JEST NAJLEPIEJ PUNKTUJĄCYM ZESPOŁEM Z WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO, ALE OD DŁUŻSZEGO CZASU NIE POTRAFI WYGRAĆ. OSTATNIE ZWYCIĘSTWO ZALICZYŁ POD KONIEC WRZEŚNIA, A OD TEGO MOMENTU REMISY PRZEPLATA PORAŻKAMI. TYDZIEŃ TEMU BYŁO 1:1 W RADOMIU Z BRONIĄ.

Natomiast Stomil zagra u siebie z rezerwami Jagiellonii. Spotkanie nieprzypadkowo wyznaczono na niedzielę, bo w tym samym czasie mistrzowie Polski zagrają u siebie z Rakowem Częstochowa. To zaś gwarantuje, że Jagiellonia nie przyjedzie do Olsztyna wzmocniona piłkarzami z pierwszego zespołu.

Piłkarze Stomilu w ostatniej kolejce doznali kompromitującej porażki 1:4 w Sulejówku z Victorią. Nic nie usprawiedliwia olsztyńskich piłkarzy za formę zaprezentowaną w pierwszej połowie spotkania, w której stracili cztery gole. Co prawda po zmianie stron było trochę lepiej, ale głównie dlatego, że to gospodarze zmienili styl grania.

Fot. Emil Marecki

Oby po niesławnym laniu w Sulejówku w niedzielę nie było podobnego lania w Olsztynie...

Czy po takim laniu Piotr Gurzęda musiał bardziej skupić się na treningach taktycznych, czy może jednak nad pracą z zespołem pod względem mentalnym? - Staramy się to wszystko łączyć, bo wiemy z czym mamy problemy - wyjaśnia trener Gurzęda.

- CHCEMY WSZYSTKO NAPRAWIAĆ, CZASAMI PRZYNOSI TO EFEKT, A CZASAMI NIE. W OSTATNIM MECZU NIE WYSZŁO, BO PRZECIWNIK TEŻ SIĘ DOBRZE PRZYGOTOWAŁ.

Po meczu, w którym tak wysoko się przegrywa, mental to podstawa, bo ci chłopcy potrafią grać w piłkę. Może oprawa meczu ich sparaliżowała, widać było, że na początku bali się brać gry na siebie. W efekcie akcje były szarpana, bo niektórzy zapomnieli o założeniach przedmeczowych, jak mają być ustawieni. To kwestia mentalna, aczkolwiek będziemy pracować jak dotychczas. Na treningach była więc motoryka, żeby podtrzymać to, co już wypracowaliśmy, oraz taktyka, by poprawić to z czym mamy problem i żeby być skuteczniejszym w działaniach ofensywnych - kończy olsztyński szkoleniowiec.

Do składu olsztyńskiego zespołu po dyskwalifikacji powraca Jakub Fronczak, który w tym czasie zagrał w trzech spotkaniach IV ligi i, niestety, nie był wyróżniającą postacią. Za nadmiar żółtych kartek nie będzie mógł natomiast wystąpić Jakub Bałdyga, który w ostatnim meczu zagrał od pierwszej minuty, poza tym zabraknie kontuzjowanych Mateusza Jońcy i Kacpra Sionkowskiego.

Przed sezonem z rezerw Jagiellonii do Stomilu przeniósł się Jakub Orpik. Miał być podstawowym defensywnym pomocnikiem, ale z tym bywa różnie, w efekcie od początku sezonu w wyjściowej jedenastce wybiegł tylko cztery razy. W sumie na boisku pojawił się w siedmiu spotkaniach III ligi.

• **16. kolejka, piątek:** Polonia Lidzbark Warmiński - ŁKS Łomża (17), Wigry Suwałki - Warta Sieradz (18); **sobota:** GKS Bełchatów - GKS Wikielec (14), Mławianka Mława - Broń Radom (13), Świt Nowy Dwór Mazowiecki - Wisła II Płock (13), Sokół Aleksandrów Łódzki - Lechia Tomaszów Mazowiecki (13); **niedziela:** Legia II Warszawa - Unia Skierniewice (12), Stomil Olsztyn - Jagiellonia II Białystok (13), Pelikan Łowicz - Victoria Sulejówek (12).

EM, DRYH

PO 15 KOLEJKACH

1. Unia	33	31:17
2. Legia II	29	31:18
3. Łomża	28	28:21
4. Wigry	26	24:16
5. Warta	24	23:21
6. Broń	23	15:15
7. Bełchatów	22	20:16
8. Wisła II	22	29:26
9. Świt	22	16:27
10. Pelikan	19	20:20
11. Victoria	18	22:24
12. Wikielec	**18**	**14:18**
13. Lechia	16	19:23
14. Stomil	**16**	**20:28**
15. Mławianka	15	30:31
16. Jagiellonia II	15	18:21
17. Polonia	**15**	**25:32**
18. Sokół	11	12:23

O PIŁCE

LIGA MISTRZÓW\\\ W 4. kolejce w Belgradzie Barcelona pokonała 5:2 miejscową Crvenę Zvezdę, a dwa gole dla gości zdobył Robert Lewandowski. W sumie w tych prestiżowych rozgrywkach polski napastnik aż 99 razy pokonał bramkarza. Być może już w stolicy Serbii zaliczyłby setne trafienie, jednak 15 minut przed końcem trener zdjął go z boiska. - Gdybym wiedział o rekordzie Roberta, wtedy grałby do końca - przyznał po meczu uśmiechnięty Hansi Flick. W klasyfikacji wszech czasów LM jest tylko dwóch piłkarzy skuteczniejszych od Polaka: Portugalczyk Cristiano Ronaldo - 140 bramek i Argentyńczyk Lionel Messi - 129. Obaj występują obecnie poza Europą.

• **Wyniki:** Club Brugge - Aston Villa 1:0 (0:0), Szachtar Donieck - Young Boys Berno 2:1 (2:1), Bayern Monachium - Benfica Lizbona 1:0 (0:0), Paris Saint-Germain - Atletico Madryt 1:2 (1:1), Inter Mediolan - Arsenal Londyn 1:0 (1:0), Feyenoord Rotterdam - FC Salzburg 1:3 (0:1), Crvena Zvezda Belgrad - Barcelona 2:5 (1:2), Sparta Praga - Brest 1:2 (0:1), VfB Stuttgart - Atalanta Bergamo 0:2 (0:0).

PO 4 KOLEJKACH

1. Liverpool	12	10:1
2. Sporting	10	9:2
3. Monaco	10	10:4
4. Brest	10	9:3
5. Inter	10	6:0
6. Barcelona	9	15:5
7. Borussia	9	13:6
8. Aston Villa	9	6:1
9. Atalanta	8	5:0
10. MC	7	10:4
11. Juventus	7	7:5
12. Arsenal	7	3:1
13. Bayer	7	6:5
14. Lille	7	5:4
15. Celtic	7	9:9
16. Dinamo	7	10:12
17. Bayern	6	11:7
18. Real	6	9:7
19. Benfica	6	7:5
20. AC Milan	6	7:6
21. Feyenoord	6	7:10
22. Brugge	6	3:6
23. Atletico	6	5:9
24. PSV	5	7:5
25. PSG	4	3:5
26. Sparta	4	5:8
27. Stuttgart	4	3:6
28. Szachtar	4	2:5
29. Girona	3	4:8
30. Salzburg	3	3:10
31. Bologna	1	0:5
32. RB Lipsk	0	4:9
33. Sturm	0	1:6
34. Young Boys	0	1:11
35. Cr. Zvezda	0	4:16
36. Slovan	0	2:15

• Drużyny, które zajmą miejsca 1-8, zakwalifikują się bezpośrednio do 1/8 finału, a te z lokat 9-24. o awans powalczą w barażach

>>> Cristiano Ronaldo nabył kompleks sportowy Lisboa Racket Centre, w którego skład wchodzi kilkanaście kortów do gry w tenisa, squasha oraz padla. Poza tym są bieżnia lekkoatletyczna i sekcja fitness. Placówka posiada też część gastronomiczną. Obiekt jest zlokalizowany w dzielnicy Alvalade w centrum Lizbony. Aktualnie z infrastruktury Lisboa Racket Centre korzysta ponad 1000 osób, głównie pasjonatów gry w tenisa i padla. Nabycie Lisboa Racket Centre to druga inwestycja Cristiano Ronaldo w padla. Wraz z federacją tej dyscypliny oraz spółką Lusofinanca rozwija on w gminie Oeiras, na zachodnich przedmieściach Lizbony kompleks sportowy o nazwie Miasto Padla (Cidade do Padel).

eprasa.pl de55df0995

ZA TYDZIEŃ ZACZYNAMY!

PLEBISCYT\\\ 15 listopada rozpocznie się głosowanie na sportowych bohaterów mijającego roku. Jak zwykle będzie można głosować za pomocą kuponów i sms-ów.
Najpopularniejszych sportowców roku nasi czytelnicy wybierają już od 70 lat, nie inaczej będzie i tym razem. Dlatego 15 listopada rozpoczniemy 64. Plebiscyt na Najpopularniejszych Sportowców Województwa, tego też dnia opublikujemy na naszych łamach listę kandydatów. Lista tradycyjnie nie będzie ostateczna, więc jeśli uznacie, że kogoś na niej brakuje, napiszcie do nas na adres sport@gazetaolsztynska.pl (mile widziane, chociaż nie jest konieczne, krótkie uzasadnienie). Jeśli propozycja zostanie zaakceptowana, wtedy sportowiec znajdzie się na liście plebiscytowych kandydatów.
Jak zwykle nie ograniczamy się jedynie do wyboru dziesięciu najpopularniejszych sportowców roku (głosujemy na nich za pomocą kuponów lub sms-ów), bo tradycyjnie przygotowaliśmy też kilkanaście kategorii sms-owych.
Oto one:
- Sportowiec bez Barier
- Sportowy Talent Roku
- Sportowe Wydarzenie Roku
- Biegacz Roku
- Piłkarz Roku
- Klub Roku
- Najpopularniejszy Instruktor/Trener personalny
- Najpopularniejszy Club Fitness/Siłownia
- Najpopularniejsza Stadnina
- Najpopularniejszy Sportowiec Akademicki
- Najpopularniejszy sportowiec Olsztyna
- Najpopularniejszy sportowiec Powiatu Olsztyńskiego

Listy kandydatów będą na stronie gazetaolsztynska.pl, ale systematycznie będziemy też je drukować na naszych łamach. Tu też listy są otwarte, więc czekamy na Wasze propozycje - przysyłajcie je na sport@gazetaolsztynska.pl.
Głosowanie zakończymy 10 lutego, potem swoje głosy odda jeszcze Kapituła Plebiscytowa, po czym 1 marca na Balu Sportowca ogłosimy laureatów 64. Plebiscytu - będzie to złota dziesiątka oraz zwycięzcy kategorii sms-owych.
Poza tym w Hotelu Omega, który będzie gospodarzem balu, ogłosimy także nazwiska Trenera, Działacza i Sponsora Roku, z tym że tych trzech laureatów wybiorą już dziennikarze „Gazety Olsztyńskiej", „Dziennika Elbląskiego" oraz naszych lokalnych tygodników. Ale jeśli macie swoich kandydatów, to oczywiście też zgłoście ich na sport@gazetaolsztynska.pl.
Na koniec jeszcze ważna informacja - dwójka czytelników, która przyślą najwięcej plebiscytowych kuponów, otrzyma w prezencie po dwuosobowym zaproszeniu na Bal Sportowca (jedno zaproszenie kosztuje ponad 1000 złotych)! Zatem przygotujcie nożyczki i długopisy, bo kupony same się nie wytną i nie wypełnią! **DRYH**

DEBIUTANCI. PRZYSZŁE GWIAZDY?

Trenerzy w dyscyplinach zespołowych przechodzą do historii nie tylko wtedy, gdy wygrywają z klubem czy reprezentacją, zdobywając tytuły i medale, ale także wtedy, gdy zadebiutują u nich późniejsi wybitni zawodnicy. Potem o tych największych graczach można w ich życiorysach przeczytać: „Zadebiutował w kadrze/klubie za kadencji takiego a takiego". Dotyczy to futbolu, ale w równym stopniu siatkówki, koszykówki, piłki ręcznej, rugby albo hokeja na lodzie czy na trawie. Co do tego ostatniego to ostatnio byłem w weekend nad Morzem Północnym, w jednym z belgijskich kurortów – rzut beretem od Brukseli – i tam widziałem, jak ledwie kilkulatkowie uganiają się za piłką z kijami do tej gry. To potem się nie dziwmy, że niewiele liczniejsza od Portugalii i Węgier, niespełna 12-milionowa Belgia jest mistrzem olimpijskim w hokeju na trawie mężczyzn z Tokio 2020 i wicemistrzem olimpijskim z Rio de Janeiro 2016.
Wracając do powołań, trenerów i debiutantów, niewątpliwie szansę na wejście do historii polskiego futbolu, i to z przytupem, ma Michał Probierz. Przy okazji każdego, trawestując naszego rodaka Mikołaja Kopernika, obrotu piłkarskich ciał niebieskich, czyli kolejnego meczu naszej kadry można znaleźć nazwiska absolutnych debiutantów, przed którymi wrota do futbolowego raju są czy mogą być otwarte. Teraz na Portugalię i Szkocję, czyli decydujące boje w Lidze Narodów, mamy dwa sensacyjne powołania dla piłkarzy Lecha Poznań: nastoletniego wciąż obrońcy Michała Gurgula (dostał czerwoną kartkę w kontrowersyjnych okolicznościach w przegranym meczu Kolejorza z outsiderem Puszczą Niepołomice) i pomocnika Antoniego Kozubala. Poszli oni śladami innego lechity i równie sensacyjnego debiutanta bramkarza Bartosza Mrozka. A przecież wcześniej z kadrą przywitał się urodzony w Wielkiej Brytanii ledwie dziewiętnastoletni pomocnik, syn Polki i Nigeryjczyka, Maximilian Oyedele z Legii Warszawa.
Oczywiście nie od razu Kraków zbudowano, a więc takiemu Mrozkowi, który jeszcze dwa lata temu grał w drugiej drużynie Lecha Poznań, a przed rokiem był na wypożyczeniu w Stali Mielec, trudno będzie od razu wygrać rywalizację z Łukaszem Skorupskim, Marcinem Bułką czy Bartłomiejem Drągowskim. Tak jak Gurgul od razu raczej nie zastąpi Jana Bednarka, Bartosza Bereszyńskiego, Sebastiana Walukiewicza czy Tymoteusza Puchacza. A Kozubal też nie natychmiast posadzi na ławce Nicolę Zalewskiego, Piotra Zielińskiego, Tarasa Romańczuka czy Bartosza Kapustkę.
Michał Probierz umie wzbudzić zainteresowanie mediów swoją osobą, stąd konsekwentnie zaskakuje sensacyjnymi nominacjami. Przy okazji jednak daje sygnał wszystkim młodym polskim piłkarzom: „Macie szanse, walczcie".
I bardzo dobrze!

RYSZARD CZARNECKI

ROLNICTWO

GRUBER 3,2 m, pług trzyskibowy obrotowy Overum, talerzówka półzawieszana 2,8 m, wał posiewny hydraulicznie składany 6,2 m Vaderstad, wał posiewny ciągany 4,6m, opryskiwacz zawieszany 600 l – 12 m, przewracarko-zgrabiarka – sprzedam tel. 698-703-449

PŁUGI Overum trzy- i czteroskibowy zagonowy, opryskiwacz zawieszany 1000 l – 16 m, podajnik zbożowy 12 m, suszarnia do zboża, gruber 3,5 m, gniotownik do zboża, rozrzutnik obornika Tandem – sprzedam tel. 698-703-449

SPRZEDAM WYCINAKI DO KISZONEK, PRASOOWIJARKI I INNE MASZYNY, 608-279-110

NIERUCHOMOŚCI

SPRZEDAM dom po remoncie 12 km od Olsztyna. 5 pokoi, kuchnia, łazienka, taras z kominkiem, kominek w salonie, garaż, budynek gospodarczy, pompa ciepła. Tel. 601-538-010

DO WYNAJĘCIA POKÓJ wynajmę dzielnica Gutkowo, 604-615-445

PRACA

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 501-172-462

USŁUGI

REMONTY mieszkań, hydraulika, elektryka, 663-884-925

MATRYMONIALNE

POZNAM Panią na emeryturze, 514-164-898

NAUKA

MATEMATYKA fizyka chemia dojazd tel, 607-056-387

RÓŻNE

SPRZEDAM klacz 3-letnią, 89-617-20-72

Koleżance **Małgorzacie Janowskiej**
i Jej Bliskim
słowa otuchy i szczere wyrazy współczucia
z powodu śmierci
Brata
składają współpracownicy
z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Olsztynie

163124opb1-a-M

Andrzejowi Tarasiukowi
wyrazy szczerego współczucia
z powodu śmierci
Taty
składają koleżanki i koledzy
z Oddziału Klinicznego Chirurgii Naczyniowej

163524opb1-a-M

ARKA
USŁUGI POGRZEBOWE
ARKA
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska
OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
89 534 72 42, 605 635 908
OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka")
89 526 66 01, 605 665 909
www.arkaolsztyn.pl
Całodobowy przewóz zmarłych

614619opb1-k-M

ARKADIA
Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85
tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych
www.zuparkadia.olsztyn.pl
Gwarantujemy godną i kulturalną posługę

103923opb1-e-M

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 7 listopada 2024 r. zmarła Nasza Kochana Żona, Mama i Babcia
ś. † p. **Danuta Atminis**
z domu Łopuszko-Łopuszyńska.
Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 12 listopada 2024 r. (wtorek) o godz. 10.00 Mszą Świętą Pogrzebową w parafii Świętego Jakuba (katedra) przy ul. Staszica w Olsztynie. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu przy ul. Poprzecznej.
Pogrążona w smutku rodzina

AR_08.11-M

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 6 listopada 2024 r. odszedł na zawsze Nasz Najdroższy Tata, Dziadek i Pradziadek
ś. † p.
Stanisław Probola
Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 13 listopada 2024 r. (środa) w kościele pw. św. Franciszka z Asyżu przy ul. Dybowskiego 2 w Olsztynie o godz. 12.30 modlitwą różańcową, a o godz. 13.00 zostanie odprawiona msza święta pogrzebowa, po czym nastąpi ceremonia pochowania ciała na cmentarzu komunalnym w Dywitach.
Rodzina

163724opb1-a-M

Pani **Małgorzacie Lewandowskiej**
wyrazy szczerego współczucia z powodu śmierci
Mamy
składają Koleżanki i Koledzy z Narodowego Banku Polskiego Oddziału Okręgowego w Olsztynie

163624opb1-a-M

eprasa.pl de55df0995

KRZYSZTOF MICHALSKI DOŁĄCZYŁ DO SZTABU SZKOLENIOWEGO SIATKARZY INDYKPOLU AZS OLSZTYN. MICHALSKI BĘDZIE ASYSTENTEM TRENERA MARCINA MIERZEJEWSKIEGO.

PROJEKT CELUJE W MISTRZOSTWO?

SIATKÓWKA W dzisiejszym meczu w olsztyńskiej Uranii zdecydowanym faworytem będą goście z Warszawy, jednak każdemu wolno marzyć, więc kibice Indykpolu AZS liczą na drugie zwycięstwo z rzędu w tym bardzo nieudanym - jak na razie - sezonie.

Jeśli istnieje „Europa dwóch prędkości", to w PlusLidze sytuacja jest znacznie bardziej skomplikowana, ale i czytelna zarazem. Najszybciej mkną do mety Jastrzębie, LUK, Projekt, Warta, ZAKSA i Norwid, potem jest grupa pościgowa, ale bez szans na dogonienie czołówki, w składzie Stilon, Resovia, Skra, Ślepsk i Trefl, a w najwolniejszej grupie o życie walczą Stal, Będzin, Indykpol AZS, Barkom i Katowice.

Pozycja klubu z Olsztyna jest nieprzyjemną niespodzianką, bowiem celem Indykpolu miało być - i podobno nadal jest - miejsce w czołowej ósemce.

Po niedawnym wyjazdowym zwycięstwie w Katowicach nastroje w Indykpolu AZS trochę się poprawiły, ale tylko trochę, bo wszyscy zdają sobie sprawę z tego, że kolejni rywale też będą punktować w meczach ze słabym GKS.

W piątek o punkty będzie znacznie trudniej, bo do Uranii przyjedzie Projekt, czyli jeden z głównych kandydatów do mistrzowskiego tytułu.

- Nie mamy nic do stracenia, możemy tylko zyskać. Nie jesteśmy faworytem, ponieważ to nasz rywal „musi wygrać", a to może nam pomóc – uważa Kuba Hawryluk, libero gospodarzy.

Do tej pory warszawianie przegrali jedynie z Jastrzębskim Węglem i Norwidem. Przed sezonem ten drugi wynik byłby olbrzymią niespodzianką, ale teraz kolejne zwycięstwa Częstochowy nikogo już nie dziwią.

Fot. indykpolazs.pl

Po zwycięstwie w Katowicach olsztynianie tracą tylko jeden punkt do bezpiecznego miejsca w tabeli

Najlepiej punktującym zawodnikiem Projektu jest przyjmujący Artur Szalpuk – 135. Dla porównania najwięcej punktów w Indykpolu AZS ma Nicolas Szerszeń (104, ale nie zagrał w jednym meczu). Ciekawa rywalizacja zapowiada się na środku siatki – Szymon Jakubiszak zajmuje 4. miejsce w klasyfikacji blokujących (22), a Jakub Kochanowski jest ósmy (20). Natomiast najlepiej do tej pory zagrywającym w drużynie z Warszawy jest Linus Weber (13 asów), a dla porównania Szerszeń ma ich tylko sześć.

Warszawianie zakończyli miniony sezon na trzecim miejscu, co było dla nich powrotem na podium PlusLigi po trzech latach. Wywalczyli także historyczne dla klubu europejskie trofeum - Puchar Challenge. W tym roku są pewni, że stać ich na jeszcze więcej, a pomóc im ma w tym nowy sponsor tytularny, czyli Polska Grupa Energetyczna (PGE).

Mocną stroną ekipy ze stolicy jest zgranie, bowiem szefom klubu po raz kolejny udało się zatrzymać znaczną część składu z ubiegłego sezonu, a zmiany, których dokonano, były jedynie kosmetyczne. W zespole pozostał również trener Piotr Graban.

Nowymi zawodnikami Projektu są: środkowy Jakub Kochanowski (pierwsze kroki w seniorskiej siatkówce stawiał w Olsztynie), który z reprezentacją Polski wywalczył srebrny medal igrzysk, niemiecki przyjmujący Tobias Brand, również olimpijczyk z Paryża, a także doświadczony rozgrywający Michał Kozłowski.

- Już w zeszłym sezonie marzyliśmy o tym i byliśmy gotowi, żeby znaleźć się w dwóch finałach, w których nam się nie udało znaleźć, czyli w Pucharze Polski i PlusLidze - twierdzi środkowy Andrzej Wrona. - Jednak inne drużyny były od nas lepsze w tamtym momencie. Wszystkie transfery, które zostały poczynione, można traktować w kategorii wzmocnień, nawet zdecydowanych wzmocnień. W skoro w zeszłym roku walczyliśmy o najwyższe cele, to i w tym roku tym bardziej będziemy o nie walczyć. Moja wiara w to, że ten zespół jest w stanie zdobyć mistrzostwo Polski, Puchar Polski i rywalizować w Lidze Mistrzów jest jeszcze większa niż w zeszłym sezonie - dodał kapitan drużyny.

LEPSZYM BILANSEM BEZPOŚREDNICH SPOTKAŃ W HISTORII ROZGRYWEK POD EGIDĄ PLS MOGĄ POCHWALIĆ SIĘ OLSZTYNIANIE (29:23), KTÓRZY, CO CIEKAWE, W MINIONYM SEZONIE OKAZALI SIĘ DWUKROTNIE LEPSI (3:0 W URANII I 3:2 W WARSZAWIE).

W 11. kolejce zapowiadają się spore emocje, bo na przykład LUK zagra w Częstochowie. Gospodarze na rozkładzie mają już m.in. ZAKSĘ, Jastrzębski Węgiel, Resovię i Projekt, a z tych mocnych przegrali jedynie z Wartą.

Mocnymi punktami Norwida są Patrik Indra (lider rankingu punktujących) i Milad Ebadipour, a w LUK-u to oczywiście Wilfredo Leon i Bennie Tuinstra.

Drugim hitem kolejki będzie konfrontacja ZAKSY i Jastrzębskiego Węgla, czyli klubów, które w ostatnich latach walczyły nie tylko o prym w Polsce, ale i w Europie.

Początek dzisiejszego meczu w Uranii o godz. 20:30. Bilety są dostępne na bilety.indykpolazs.pl.

• **11. kolejka, piątek:** Steam Hemarpol Norwid Częstochowa - Bogdanka LUK Lublin (17.30), Indykpol AZS Olsztyn - PGE Projekt Warszawa (20.30); **sobota:** ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Jastrzębski Węgiel (14.45), Ślepsk Malow Suwałki - Aluron CMC Warta Zawiercie (17.30), PGE GiEK Skra Bełchatów - Barkom Każany Lwów (20.30); **niedziela:** Trefl Gdańsk - Asseco Resovia Rzeszów (14.45); **poniedziałek:** Cuprum Stilon Gorzów - GKS Katowice (20.30). Po oddaniu gazety do druku zakończył się mecz Nowak-Mosty MKS Będzin - PSG Stal Nysa.

ARTUR DRYHYNYCZ

PO 10 KOLEJKACH

1. Jastrzębski	28	29:10
2. LUK	25	28:11
3. Projekt	23	26:11
4. Warta	22	25:13
5. ZAKSA	20	22:16
6. Norwid	18	22:18
7. Stilon	15	20:21
8. Resovia	15	21:22
9. Skra*	14	17:17
10. Ślepsk*	11	17:20
11. Trefl	11	19:26
12. Stal*	8	14:22
13. Będzin*	7	11:21
14. Indykpol AZS*	**6**	**10:22**
15. Barkom*	5	12:23
16. Katowice	3	8:28

* mecz zaległy

eprasa.pl de55df0995

RELAKS z Gazetą Olsztyńską

Sudoku

	6	5						
								9
			2	4		6		
	7	9	1		6			8
		8				4	9	
			9		4			
		7	8		3			
2		3			1	5		7
	8	4	5		9	3	6	

656

4								6
3								
			8			9		1
5			6		9	3		
2							6	
		3	1	2				7
8	4		3	9				2
		7	5	6	8		9	
6	3	9		7		5	1	

657

		3				8	1	
		7	1	6	2	3	9	4
			4		3		5	2
9		2	8					
	4				6	2		
		5	2		7		8	
					8		2	
		6		1	4			
7		4	9	2	5		6	3

658

Znajdź 10 różnic

eprasa.pl de55df0995

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 19 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

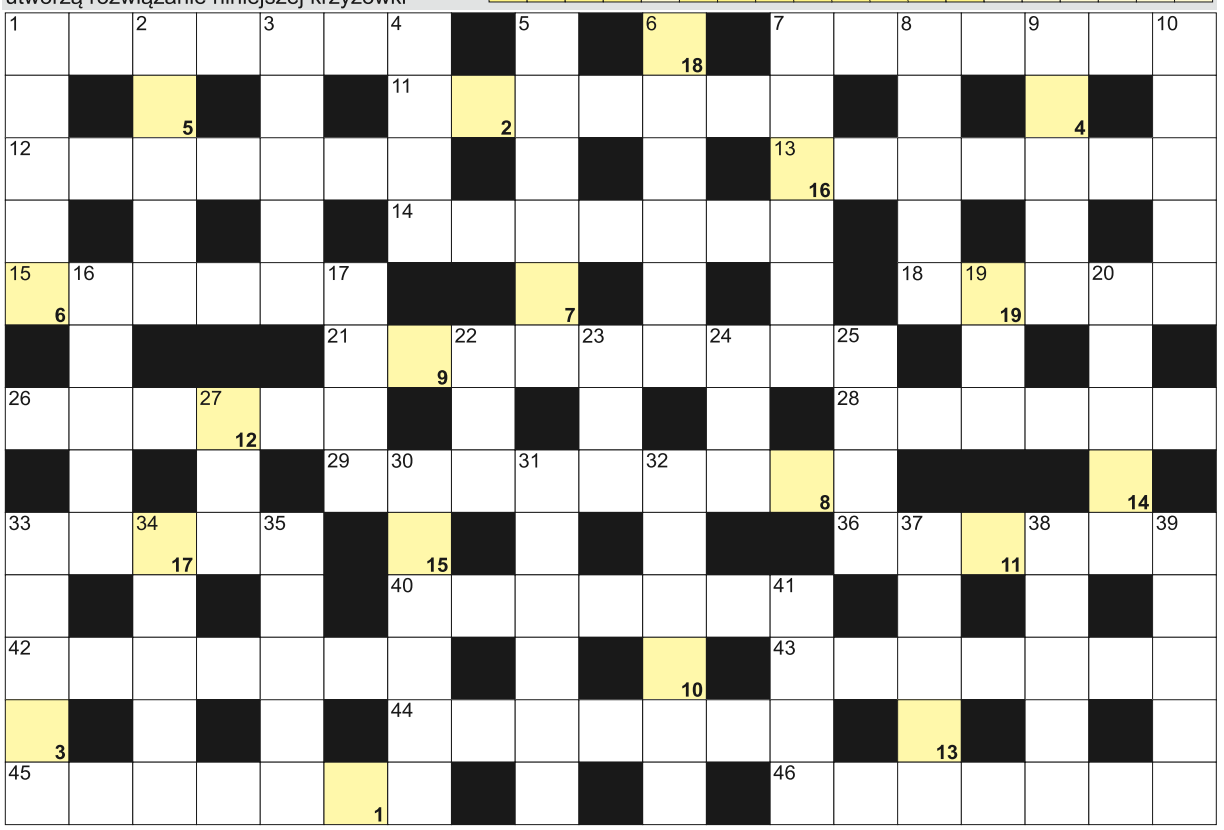

POZIOMO: 1) nożyce ogrodowe; 7) czerwona do obiadu; 11) zatrzymuje się na przystankach; 12) Staff, polski poeta; 13) igły pod sosną; 14) przysposobienia dzieci; 15) rodowity Nowozelandczyk; 18) sport na korcie; 21) "Szklana ..." Tennessee Williamsa; 26) leżakuje w niej wino; 28) tytułowy Monte Christo u Dumasa; 29) region Hiszpanii z Barceloną; 33) inaczej o mężczyźnie; 36) sierżant w Marynarce Wojennej; 40) pocisk podwodny; 42) jezioro w Czaplinku; 43) folder reklamowy inaczej; 44) święty z Xanten; 45) najdłuższa rzeka Mjanmy; 46) przerwa między aktami w teatrze. **PIONOWO:** 1) stolica stanu Oregon w USA; 2) dawna stolica Japonii; 3) ślady dla myśliwego; 4) mądra wskazówka inaczej; 5) niejedna w książce; 6) stok góry inaczej; 7) przełożona klasztoru żeńskiego; 8) pracuje za sterami; 9) największe jezioro Armenii; 10) nie rewers; 16) grecka bogini mądrości; 17) kwaśny lub słony; 19) Minge, projektantka mody; 20) hiszpańska wyspa w Balearach; 22) egipska bogini nieba; 23) płyn pod prysznic; 24) rzeka w Wormacji; 25) kapitan z powieści "Moby Dick"; 27) córka Konstantyna VIII; 30) Macierewicz i Piechniczek; 31) rzymska bogini zorzy porannej; 32) eteryczny lub do opalania; 33) państwo ze stolicą w Suva; 34) przysłowiowe naczynie z goryczą; 35) samochód od Elona Muska; 37) zespół ośmiu muzyków; 38) jej stolicą Valletta; 39) rzeka w Malborku; 41) dokumenty sądowe inaczej.

JOLKA z HASŁEM

Hasło z kolorowych pól, czytane poziomo, utworzy rozwiązanie:

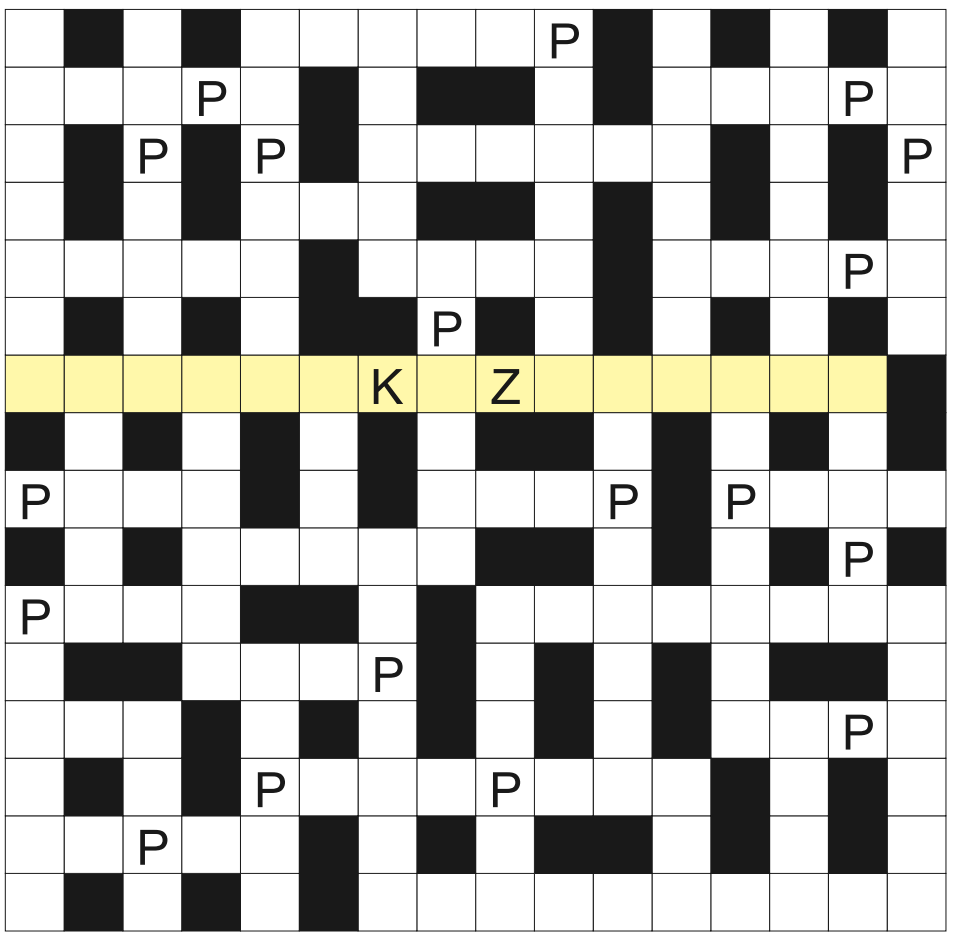

Na diagramie ujawniliśmy spółgłoski "P". Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych pól czytanych poziomo.

siedziba Kongresu Stanów Zjednoczonych; napisał "Orlanda szalonego"; przepływa przez Mirandelę; nie oryginał; błonica krtani inaczej; nie przód; tarczowa do drewna; dokument potrzebny na granicy; oddanie towaru do sklepu; pracownia stolarza; cenna wydzielina kaszalota; odcinek wyścigu kolarskiego; grecki bóg ciemności; czepliwe zapięcia przy kurtce; inaczej Apu Punchau; Levin, autor "Dziecka Rosemary"; osoba ufająca doświadczeniu; sztuczny, przyklejany paznokieć; rząd lamp w teatrze; zdobycze wojenne, trofea; Giorgia, premier Włoch; tarczyca lub ślinianka; pierwiastek lutet dawniej; octowiec odurzający, roślina; ich stolicą Victoria; rzeka w Melbourne; szybka, cięta odpowiedź; płynny miód potocznie; inaczej epinefryna; na oku pirata; trawiaste azjatyckie równiny; dla botanika cupressus; dawny kawiarniany pianista; był nim Drakula; przeciwieństwo eksportera; płynie w gniazdku; Cézanne, francuski malarz; makak i szympans; staropolska sakiewka, kieska; oddany do przechowania w banku; kłopot, komplikacja; ordery i odznaczenia dla sportowców; Helmut, były kanclerz Niemiec.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9×9 w taki spo-sób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

	6		1			4		
		5						
9	2		3	4	7	5	6	
6		2		1	3		8	
8		1		9			5	7
					2		1	
1	5		4		9		3	2
3				8	1	7	4	
		4	7		5		9	

6	8				7	1		
	2		9	1	5	8		7
9			6		3	5	2	
	5	6			2			
3								
	9	2		6			5	8
7				5	6		8	1
		8	3	4	9			6
			8		1	4	3	

WYKREŚLANKA: znajdź nazwy 22 gwiazd. Wykreślisz je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: Syriusz, Arktur, Wega, Rigel, Procjon, Hadar, Kapella, Altair, Spica, Phecda, Mimosa, Deneb, Dubhe, Menkar, Adara, Elnath, Shaula, Alnair, Alioth, Wezen, Sargas, Hamal.

S	D	E	N	E	P	H	A	N	D
C	U	B	S	H	A	U	L	A	U
S	H	U	E	M	L	G	T	L	P
P	A	C	A	E	L	N	A	T	H
I	D	L	K	L	D	A	N	A	E
A	A	U	S	A	N	E	D	I	M
M	L	O	B	A	P	A	N	R	I
E	G	S	D	H	R	E	I	E	L
N	I	A	Y	B	E	G	L	R	B
K	R	E	W	R	E	M	A	L	H
A	W	E	H	L	I	R	H	S	A
R	G	L	O	M	K	U	P	W	Y
A	L	I	O	T	H	I	S	E	M
P	I	S	U	B	C	E	W	Z	A
I	A	R	B	A	W	E	Z	E	L
N	R	P	R	O	C	J	O	N	H

eprasa.pl de55df0995

8-14 listopada 2024

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura
INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV
Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmiel
ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf s.p.j.

Piątek

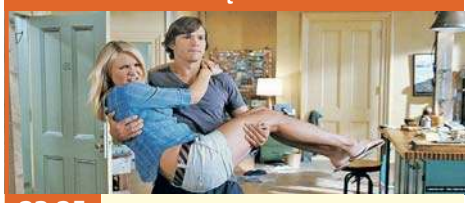

23:25 TVP 2

Co się zdarzyło w Las Vegas

Komedia, USA, 2008

Miejsce akcji to Nowy Jork. Mieszka tu wiecznie zapracowana brokerka, Joy Ellis McNally, którą porzuca niespodziewanie narzeczony, tuż przed urodzinowym przyjęciem. W tym samym czasie Jack Fuller, sympatyczny stolarz z Brooklynu, zostaje zwolniony z pracy i to przez własnego ojca, Jacka seniora. Joy i Jack nie znają się, ale przeżywają te same męki. Obydwoje są kompletnie załamani i rozbici. Szukając zapomnienia wyruszają wraz ze swymi najlepszymi przyjaciółmi do Las Vegas, gdzie zamierzają się dobrze zabawić.

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 3:05

Sobota

21:20 TVP 1

1917

Dramat wojenny, USA, 2019

Bohaterami filmu są dwaj szeregowcy, Will Schofield i Tom Blake. U schyłku I Wojny Światowej wyruszają z niebezpieczną tajną misją, od której powodzenia zależy życie ich towarzyszy. Mają za zadanie wstrzymać operację ofensywną z góry skazaną na przegraną. Aby tego dokonać muszą przedrzeć się za linię wroga i przekazać rozkaz odwołujący atak. Jeśli operacja zakończy się fiaskiem, pewna śmierć czeka ponad 1600 żołnierzy, wśród których jest również porucznik Joseph Blake, brat Toma.

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, 23:45

Poniedziałek

16:20 TVP 2

Noce i dnie

Obyczajowy, Polska, 1975

Sierpień 1914 roku. Zajęty przez Niemców Kaliniec w pośpiechu opuszczają mieszkańcy. Jest wśród nich Barbara Niechcic. Zagubioną i bezradną odnajduje dawny znajomy, stary Żyd Szymszel. Ofiarowuje jej pomoc - zawiezie ją do pobliskiego Borowna, będącego posiadłością Józefa Toliboskiego. Po drodze Barbara wraca wspomnieniami do przeszłości. Toliboski był jej pierwszą, młodzieńczą miłością. Adorował ją przez kilka lat, by nagle ożenić się z inną. Barbara jednak nigdy nie przestała go kochać. Gdy miała lat 25, podczas świąt poznała dobiegającego czterdziestki Bogumiła Niechcica...

Wtorek

20:00 TVP KULTURA

Kłamstwo

Teatr Telewizji, 1972

Dramat psychologiczno - obyczajowy, którego akcja toczy się w latach 60. w środowisku szwedzkich naukowców. Andreas i Anna są dobrze sytuowanym małżeństwem z dwójką dzieci. Na zewnątrz tworzą tzw. dobre małżeństwo. W rzeczywistości jest to sformalizowany, chłodny związek, w którym nie ma przyjaźni, szczerości, czułości. Oboje są w tym związku samotni. Wspólne wyjścia na spotkania towarzyskie pokazują jedynie obłudę i zakłamanie ludzi, w kręgu, których żyją. Przypadkowa zdrada ze strony Andreasa staje się pretekstem do poważnej rozmowy z żoną.

Środa

1:35 TVP KULTURA

Stanley i Iris

Dramat obyczajowy, USA, 1990

Iris King (Jane Fonda) to wdowa, która samotnie wychowuje dwójkę dorastających dzieci. Stanley Cox (Robert De Niro) jest kawalerem, którego życie sprowadza się jedynie do pracy i do opieki nad starzejącym się ojcem. Iris i Stanley pracują w tej samej piekarni i obydwoje czują do siebie sympatię. Ale pewnego dnia Stanley zostaje wyrzucony z pracy. Wkrótce umiera jego ojciec. Po jego śmierci Stanley postanawia zmienić dotychczasowe życie. Wyznaje Iris, że jest analfabetą i prosi ją, by nauczyła go czytać.

INNE DATY EMISJI: WTOREK, 21:35

PIĄTEK • 8 listopada

TVP 1

05:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
05:55 Info Poranek - w tym: Serwis Info i Pogoda Info
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - magazyn
08:00 Akacjowa 38 - serial
08:45 Ranczo - serial kom.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Opowieści z dzikiego Madrytu - dok., Hiszp., 2023
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda

17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacjowa 38 - serial kostiumowy, 2016
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial
21:05 Komisarz Alex - serial krym.
22:05 Brunet wieczorową porą - kom. kryminalna, 1976
23:50 Gra z Cieniem - serial, 2024
00:50 Porzucony - serial, Wlk. Bryt., 2016
01:50 Zwycięzca - dram., Kan., Franc., 2016
04:10 DNA - koniec zbrodni? - dok., Franc., 2022

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial
05:30 M jak miłość - serial, 2023
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
07:30 Pytanie na śniadanie
11:15 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
11:50 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:45 Postaw na milion - teleturniej
21:45 Cudowne lata - widowisko rozrywkowe
22:50 To jest grane - magazyn muzyczny
23:25 Kino relaks - Co się zdarzyło w Las Vegas - kom., USA, 2008 ●
01:15 Moja super eksdziewczyna - kom., USA, 2006
02:55 Latający Mnich i Tajemnica Da Vinci - fab., Słowacja, Polska, 2010

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:20 Szpital - program obyczajowy
15:20 Doradca smaku - program kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:40 Detektywi - program krym.
18:40 Sport

18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Listy do M. V - kom., Polska, 2022
22:30 Godzilla - przyg., USA, Jap., 2014
01:00 Kuba Wojewódzki - talk-show
02:10 Szpital - program obycz.
03:10 Uwaga! - program interwencyjny
03:30 Nauka jazdy - reality show
04:05 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:35 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada
05:10 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Halo Tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:25 Gliniarze - serial paradokumentalny
14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - Pewnego dnia Paulina, wracając z pracy, znajduje w domu nieprzytomnego męża. Niestety, mężczyzny nie udaje się uratować...
17:00 Gliniarze - Policyjny informator Motyl w czasie pracy na bramce w klubie nocnym wpada w poważne kłopoty i komplikuje prowadzone przez detektywów śledztwo.

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program inf.
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport; Pogoda
19:55 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy
22:10 Grzechy sąsiadów - serial, thriller
23:10 Oczy szeroko zamknięte - obycz., Wlk. Bryt., USA, 1999. W długoletnie, spokojne małżeństwo Alice i Biia zaczyna wkradać się nuda...
02:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:15 Muzyczne poranki
06:30 Tamte lata, tamte dni - Krzysztof Cugowski - mag.
07:10 Piękno wykute w stali - dokument, Polska, 2015
07:50 Kociewie - reportaż
08:30 Wydarzenie aktualne
09:00 Modrzejewska - Początek - serial, 1990
10:30 Jota Carlosa Saury - dok. fabularyz., Hiszp., 2016
12:05 Koncert na dwoje - dok., Polska, 2018
13:35 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag.
14:15 Carmen - dram., Hiszp., 1983
16:05 Benefis Hanny Banaszak - 1999
18:25 Poczet świrów polskich - Piekarnia Cichej Kobiety - program publicystyczny
19:05 Reżyserzy - John Singleton - dok., Wlk. Bryt., 2018
20:00 Narodziny narodu - dram. historyczny, USA, 1915.

23:30 Hala odlotów - talk-show
00:30 Dom pod Dwoma Orłami - serial, Polska, 2021
01:30 Czwartkowy klub filmowy - Podróż do Włoch - dram., Włochy, Franc., 1953
03:05 Noc krótkich filmów - Afonia • Pomiędzy - filmy krótkometrażowe
03:35 Kino nocne - Letnie przesilenie - fab., Polska, Niemcy, 2014. Rok 1943. Polska prowincja. Wojna trwa już cztery lata. Po klęsce pod Stalingradem coraz młodsi Niemcy trafiają do armii. Tak w Polsce znalazł się Guido, wrażliwy, pochodzący z Hamburga siedemnastolatek...

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash i Joe zauważają, że śledzi ich motocyklista z bronią. Udaje im się uniknąć postrzału, a następnie...
08:00 Kobra - oddział specjalny - Młodsza siostra Finna Bartelsa zostaje postrzelona przez narkotykowych dilerów...
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem
12:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
15:50 Ranczo - serial kom., Polska
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Braven - akcja, Kan., 2017. Joe Braven to skromny drwal mieszkający wraz z rodziną w górskiej chatce. Wiodą spokojne życie do czasu, gdy przemytnicy narkotyków zostawiają towar na terenie posiadłości Bravenów...
21:40 Mechanik: Konfrontacja - akcja, USA, Tajl., 2016. Zawodowy zabójca Arthur Bishop postanawia jednak zaprzestać dalszej kariery. Niestety nie będzie to łatwe...
23:50 Kod 211 - akcja, USA, 2018
01:25 Dyżur - serial medyczny
02:00 Menu na miarę - program kulinarny
03:00 Dyżur - serial medyczny
04:00 Menu na miarę
05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

04:55 Szkoła - Lena Shneider z 8c spotyka się z Robertem Wolskim. Dziewczyna podporządkowała sobie chłopaka...
06:50 Szpital - program obycz.
07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:50 Unboxing - Wielkie Otwarcie - program rozrywkowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - Komisarze prowadzą śledztwo w sprawie brutalnego morderstwa nastolatka. Chłopak został skatowany w rodzinnym domu...
12:50 Detektywi - program krym.
13:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Wycieczkowiec - program rozrywkowy

17:55 Szpital - Doktor Michał Morawski zajmuje się 13-latkiem, który spadł ze ścinki wspinaczkowej...
18:55 Ukryta prawda
20:00 Wycieczkowiec - program rozrywkowy
21:00 Małżeństwo na skróty - kom., Australia, 2021. Teddy jest przekonany, że na wszystko ma jeszcze mnóstwo czasu i staje się mistrzem odwlekania spraw „na później".
23:05 Ponad horyzont - przyg., USA, 2021
01:10 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabójcą
02:15 Krwawa układanka - program kryminalny
03:15 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dlaczego ja? - serial paradok. **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **14:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **15:00** Na ratunek 112 - serial obycz. **16:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:00** Uroczysko - serial krym. **20:30** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **23:35** Włatcy Móch: One **00:35** STOP Drogówka - serial policyjny **01:35** Love Island. Wyspa miłości - reality show **02:35** Interwencja - magazyn reporterów **02:55** Śmierć na 1000 sposobów **03:25** Lubię disco! **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy

TV Trwam

09:45 Jestem mamą **10:00** Inf. dnia **10:15** Na pallotyńskim wzgórzu **11:25** Głos Polski **11:35** Śladami s. Heleny Majewskiej **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Alternatywa dla programu In vitro **12:45** Mateczniki Polskości **12:55** Kapłan **13:30** Msza św. **14:30** Drzwi do lasu **14:55** Słowo życia **15:00** Modlitwa do Bożego Miłosierdzia **15:20** Mocni w Wierze **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Natura Obiektywnie **16:40** Prosto o gosp. **17:00** Podobni do ewangelicznego siewcy **17:30** Geopolityka **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Westerplatte Młodych **19:00** Warto zauważyć... **19:30** Brat Franciszek **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia

eprasa.pl de55df0995

SOBOTA • 9 listopada

TVP 1

05:30 Dziedzictwo - serial obycz., Turcja
06:20 Balans bieli - magazyn
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:40 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
08:50 Pszczoły - niewidzialny mechanizm - dok., Hiszp., 2022
09:50 Ranczo - serial kom., Polska, 2013
10:50 Komisarz Alex - serial krym.
11:50 Ojciec Mateusz - serial
12:50 Gwiazdy w południe - Taggart - western, Wlk. Bryt., 1964
14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
14:55 Rolnik szuka żony - reality show

16:00 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Kawa z kardamonem - serial, Ukraina, 2022
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
19:30 Program inform. 19.30
20:05 Sport; Pogoda
20:20 Profilerka - serial krym., Polska, 2024
21:20 Hit na sobotę - 1917 - dram. wojenny, USA, 2019 ●
23:30 Dobrzy ludzie - thriller, Szwecja, Dania, USA, 2014. Czterech rabusiów ograbia z pieniędzy i narkotyków francuskiego handlarza heroiną
01:10 Podwójne kłopoty - kom., Czechy, 2018
02:45 Jaka to melodia?

TVP 2

04:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
06:30 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, 2024
07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
12:10 Mamaland - talk-show
12:45 Program rozrywkowy
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muzyczne
16:20 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
17:30 Dobry tytuł - magazyn literacki
18:00 Słowo na niedzielę - magazyn ewangelizacyjny
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn

19:25 Rodzinka.pl - serial kom.
20:00 The Voice of Poland - Live cz. I - widowisko muzyczne
21:25 The Voice of Poland - Live cz. II - widowisko muzyczne
23:00 Krucjata - Znak bliźniąt - serial krym., Polska, 2024
24:00 Ugotowany - obycz., USA, 2015. Po załamaniu życia i kariery wybitny szef kuchni pragnie wrócić do branży w samym sercu kulinarnego Londynu.
01:55 Podwójna tożsamość - serial, Franc., 2020
03:05 Co się zdarzyło w Las Vegas - komedia, USA, 2008 ●
04:45 Rodzinka.pl - serial komediowy

TVN

06:00 Uwaga! - program interwencyjny
06:15 Bugs Bunny Builders - animacja
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obycz., Polska
13:25 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy
14:55 Totalne remonty Szelągowskiej - reality show
16:00 Anatomia piękna - program rozrywkowy
17:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
18:10 Unboxing - Wielkie Otwarcie - program rozrywkowy
18:40 Sport
18:50 Pogoda

19:00 Fakty
19:30 Azja Express - reality show
21:15 8 rzeczy, których nie wiecie o facetach - kom., Polska, 2022
23:20 Zapowiedź - film katastroficzny, USA, Australia, Wlk. Bryt., 2009. John Koestler wpada na trop tajemniczej przepowiedni, która...
01:50 Pati - serial obyczajowy
02:50 Szpital - program obycz.
03:50 Uwaga! - program interwencyjny
04:10 Nauka jazdy - reality show
04:40 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:05 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Halo Tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:30 Ewa gotuje - program kulinarny
12:00 Moja Mama i Twój Tata - reality show
13:30 Gliniarze - Na terenie podwarszawskiej parafii odnalezione zostaje ciało nastolatka. Chłopak pochodził z patologicznej rodziny.
14:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
15:40 Minionki - anim., USA, Franc., 2015
17:30 Awantura o kasę - teleturniej
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Sport; Pogoda
19:30 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały

19:55 Kabaret na żywo
22:10 Drapacz chmur - sens., USA, 2018. Will Sawyer, to weteran wojenny i emerytowany dowódca oddziału ratunkowego FBI, obecnie ekspert do spraw bezpieczeństwa drapaczy chmur. Obecnie przebywa z misją w Hongkongu...
00:25 Life - SF., USA, 2017. Trzymający w napięciu thriller SF o grupie naukowców na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej, których misja przekształca się w prawdziwy koszmar...
02:45 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Carmen - dram., Hiszp., 1983. Choreograf Antonio przygotowuje balet „Carmen", lecz ciągle nie jest pewien, kto powinien wykonywać tytułową partię.
07:55 Legendy Rocka - Brytyjski Rhythm and Blues • Soft Rock - dok., Wlk. Bryt.
09:10 Tamte lata, tamte dni - Włodek Pawlik - magazyn
09:50 Serialowa nostalgia - Zmiennicy - serial, 1986
11:05 Eufonie - Francesco Tristano - Conversations with Wojciech Kilar - koncert, 2019
12:15 Dokument tygodnia - Giacomo Balla, władca światła - dok., Włochy, 2021
13:20 Zakaz wstępu dla psów i Włochów - anim., Franc., Włochy, Szwajc., Port., Belgia, 2022

14:40 Krzyżacy - fab., Polska, 1960
17:40 Wydarzenie aktualne
18:15 Retro kino - Księżniczka w oślej skórze - kom., Franc., 1970.
20:00 Bilet do kina - Płoty - fab., Kan., USA, 2016. Troy Maxson w młodości był utalentowanym baseballistą, ale mógł grać tylko w lidze dla czarnoskórych...
22:25 Młoda Kultura - Waglewski, Fisz, Emade „Matka, Syn, Bóg" - koncert, 2013
23:45 Wieczór kinomana - Narodziny narodu - dram. hist., USA, 1915
03:05 Hala odlotów - talk-show
04:05 Nocny dokument - Miłość - dok., Polska, 2012

TV Puls

06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd oraz naukowe ciekawostki.
07:00 Kobra - oddział specjalny - Młodociani bandyci napadają na klientów stacji benzynowej. Pewnego dnia sprawy nie idą po ich myśli...
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - Eustachy Jamka to mieszkający na wsi starszy pan, wdowiec. Z powodu wieku, nie może już aktywnie zajmować się gospodarstwem, więc jego syn namawia go na pozbycie się nieruchomości. Jamka nie wyobraża sobie życia w mieście, jednak z pewnych powodów decyduje się sprzedać ziemię.

20:00 Czarny lotos - akcja, 2023. Niemiecka Opera Narodowa została przejęta przez uzbrojonych żołnierzy. Po tym jak zabijają jednego z zakładników, Matteo ratuje życie pozostałym, tracąc przy tym swojego przyjaciela Johna...
22:00 Niezniszczalni 2 - akcja, USA, Niemcy, 2012. Mr. Church znów zwołuje najbardziej zabójczą ekipę najemników na świecie:..
00:00 Bestia - akcja, Kan., Hongkong, Wlk. Bryt., 2003
02:00 Dyżur - serial medyczny
03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
03:50 Menu na miarę - program kulinarny
04:50 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

04:55 Szkoła - Maja Góralska, jest nową licealistką, która właśnie wróciła z odwyku. Dziewczyna zdecydowała się na zmianę szkoły...
05:50 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
06:45 New Looney Tunes I - animacja
07:15 Step Up II - obycz., USA, 2008
09:20 Ukryta prawda
11:25 Mówię Wam - talk-show
12:10 Wycieczkowiec - program rozrywkowy
14:15 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show
15:20 Kung Fu Panda III - przyg., USA, Chiny, 2016
17:30 Godzilla - przyg., USA, Jap., 2014. Budzące respekt radioaktywne monstrum wyłania się z głębin, by przywrócić światu równowagę, gdy ludzie okazują się bezbronni.

20:00 Indiana Jones i królestwo kryształowej czaszki - przyg., USA, 2008. Rok 1957. Zimna wojna wisi nad światem. Brawurowy archeolog i awanturnik Indiana Jones i jego towarzysz Mac wymknęli się właśnie sowieckim agentom...
22:45 Kroniki Riddicka - SF, USA, 2004. Riddick - międzygalaktyczny więzień - starając się uniknąć polujących na niego najemników trafia na planetę Helion. Poproszony o pomoc walczy o uratowanie Heliona
01:05 Annabelle wraca do domu - horror, USA, 2019
03:25 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **09:00** Galileo - ciekawostki popularno-naukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki **11:05** JesteśmyDlaDzieci - program edukacyjny **11:30** Ewa gotuje - program kulinarny **12:05** 13 posterunek 2 - serial kom. **13:45** Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy **15:55** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **21:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **00:20** Piła mechaniczna 3D - sens., USA, 2013 **02:05** STOP Drogówka - serial policyjny **03:05** Interwencja - magazyn reporterów **03:25** Lubię disco! **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

10:00 Inf. dnia **10:15** Retrospekcja **10:35** Słowo życia **10:40** Polski Punkt Widzenia **11:00** Kropelka radości **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Warto zauważyć... **12:50** Natura Obiektywnie **13:20** Ocalić od zapomnienia **13:30** Msza św. **14:30** Przegląd Tyg. „Niedziela" **14:35** Słowo życia **14:40** Św. na każdy dzień **14:45** Jak wygrać małżeństwo? **15:00** Polskie dziedzictwo **15:30** Wierzę w Boga **16:00** Inf. dnia **16:10** Historia PL **17:00** Zapiski ze świętości Prymasa Tysiąclecia **17:30** Przełamując bariery **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Manna z Nieba **19:45** Modlitwa z udziałem dzieci **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia

NIEDZIELA • 10 listopada

TVP 1

04:40 Dziedzictwo - serial, Turcja
05:30 Sprawa dla reportera
06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja Mszy Świętej
08:00 Tydzień
08:30 ZdroWY Plan - Standardy opieki okołoporodowej. - magazyn medyczny
08:50 Wysoko w Górach Jura - dokument, Niemcy, 2019
09:15 Człowiek na torze - dram. psych., Polska, 1956
10:55 Komisarz Alex - serial krym.
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański, Watykan
12:15 Między ziemią a niebem
12:50 Mój Dziadek - Gerard Cofta - reportaż
13:10 Serengeti - serial dok., Wlk. Bryt., 2021
14:20 Brunet wieczorową porą - kom. kryminalna, 1976

16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś - talk-show
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
19:30 Program inform. 19.30
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Graz Cieniem - serial, 2024
21:20 Rolnik szuka żony - reality show
22:25 Zakochana Jedynka - Teoria wszystkiego - dram., Wlk. Bryt., 2014
00:35 Małe szczęścia - kom., Franc., Belgia, 2020
02:30 Dobrzy ludzie - thriller, Szwecja, Dania, USA, 2014
04:10 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

TVP 2

05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, 2024
07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
11:00 The Voice of Poland - Live cz. I - widowisko muzyczne
12:25 The Voice of Poland - Live cz. II - widowisko muzyczne
14:00 Familiada - teleturniej
14:30 Koło fortuny - teleturniej
15:10 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muzyczne
16:10 Cudowne lata - widowisko rozrywkowe
17:05 Piłka nożna: Lech Poznań - Legia Warszawa - mecz

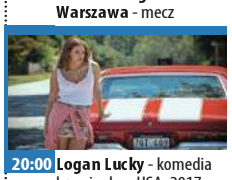

20:00 Logan Lucky - komedia kryminalna, USA, 2017. Jimmy i Clyde Logan postanawiaja zorganizować napad na kasę wyścigu NASCAR w Karolinie Północnej. Z pozoru sprawa wydaje się prosta, a interes złoty.
22:10 No... wiadomo - magazyn
22:50 Ziemia obiecana - fab., Polska, 1974
01:50 Instynkt - serial krym., Polska, 2011
02:50 Ugotowany - obycz., USA, 2015. Po załamaniu życia i kariery wybitny szef kuchni pragnie wrócić do branży w samym sercu kulinarnego Londynu
04:40 Rodzinka.pl - serial komediowy

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Anatomia piękna - program rozrywkowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
12:00 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
12:45 Listy do M. Pożegnania i powroty - kulisy produkcji
13:20 Top Model - reality show
15:00 Azja Express - reality show
16:40 Madagaskar III - kom., USA, 2012. Alex, Marty, Melman i Gloria wraz z zakochanym w sobie Królem Julianem i nie bojącymi się żadnych wyzwań Pingwinami, grupa przyłącza się do wędrownej trupy cyrkowej...
18:40 Sport

18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:30 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy
21:15 Sala samobójców. Hejter - obycz., Polska, 2020. Porażająco aktualny manifest młodego pokolenia. Zobacz, jak bawi się, kocha i nienawidzi współczesna polska młodzież...
00:00 Godzilla - przyg., USA, Jap., 2014
02:40 Rzeczy, których nie nauczył mnie ojciec - serial, Polska
03:10 Szpital - program obycz.
04:10 Uwaga! - program interwencyjny
04:35 Nauka jazdy - reality show
05:05 Recepta na stary dom - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Halo Tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:25 Minionki - anim., USA, Franc., 2015. Trzy Minionki: opiekuńczy przywódca Kevin, nastoletni buntownik Stuart i uroczy mały Bob wyruszają w globalną podróż. Zostają zwerbowani do pracy dla nowego szefa, pierwszej na świecie kobiety superzłoczyńczyni Scarlet Overkill
13:20 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy
15:30 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy
16:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
17:30 Awantura o kasę - teleturniej

18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Sport; Pogoda
19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny
19:55 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy
22:10 Teściowie - serial obycz.
23:10 Miłość na pierwszą stronę - obycz., Polska, 2022. Ona jest zwykłą dziewczyną z sąsiedztwa, on najlepszą partią Rzeczpospolitej...
01:50 Szefowa - kom., USA, 2016
03:55 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Leonard Cohen - pieśni miłości i nienawiści - 1978
07:05 Rozmowy (nie)wygodne
08:00 Nabożeństwo luterańskie w Sosnowcu
09:05 Giacomo Balla, władca światła - dok., Włochy, 2021
10:10 Od ucha do ucha - Złota godzina • Prezent • Kto tu mieszka - filmy anim.
10:45 Rawhide - Incydent w Cienistej dolinie - western, USA, 1959
11:50 Słodkie oczy - kom. obycz, Polska, 1979
13:00 Poczet świrów polskich - Piekarnia Cichej Kobiety - program publicystyczny
13:40 Tajemnica Raoula Taburina - kom., Franc., 2018
15:20 Zmiennicy - serial, 1986
16:35 Dobry tytuł - mag. literacki
17:15 Niedziela z... rolami Andrzeja Łapickiego
18:05 Stracona noc - obycz., Polska, 1973

19:00 Mistrz tańca - fantasy, Polska, 1968
19:40 Notacje - Andrzej Łapicki. Dobry aktor mówi prosto - dokument
20:00 Był tu Willie Boy - western, USA, 1969
21:50 Więcej niż fikcja - McCurry. W pogoni za kolorem - dok., Wlk. Bryt., 2021
23:35 Noc krótkich filmów - Egzamin • Kilka praktycznych sposobów na przedłużenie sobie życia - filmy krótkometr.
00:15 Płoty - fab., Kan., USA, 2016
02:40 Waglewski, Fisz, Emade „Matka, Syn, Bóg" - koncert, 2013
04:00 Reżyserzy - John Singleton - dok., Wlk. Bryt., 2018
04:55 Teledyski

TV Puls

05:30 Kobra - oddział specjalny - Semir i Paul ścigają niepozorną kobietę, która jest podejrzewana o zabójstwo męża. Wkrótce odkrywają, że...
07:30 Ranczo - serial kom., Polska
12:35 Wielka włóczęga - kom., Franc., 1966
15:20 Green Book - obyczajowy, USA, 2018. Tony z dnia na dzień traci pracę w klubie nocnym. Wkrótce otrzymuje korzystną ofertę - ma wyruszyć w kilkumiesięczne tournée po kraju w roli szofera wybitnego muzyka Dona Shirleya...
17:50 Jestem taka piękna! - kom., Chiny, USA, 2018. Renee Bennett spada z rowerka treningowego i uderza się w głowę. Od tej chwili wydaje jej się, że jest zjawiskowo piękna...

20:00 Niezniszczalni 3 - akcja, USA, Niemcy, Bułg., 2014. Conrad Stonebanks to jeden z największych na świecie handlarzy bronią. Zanim przeszedł na ciemną stronę mocy, był jednym z tych, którzy powołali do życia Niezniszczalnych...
22:20 Bóg zemsty - akcja, USA, 2011. Kiedy żona Willa staje się ofiarą brutalnego napadu, mężczyzna dostaje zaskakującą ofertę od nieznajomego...
00:25 Zatopieni - akcja, 2005
02:25 Dyżur - serial medyczny
03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:00 Dyżur - serial medyczny
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:00 Szkoła - Licealistka Ula Wrońska spodziewa się dziecka. Koleżanka straszy ją wizją bolesnego porodu.
05:55 Wiza na miłość - paradok.
06:50 New Looney Tunes I - animacja
07:20 Wielka Gilly - obycz., USA, 2015
09:25 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:30 Wycieczkowiec - program rozrywkowy. Olek płynie wycieczkowcem razem ze swoim wujkiem Adrianem i jego przyjacielem Maćkiem. Rejs jest jego prezentem na osiemnastkę.
14:35 Step Up III - obycz., USA, 2010
16:50 Indiana Jones i królestwo kryształowej czaszki - przyg., USA, 2008
19:25 Unboxing - Wielkie Otwarcie - program rozrywkowy

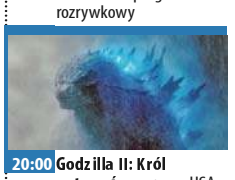

20:00 Godzilla II: Król potworów - przyg., USA, Jap., 2019. Członkowie agencji kryptozoologicznej Monarch muszą zmierzyć się z grupą gigantycznych potworów, w tym z potężnym Godzillą, który staje do walki z Mothrą, Rodanem i swoim największym wrogiem, trzygłowym Królem Ghidorahem...
22:45 Tango i Cash - sens., USA, 1989. Dwaj policjanci znajdują w opuszczonym magazynie ciało zamordowanego agenta FBI...
01:00 Ojcowie i córki - obycz., USA, Włochy, 2016
03:30 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Kosmos - niewyjaśnione tajemnice starożytności **10:00** Galileo - ciekawostki popularno-naukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki **12:00** I kto to mówi 3 - kom., USA, 1993 **14:05** Naga broń 2 i 1/2: Kto obroni prezydenta? - kom., USA, 1991 **15:55** Uroczysko - serial krym. **18:00** Galileo - ciekawostki popularno-naukowe **20:00** Włatcy Móch: One **21:00** Gwiazdy Kabaretu **22:15** Łatwa dziewczyna - kom., USA, 2010 **00:00** STOP Drogówka - serial policyjny **01:00** Wielkie tajemnice historii **02:50** Włatcy Móch: Dojrzywanie **02:55** Interwencja - magazyn reporterów **03:25** Lubię disco! **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy

TV Trwam

09:00 Prymas Stefan Wyszyński **09:10** Spotkanie z Magdaleną Buczek **09:15** Manna z Nieba **09:30** Msza św. **10:35** Przegląd Tyg. „Niedziela" **10:40** Edukacja domowa **11:00** Głos serca **12:00** Anioł Pański z Ojcem Św. Franciszkiem **12:15** Papież Polak do Rodaków **13:15** Polacy w Bitwie o Anglię **14:00** Oddech Boga **15:00** Wieś - to też Polska **16:00** Inf. dnia **16:10** Koncert życzeń **16:45** Św. na każdy dzień **16:50** Mateczniki Polskości **17:00** Natura et Homo **17:30** Sól ziemi **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:00** Msza św. **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Retrospekcja **21:45** Stan Bezp. Państwa **21:55** Św. na każdy dzień **22:00** Polskie dziedzictwo

eprasa.pl de55df0995

PONIEDZIAŁEK • 11 listopada

TVP 1

05:15 Tajemniczy ogród - fantasy, Wlk. Bryt., Franc., 2020
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:55 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny, Polska, 2024
08:25 Paderewski. Człowiek czynu, sukcesu i sławy - dok., Polska, 2013
09:20 Znachor - dram., Polska, 1981
11:45 Narodowe Święto Niepodległości uroczystości państwowych w Warszawie
13:55 Bodo - dramat, Polska, 2016
15:50 Wanda. Ostatnia z oddziału - dok., Polska, 2024
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda

17:35 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacjowa 38 - serial kostiumowy, 2016
19:30 Program inform. 19.30
20:00 Wydarzenie aktualne
21:10 Kamerdyner - dram., Polska, 2018
23:45 1917 - dramat wojenny, USA, 2019 ●
01:55 Teoria wszystkiego - dram., Wlk. Bryt., 2014. Poruszająca historia życia Jane u boku naukowca wszech czasów, brytyjskiego fizyka, matematyka Stephena Hawkinga
04:05 Notacje - Wanda Traczyk-Stawska. Byliśmy Wolni - dok., 2014

TVP 2

05:20 Chopin. Pragnienie miłości - dram., Polska, 2002
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn poranny
11:35 Nevada Smith - western, USA, 1966. Max Sand spotyka na prerii trzech jeźdźców wypytujących go o ojca i podających się za jego dawnych kumpli. Max wskazuje im drogę do rodzinnego domu, nieświadom tragicznych następstw tego spotkania.
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior, 2024 - widowisko muzyczne
16:20 Noce i dnie - fab., Polska, 1975 ●
19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024

20:45 Prawnik z Lincolna - krym., thriller, USA, 2011. Mick Haller, nietuzinkowy adwokat prowadzący praktykę w Los Angeles, dla którego miejscem pracy jest nie kancelaria adwokacka, a czarna limuzyna marki Lincoln z szoferem.
23:00 Szpieg - szpiegowski, thriller, Wlk. Bryt., Niemcy, Franc., 2011. Emerytowany agent tajnych służb brytyjskich George Smiley wraca do gry. Zostaje przywrócony do czynnej służby z zadaniem zdemaskowania szpiega w szeregach MI6.
01:15 Logan Lucky - fab., USA, 2017

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Krowy na wypasie - kom., USA, Holandia, Niemcy, 2006
14:25 Kłamca kłamca - kom., USA, 1997
16:15 Vinci - kom., Polska, 2004. Po kilku latach odsiadywania kary za kradzież z włamaniem Cuma wychodzi z więzienia ze względu na zły stan zdrowia. Jego wyjście zaaranżował paser, który...
18:40 Sport; Pogoda

19:00 Fakty - program informacyjny
19:30 Sonic: Szybki jak błyskawica II - kom., USA, Jap., 2022
22:05 Pieniądze to nie wszystko - kom., Polska, 2001. Kapitalny, satyryczny obraz wsi polskiej zapijającej wzmocnionym winem owocowym beznadzieję po okresie transformacji ustrojowej.
00:20 Sala samobójców. Hejter - obycz., Polska, 2020
03:10 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
03:50 Szpital - program obycz.
04:50 Nauka jazdy - reality show
05:20 Recepta na stary dom - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:40 Sezon na misia - anim., USA, 2006
09:35 Madagaskar - anim., USA, 2005. Zebra Marty postanawia uciec z zoo, co wpędza w kłopoty całą paczkę przyjaciół...
11:30 Brzdąc w opałach - kom., USA, 1994. Trzej kidnaperzy postanawiają porwać dziecko zamożnego przemysłowca. Akcja kończy się powodzeniem, jednak sprytny brzdąc...
13:40 Percy Jackson i Bogowie Olimpijscy: Złodziej pioruna - sens., USA, 2010. Jackson jest dyslektykiem z ADHD, który nagminnie popada w tarapaty i ma poważne kłopoty w liceum. Okazuje się jednak, że szkolne troski to pestka...

16:15 Jumanji: Następny poziom - sens., USA, 2020
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:18 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:40 Malanowski. Nowe rozdanie - serial kryminalny
20:10 MEGA HIT - Bękarty wojny - sens., Niemcy, USA, 2009
23:40 Zawód: Szpieg - sens., Niemcy, USA, Jap., Franc., 2001
02:15 Shine - obycz., USA, Wlk. Bryt., 2018
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:10 Muzyczne poranki
06:35 Tamte lata, tamte dni - Maja Komorowska - mag.
07:10 Scena taneczna - Polskie tańce narodowe - magazyn
07:40 Podróże z historią - Winne tajemnice - dok., Polska, 2015
08:25 Od ucha do ucha - Przygody rycerza Szaławiły • Katarynka - filmy animowane
09:05 Amerykańskie śniadanie - Rawhide - Incydent w Cienistej dolinie - western, USA, 1959
10:05 Przebojowa noc - Koncert pieśni patriotycznych - 2007
10:50 Dokument.pl - Dusza zaklęta w fortepianie - dok., Polska, 2022
12:05 Informacje kulturalne
12:30 Łapa - dok., Polska, 2003

13:30 Popioły - dram., Polska, 1965
17:45 Festiwal Muzyki Filmowej w Krakowie - koncert, 2024
19:00 Portrety - Paderewski. Człowiek czynu, sukcesu i sławy - dok., Polska, 2013
20:00 Panorama kina polskiego - Legiony - dram. historyczny, 2019
22:30 Polonium - Motion Trio z gościnnym udziałem Leszka Możdżera - koncert, 2014
23:35 Był tu Willie Boy - western, USA, 1969
01:25 Jakiego koloru jest miłość? - dok., Polska, 2015
02:30 Dziwak? - interpretacje - dok., Polska, 2021
03:40 Teledyski

TV Puls

05:55 Gamoń - kom., Franc., 1965
08:05 Wielka włóczęga - kom., Franc., 1966
10:45 Kapuśniaczek - kom., Franc., 1981
12:50 Czarny rycerz - kom., USA, 2001. W niewyjaśnionych okolicznościach Jamal Walker przenosi się do czternastowiecznej Anglii. Wprowadza spore zamieszanie na dworze króla...
14:45 Piękna i bestia - familijny, Franc., Niemcy, 2014. Zubożały kupiec, ojciec szóstki dzieci, w wyniku nieszczęśliwych wydarzeń zmuszony jest do przeprowadzki na wieś. W trakcie jednej ze swoich podróży...
17:00 Cast Away: Poza światem - przyg., USA, 2000

20:00 Twierdza - akcja, USA, 1996. Generał Francis Hummel wraz z grupą wiernych żołnierzy piechoty morskiej opanowuje wyspę Alcatraz i bierze zwiedzających jako zakładników. Żąda okupu, a pieniądze z niego chce przekazać...
22:55 Wojna Harta - akcja, USA, 2002
01:15 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:15 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
03:30 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:15 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:05 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny. Brutalnie zamordowano nauczyciela. Podejrzenie pada na uczniów, których wyrzucił ze szkoły.
05:50 Szkoła - Licealistka z 1d Ewa Głuszewicz boi się, że przytyje. Postanawia prowokować wymioty po jedzeniu...
07:50 Szpital - program obyczajowy
08:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:55 Wycieczkowiec - program rozrywkowy
12:55 Rin Tin Tin - film rodzinny, USA, Bułg., 2007
14:50 Zemsta futrzaków - kom., USA, 2010
16:45 Kung Fu Panda: Święta, święta i Po - kom., USA, 2010
17:25 Gniew oceanu - film katastroficzny, USA, 2000

20:00 Wycieczkowiec - program rozrywkowy
21:00 Planeta singli III - kom., Polska, 2019. Czy upragniony ślub Ani i Tomka będzie tak samo szalony i zabawny jak ich wcześniejsze miłosne perypetie?
23:15 Sekret w ich oczach - sens., USA, Wlk. Bryt., Hiszp., Korea Płd., 2015. Duet śledczych - Jess i Ray - ma rozwiązać sprawę brutalnego morderstwa młodej dziewczyny.
01:30 Mówię Wam - talk-show
02:15 Żyją z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabójcą
03:15 Krwawa układanka - program kryminalny
04:15 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Jaś Fasola **06:35** Jaś Fasola radzi - serial kom. **06:50** Klopsiki kontratakują - anim., USA, 2013 **08:50** I kto to mówi 3 - kom., USA, 1993 **10:50** Naga broń 2 i 1/2: Kto obroni prezydenta? - kom., USA, 1991 **12:40** Agent XXL - kom., USA, USA, Niemcy, 2000
14:45 Parasol bezpieczeństwa - sens., USA, 2003 **16:40** Osaczeni - sens., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 1999 **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Uroczysko - serial krym. **20:30** Sprawiedliwi - Wydział Krym. **21:40** Wyścig Śmierci: Frankenstein żyje - sens., Niemcy, RPA, 2011 **23:45** American Pie: Księga miłości - kom., USA, 2009 **01:35** Love Island. Wyspa miłości - reality show **02:35** Interwencja - magazyn reporterów **02:55** SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:10 Rozmowy niedok. **10:00** Msza św. **11:20** Stan Bezp. Państwa **11:30** Warto być ojcem **12:00** Uroczystości Państwowe przy Grobie Nieznanego Żołnierza **13:25** Listopadowy spacer **14:15** Jeszcze Najświętsza Panienka pokaże, że od burzących kolubryn mocniejsza cz. I
14:45 Ma się rozumieć **15:00** Marsz Niepodległości **17:30** XX Rajd Katyński **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Koncert Niepodległościowy **19:30** Poznajemy Polskę **19:45** Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Informacje dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia **22:00** Listopadowy spacer **22:55** Jeszcze Najświętsza Panienka pokaże, że od burzących kolubryn mocniejsza cz. II **23:25** Filmowe Życiorysy PL

WTOREK • 12 listopada

TVP 1

05:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
05:55 Info Poranek
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Kościół z bliska
08:00 Akacjowa 38 - serial
08:50 Ranczo - serial kom.
09:50 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 Pelagos - śródziemnomorskie sanktuarium waleni - dok., Niemcy, 2023
14:00 Wichrowe wzgórze - serial
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacjowa 38 - serial kostiumowy, 2016
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024
21:05 Porzucony - serial, Wlk. Bryt., 2016
22:05 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:05 Syryjskie piekło Kurdów - dok., Wlk. Bryt., 2023
00:20 Legiony - dram. historyczny, 2019
02:45 Człowiek na torze - dram. psych., Polska, 1956

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, 2023
06:25 Być zmianą - reportaż
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn poranny
11:15 Mamaland - talk-show
11:55 ZdroWY Plan - Standardy opieki okołoporodowej. Prawa kobiet - magazyn medyczny
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 Na dobre i na złe - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej

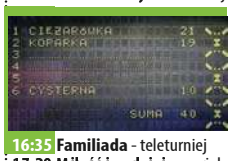

16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość"
20:55 M jak miłość - serial, 2024
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Glina - serial krym., Polska, 2004
23:30 Błąd systemu - dram., Niemcy, 2019
01:45 Szpieg - szpiegowski, thriller, Wlk. Bryt., Niemcy, Franc., 2011
04:05 Mel Brooks, genialny komik - dok., Franc., 2017

TVN

05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:20 Szpital - program obyczajowy
15:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:40 Detektywi - program kryminalny
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga! - program interwencyjny

20:00 Doradca smaku - program kulinarny
20:10 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 Milionerzy - program rozrywkowy
21:30 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show
22:35 Kuba Wojewódzki - talk-show
23:40 Superwizjer - magazyn reporterów
00:15 Czas na Show. Drag Me Out - reality show
01:25 Ślepnąc od świateł - miniserial, Polska
02:45 Szpital - program obycz.
03:45 Uwaga! - program interw.
04:00 Nauka jazdy - reality show
04:35 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:00 Jak to jest zrobione

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:30 Gliniarze - Dochodzi do kolejnego ataku na kobietę. Seryjny zabójca kontaktuje się z Olgierdem i wyzywa go na ostateczny pojedynek. To rozgrywka na śmierć i życie...
14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:40 Malanowski. Nowe rozdanie - serial kryminalny
20:10 Predator: Łowca - sens., USA, 2022
22:30 Zamachowiec - sens., Wlk. Bryt., USA, Bułg., 2007
00:50 Gdzie śpiewają raki - obycz., USA, 2022
03:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:10 Muzyczne poranki - teledyski
06:20 Tamte lata, tamte dni - Dorota Kolak - magazyn
07:00 Z przytupem - Powolniak - widowisko kameralne, 2019
07:25 Z przytupem - Kujawiak - widowisko kameralne, 2019
07:50 Podróże z historią - Żuławska depresja - dok., Polska, 2017
08:30 Informacje kulturalne
09:00 Dla Ciebie, Polsko - fab., Polska, 1920
10:00 Legiony - dram. historyczny, 2019
12:25 Portrety - Paderewski. Człowiek czynu, sukcesu i sławy - dok., Polska, 2013
13:20 Dobry tytuł - magazyn literacki
14:00 Niebo nad Berlinem - fab., Franc., Niemcy, 1987

16:20 Modrzejewska - Peregrynacje - serial, 1990
17:55 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
18:30 15 stron świata - dok., Polska, Niemcy, 2014
20:00 Kłamstwo - Teatr Telewizji, 1972 ●
21:35 Lekkie obyczaje - Stanley i Iris - dram. obyczajowy, USA, 1990 ●
23:35 Nocny dokument - Czasem śnię, że latam - dok., Polska, 2012
00:40 Panorama kina polskiego - Legiony - dram. historyczny, 2019
03:10 Dusza zaklęta w fortepianie - dok., Polska, 2022
04:25 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash spotyka się ze starym znajomym Rickiem. Okazuje się, że ten umówił mu spotkanie z baronem narkotykowym z Miami...
08:00 Kobra - oddział specjalny - Młoda matka przypadkowo jest świadkiem rozmowy dwóch nieznajomych. Wkrótce ona i jej córka stają się celem snajpera.
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinacza duchów - serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem
12:55 Zaklinacza duchów - serial fabularny
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
15:50 Ranczo - serial kom., Polska

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Kryptonim Banshee - akcja, USA, 2022. Dawna agentka CIA, teraz płatna morderczyni o kryptonimie Banshee, Delilah, staje w obliczu najtrudniejszego zadania w swojej karierze...
22:00 Braven - akcja, Kan., 2017
23:50 Człowiek prezydenta 2 - akcja, USA, 2002
01:50 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
03:45 Przypadki Cezarego P. - serial komediowy
04:20 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:10 Szkoła - Kamila Barczak z 2c nie jest zainteresowana podrywem Adama Jagielskiego z równoległej klasy. Dziewczyna uważa go za łobuza.
07:10 Szpital - program obyczajowy
08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:50 Detektywi - program krym.
13:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Wycieczkowiec - program rozrywkowy
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Wycieczkowiec - program rozrywkowy

21:00 Romeo musi umrzeć - sens., USA, 2000. Młodszy syn azjatyckiego bossa zostaje zamordowany. Na wieść o jego śmierci Han, jego starszy brat, ucieka z więzienia i rozpoczyna krwawą wendettę...
23:25 Siedem - sens., USA, 1995. Detektyw William Somerset przed przejściem na emeryturę, musi w ciągu tygodnia przekazać obowiązki swemu następcy. Akurat wtedy dochodzi do serii wyjątkowo okrutnych i odrażających zbrodni.
02:05 Żyją z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabójcą
03:05 Krwawa układanka
04:05 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dlaczego ja? - serial paradokumentalny **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **14:00** Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny
15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy **16:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:00** Uroczysko - serial krym.
20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **21:40** Ulepszenie - sens., USA, 2018 **23:45** Lot - sens., USA, 2012 **02:35** Interwencja - magazyn reporterów **02:55** SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:00 Papież Polak do Rodaków **10:00** Inf. dnia **10:15** Jak my to widzimy **10:45** Zew natury **11:05** Mocni w Wierze **11:35** Słowo życia **11:40** Ma się rozumieć **11:50** Św. na każdy dzień **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Rotmistrz Pilecki **12:55** Przerwany posiłek **13:30** Msza św.
14:30 GRH Żandarmeria **15:00** Ze Swojczan do wolności **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Jestem mamą **16:25** Przyroda w Obiektywie **16:40** Zdrowie z Bożej Apteki **17:00** Mateczniki Polskości **17:10** Prosto o gosp.
17:30 Zostań Żołnierzem RP **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Każdy maluch to potrafi **19:45** Modlitwa z udziałem dzieci **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia

eprasa.pl de55df0995

ŚRODA • 13 listopada

TVP 1

05:10 Dziedzictwo - serial, Turcja
05:55 Info Poranek -
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Rodzina święta - Jak rozmawiać z dziećmi o seksie? - magazyn
08:00 Akacjowa 38 - serial
08:50 Ranczo - serial kom.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:55 Wyspa hipopotamów - dokument, Hiszp., 2020
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja

17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacjowa 38 - serial kostiumowy, 2016
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
21:05 Blitz - akcja, Wlk. Bryt., Franc., USA, 2011
22:50 Pan życia i śmierci - dram., USA, Franc., Niemcy, 2005
01:05 Magazyn Ekspresu Reporterów
02:10 Kamerdyner - dram., Polska, 2018
04:40 Notacje - dokument

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, 2023
06:25 Pożyteczni.pl - magazyn
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn poranny
11:15 Rodzina święta - Jak zadbać o zdrowie psychiczne dziecka? - magazyn
11:50 Tańcząca ze światem - Chorwacja, - magazyn
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 M jak miłość - serial, 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:40 Przepis Dnia
20:55 Na dobre i na złe - serial
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
23:00 Niewinne kłamstewka 2 - dram., kom., Franc., 2019. Opowieść o dalszych losach grupy przyjaciół z Paryża, spędzających co roku wspólne wakacje.
01:25 Krok od Nieba - serial krym., Włochy, 2011
03:25 Duch Richarda Harrisa - dok., Wlk. Bryt., Irlandia, 2022

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:20 Szpital - program obycz.
15:20 Doradca smaku - program kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:40 Detektywi - program krym.
18:40 Sport; Pogoda
19:00 Fakty

19:40 Uwaga! - program interw.
20:00 Doradca smaku - program kulinarny
20:10 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 Milionerzy - program rozrywkowy
21:30 Top Model - reality show
23:05 8 rzeczy, których nie wiecie o facetach - kom., Polska, 2022
01:00 Superwizjer - magazyn reporterów
01:40 Herkules - serial krym., Polska
02:55 Szpital - program obycz.
03:50 Uwaga! - program interw.
04:10 Nauka jazdy - reality show
04:40 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:05 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:30 Gliniarze - Do CBP trafia pendrive, na którym są dane dotyczące domniemanego przestępstwa gospodarczego na dużą skalę.
14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - Gdy Tomasz Talar wraca z kilkudniowej podróży służbowej, zauważa, że jego żona zachowuje się inaczej niż zwykle...

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport; Pogoda
19:40 Malanowski. Nowe rozdanie - serial kryminalny
20:10 Książę w Nowym Jorku 2 - kom., USA, 2021
22:30 Jumanji: Następny poziom - sens., USA, 2020
01:15 Predator: Łowca - sens., USA, 2022
03:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:10 Tamte lata, tamte dni - Izabela Trojanowska - magazyn
06:50 Z przytupem - Oberek - widowisko kameralne, 2019
07:20 Z przytupem - Polka galopka - widowisko kameralne, 2019
07:45 Podróże z historią - Na torach historii - dok., Polska, 2016
08:30 Wydarzenie aktualne
09:05 Modrzejewska - Peregrynacje - serial
10:40 Niebo nad Berlinem - fab., Franc., Niemcy, 1987
12:55 Życie moje skrętami bieży - opowieść o życiu i twórczości Władysława St. Reymonta - dok., Polska, 2000
14:10 Wydarzenie aktualne
14:35 Diego - dok., Wlk. Bryt., 2019

17:00 Modrzejewska - Czerniowce - serial, 1990
18:30 Informacje kulturalne
18:50 Eufonie - L.U.C.: Chłopi. Muzyka filmowa - koncert, 2023
20:35 Chłopi - Boryna - fab., Polska, 1973
22:15 Chłopi - Jagna - fab., Polska, 1973
23:50 Legendy Rocka - Jazz Rock • Amerykański Heavy Metal - dok., Wlk. Bryt.
01:05 Informacje kulturalne - magazyn
01:35 Lekkie obyczaje - Stanley i Iris - dram. obyczajowy, USA, 1990
03:35 Kino nocne - Bez wstydu - dram., Polska, 2012
05:10 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Dochodzi do strzelaniny, w której ginie prawnik, drugi z kolei zostaje ranny. Ocalały - Robert Saxon - podaje policji, że napastnikiem był jego były klient Hector Rodriguez
08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Paul prowadzą śledztwo w sprawie zastrzelonego policjanta.
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem - serial
12:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
15:50 Ranczo - serial kom., Polska

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Zielona strefa - akcja, USA, 2010. Początek amerykańskiej inwazji w Iraku. Starszy chorąży Roy Miller i dowodzeni przez niego żołnierze otrzymują niezwykle ważną misję, która może odmienić losy wojny...
22:10 Snajper: Duch wojownika - akcja, USA, 2016
00:05 Kickboxer 2: Godziny zemsty - akcja, USA, 1991
02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:10 Szkoła - Marysia Celej z 7a nudzi się graniem na konsoli. Dziewczyna postanawia skończyć z tym i umawia się z koleżankami po lekcjach.
07:10 Szpital - 38-letnia nauczycielka Dorota Gzyl przywozi do szpitala swoich 9-letnich uczniów...
08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:50 Detektywi - program krym.
13:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Wycieczkowiec - program rozrywkowy
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Wycieczkowiec - program rozrywkowy
21:00 Ojcowie i córki - obycz., USA, Włochy, 2016. Jake Davis przechodzi załamanie nerwowe po tym, jak w wypadku samochodowym ginie jego ukochana żona, a on zostaje sam z 5-letnią córeczką Katie...
23:30 Planeta singli III - kom., Polska, 2019. Czy upragniony ślub Ani i Tomka będzie tak samo szalony i zabawny jak ich wcześniejsze miłosne perypetie?
01:40 Żyjący potworem - historie ludzi dzielących dom z zabójcą
02:40 Krwawa układanka - program kryminalny
03:40 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dlaczego ja? - serial paradok. **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **14:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **15:00** Na ratunek 112 - serial obycz. **16:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:00** Malanowski. Nowe rozdanie - serial krym. **20:30** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **21:40** Człowiek zasad - film, USA, Rum., 2015 **23:40** Suma wszystkich strachów - sens., USA, Niemcy, 2002 **02:15** Love Island. Wyspa miłości - reality show **03:20** Włatcy Móch: Dojrzywanie **03:25** Lubię disco! **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy

TV Trwam

09:30 Sanktuaria polskie **09:50** Św. na każdy dzień **10:00** Audiencja Generalna Ojca Św. Franciszka z Watykanu **11:00** Pradawne **11:25** Jestem mamą **11:40** Prosto o gosp. **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Wypaczone sumienia **13:05** Modlitwa smoleńska **13:30** Msza św. **14:30** Służy Boga i człowieka. Aniołowie **15:00** Zadziwiający świat chrząszczy **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Na zdrowie **16:30** Niemy świadek historii. Puszcza Rudnicka **17:00** Po stronie prawdy **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Opowieści biblijne - historie animowane z N. Testamentu **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia

CZWARTEK • 14 listopada

TVP 1

05:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
05:55 Info Poranek
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Pełnia Wiary - magazyn
08:00 Akacjowa 38 - serial
08:50 Ranczo - serial kom.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:40 To się opłaca - magazyn
13:00 Wyspy Owcze - sekretne piękno - dok., Niemcy, 2021
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacjowa 38 - serial kostiumowy, 2016
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024
21:05 Ojciec Mateusz - serial
22:05 Sprawa dla reportera
23:05 Król Karol III. Nowa Monarchia - dok., Wlk. Bryt., 2023
00:25 Profilerka - serial krym., Polska, 2024
01:25 Pan życia i śmierci - dram., USA, Franc., Niemcy, 2005
03:35 Magazyn Ekspresu Reporterów

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial, 2023
06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
06:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:05 Debata - 100 lat autokefalii Kościoła prawosławnego w Polsce - program publicystyczny
11:50 Dobry tytuł - magazyn literacki
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022

16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:50 Tak to leciało - teleturniej muzyczny
21:50 Krucjata - Znak bliźniąt - serial krym., Polska, 2024
22:40 Informacje kulturalne
23:00 Hala odlotów - talk-show
23:50 Złe psy - sens., USA, 2017. Bohaterem filmu jest detektyw z wydziału narkotyków, Danny Gallagher, który po fatalnej akcji trafił za kratki.
01:40 Śmiertelne sekrety - serial, Franc., 2022

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:20 Szpital - program obycz.
15:20 Doradca smaku - program kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:40 Detektywi - program krym.
18:40 Sport; Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga! - program interwencyjny

20:00 Doradca smaku - program kulinarny
20:10 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 Milionerzy - program rozrywkowy
21:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
22:35 Na bank się uda - kom., Polska, 2019
00:45 Herkules - serial krym., Polska
01:50 Ślepnąc od świateł - miniserial, Polska
03:15 Szpital - program obycz.
04:15 Uwaga! - program interwencyjny
04:35 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:05 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:30 Gliniarze - Młoda modelka zostaje napadnięta przez zamaskowanego napastnika...
14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny

19:15 Lepsza Polska - program publicyst. Doroty Gawryluk
19:25 Sport; Pogoda
19:40 Malanowski. Nowe rozdanie - serial kryminalny
20:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
21:15 Przyjaciółki - serial obycz.
22:15 Searching - sens., USA, Rosja, 2018. Znika szesnastoletnia córka Davida Kima. David decyduje sam sprawdzić miejsce, w którym nikt nie szukał śladów jego córki. Jej laptop.
00:45 Ze względu na płeć - obycz., USA, Chiny, Kan., 2018
03:20 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki
06:40 Tamte lata, tamte dni - Sławomira Łozińska - magazyn
07:20 Podróże z historią - Reguły Templariuszy - dok., Polska, 2017
08:05 Wydarzenie aktualne - magazyn
08:40 Którędy po sztukę - Scena fundacyjna z Władysławem Jagiełłą - magazyn
09:05 Modrzejewska - Czerniowce - serial, Polska, 1990
10:35 Diego - dokument, Wlk. Bryt., 2019. Film o legendarnym, argentyńskim piłkarzu Diego Maradonie
13:00 Reżyserzy - Jonathan Demme - dok., Wlk. Bryt., 2018
13:55 Wydarzenie aktualne

14:35 Awantura o Basię - obycz., Polska, 1995
16:35 Modrzejewska - Tworzenie siebie - serial, 1990
18:05 Którędy po sztukę - Scena fundacyjna z Władysławem Jagiełłą - magazyn
18:20 Reportaż o sztuce
19:00 Piano - dok., Polska, 2015
20:00 Hala odlotów - talk-show
21:00 Czwartkowy klub filmowy - Strach - dram., Włochy, Niemcy, 1954
22:35 Matylda - serial kostiumowy, 2024
23:35 Midsommar. W biały dzień. - dram., USA, 2019
02:15 Kino nocne - Tato - dram. obyczajowy, Polska, 1995
04:20 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Do Nasha dzwoni Susan Gantry, która twierdzi, że niebezpieczny gwałciciel Chili Gun powrócił i grozi jej niebezpieczeństwo.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Susanne zostaje porwana. Gangsterzy żądają, aby odzyskała telefon z magazynu dowodów rzeczowych.
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
12:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial kryminalny
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

15:50 Ranczo - serial kom., Polska
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Gliniarz z Beverly Hills - kom., USA, 1984. Axel Foley pracuje jako policjant w Detroit. Mężczyzna postanawia udać się do Beverly Hills, aby wyjaśnić sprawę śmierci swojego przyjaciela, Mikeya
22:05 Hot Fuzz: Ostre psy - kom., Wlk. Bryt., 2007
00:30 Imprezowi rodzice - kom., USA, 2019
02:25 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:25 Menu na miarę - program kulinarny
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:10 Szkoła - Licealista Kacper Szpunar z 2a jest gejem, ale nie chce się do tego przyznać...
07:10 Szpital - Pacjentem doktora Eryka Wajmana jest 42-latek, który specjalnie poparzył się wrzącym rosołem...
08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:50 Detektywi - program krym.
13:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Wycieczkowiec - program rozrywkowy
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Wycieczkowiec - program rozrywkowy

21:00 40-letni prawiczek - kom., USA, 2005. Andy prowadzi bardzo uregulowane i spokojne życie, ma dobrą pracę i ładny dom. Jest tylko jeden kłopot - Andy jest bardzo nieśmiały i nigdy nie umiał rozmawiać z kobietami...
23:30 Małżeństwo na skróty - kom., Australia, 2021. Teddy jest przekonany, że na wszystko ma jeszcze mnóstwo czasu i staje się mistrzem odwlekania spraw „na później".
01:35 Żyjący potworem - historie ludzi dzielących dom z zabójcą
02:35 Krwawa układanka - program kryminalny
03:35 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dlaczego ja? - serial paradok. **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **14:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **15:00** Na ratunek 112 - serial obycz. **16:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:00** Malanowski. Nowe rozdanie - serial kry. **20:30** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **21:40** Lot - sens., USA, 2012 **00:20** Wyścig Śmierci: Frankenstein żyje - sens., Niemcy, RPA, 2011 **02:30** Włatcy Móch: Dojrzywanie **02:35** Interwencja - mag. report. **02:55** Śmierć na 1000 sposobów **03:25** Lubię disco! **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy

TV Trwam

09:20 Opowieści biblijne - historie animowane z N. Testamentu **09:50** Mateczniki Polskości **10:00** Inf. dnia **10:15** Rozmowy niedok. **11:25** Myśląc Ojczyzna **11:35** Przyroda i ludzie **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Reminiscencje śmierci ks. Jerzego Popiełuszki **12:45** Walka o życie **13:20** Przegląd Tyg. „Niedziela" **13:30** Msza św. **14:35** Życiu powiedzmy TAK **15:00** Po stronie prawdy **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Z wędką nad wodę **16:35** Sól ziemi **17:05** Akademia pro-life **17:30** Odpowiedzialni za Kościół **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Przyjaciele i bohaterowie **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Głos Polski **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia **22:00** Głos serca

eprasa.pl de55df0995

Krzyżówka klasyczna z hasłem

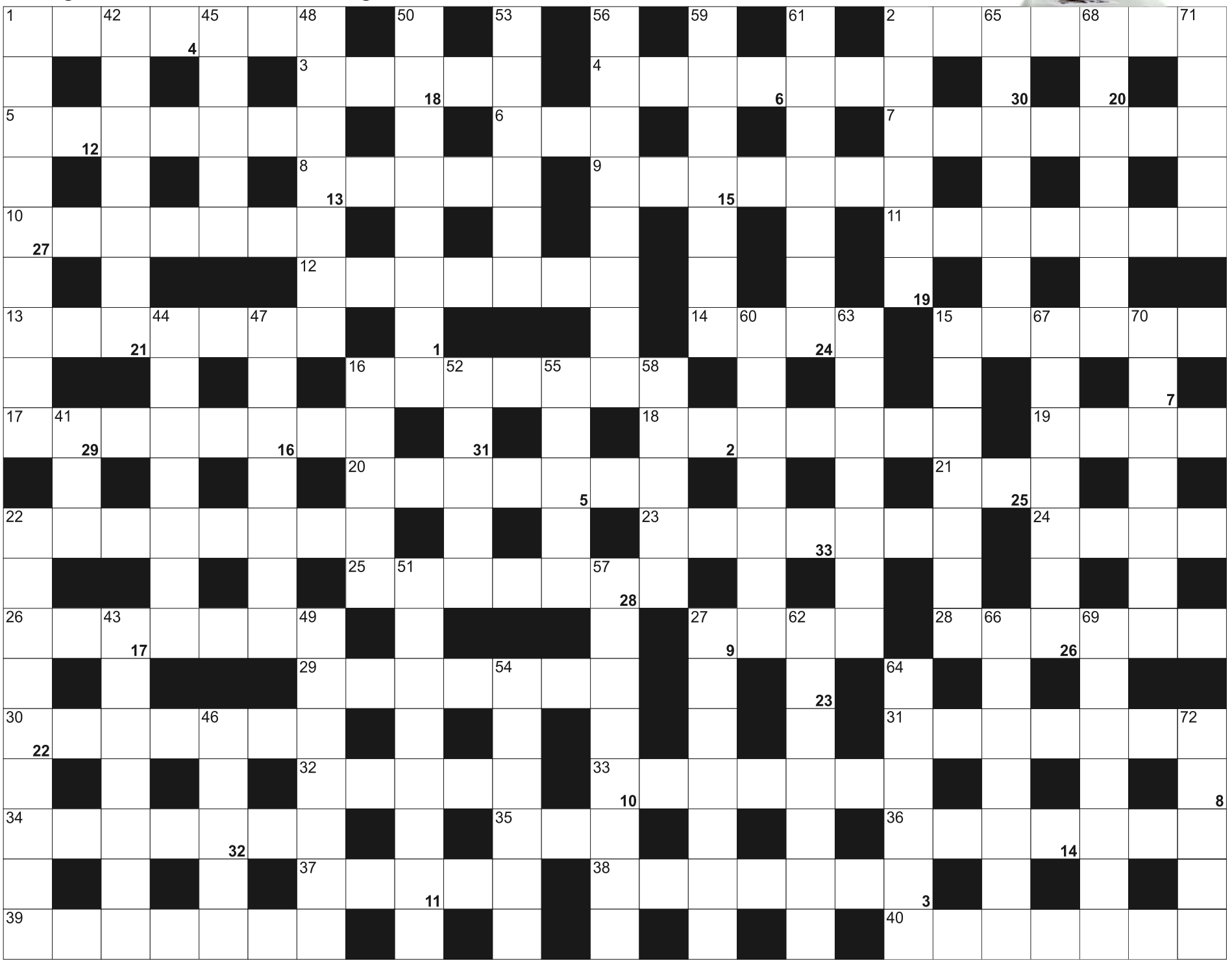

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 33, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3		4	5	6	7		8	9	10	11	12		13	14	15	16		17	18	19	20	21
22		23	24	25	26		27	28	29	30	31	32	33											

POZIOMO: 1) wielki, niezamieszkany obszar porośnięty lasami; 2) rzeka w Wenezueli krótko graniczna z Kolumbią; 3) cukierek na patyku; 4) resztka z jabłka; 5) krasomówca, orator; 6) broń Robin Hooda; 7) lekarstwa, środki zaradcze ogólnie; 8) Luwr i woskowe Madame Tussaud; 9) przeszukanie bagażu przez celników; 10) słynny paryski uniwersytet; 11) rodzaj dziczyzny; 12) falisty to helenka, ptak mniejszy od wróbla; 13) szklana cegła; 14) z Jałtą i Symferopolem; 15) drzewo owocowe; 16) rodzaj zasłony plażowej; 17) rzeka w Armenii, graniczna z Turcją; 18) dziurka; 19) niebezpieczne w rzece; 20) francuski producent autobusów, autokarów; 21) Loch ..., najdłuższe słodkowodne jezioro w Szkocji; 22) kraina historyczna na terenie Belgii, Francji i Holandii; 23) Smerf kawalarz z niespodziankami; 24) daleki odblask pożaru; 25) prześmiewcy, szydercy; 26) stolica Wenezueli; 27) thriller Grahama Mastertona; 28) athanor, piec do celów alchemicznych; 29) państwo w Oceanii, ze stolicą w Port Vila; 30) brawa; 31) wynagrodzenie; 32) miasto, które upadło przez konia; 33) Hańska, żona Balzaca; 34) rywalizuje z Wirtualną Polską i Onetem; 35) dźwięk o określonej częstotliwości; 36) zapłata za dzień pracy; 37) szwedzka marka samochodów; 38) Eugene, autor dramatów "Nosorożec", "Krzesła"; 39) produkty z cukierni; 40) wyspy na Morzu Karaibskim z George Town

PIONOWO: 1) chroni przed deszczem i słońcem; 2) np. skwarki na kaszy, omasta; 15) matka i żona Edypa; 16) zostaje po ścięciu drzewa; 22) mistrz w swoim zawodzie; 27) oddział chorób wewnętrznych; 41) brany na muszkę; 42) pan z kabaretu; 43) wiruje w kasynie; 44) artezyjska lub abisynka; 45) imię Collodiego, autora "Pinokia"; 46) szybsza droga na przełaj; 47) trójkąt kreślarski; 48) miasto w Holandii nad Kanałem Północnoholenderskim; 49) przepływa przez Brno; 50) do włosów; 51) obuwie dla domatora; 52) japońska metoda uzdrawiania energią życiową; 53) scalone lub towarzyskie; 54) ćwiczy, by zostać profesjonalistą; 55) Wb w układzie SI; 56) bagna, trzęsawiska; 57) zmęczenie ze znudzeniem; 58) w każdej karetce; 59) ma wykształcenie prawnicze; 60) dziecinny rower; 61) zdobywane przez himalaistów; 62) miasto z pierwszą elektrownią jądrową na świecie; 63) duży ssak morski podobny do delfina; 64) pomarańcza olbrzymia, pomelo; 65) mieszkanka Izmiru; 66) zawody rycerskie; 67) włókno do wytwarzania miękkiej tkaniny; 68) grupa żołnierzy; 69) osoba kupująca; 70) cieśnina łącząca Morze Adriatyckie z Jońskim; 71) niewielka miejscowość, kolonia; 72) borowy, siarkowy i mrówkowy

eprasa.pl de55df0995

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 20 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

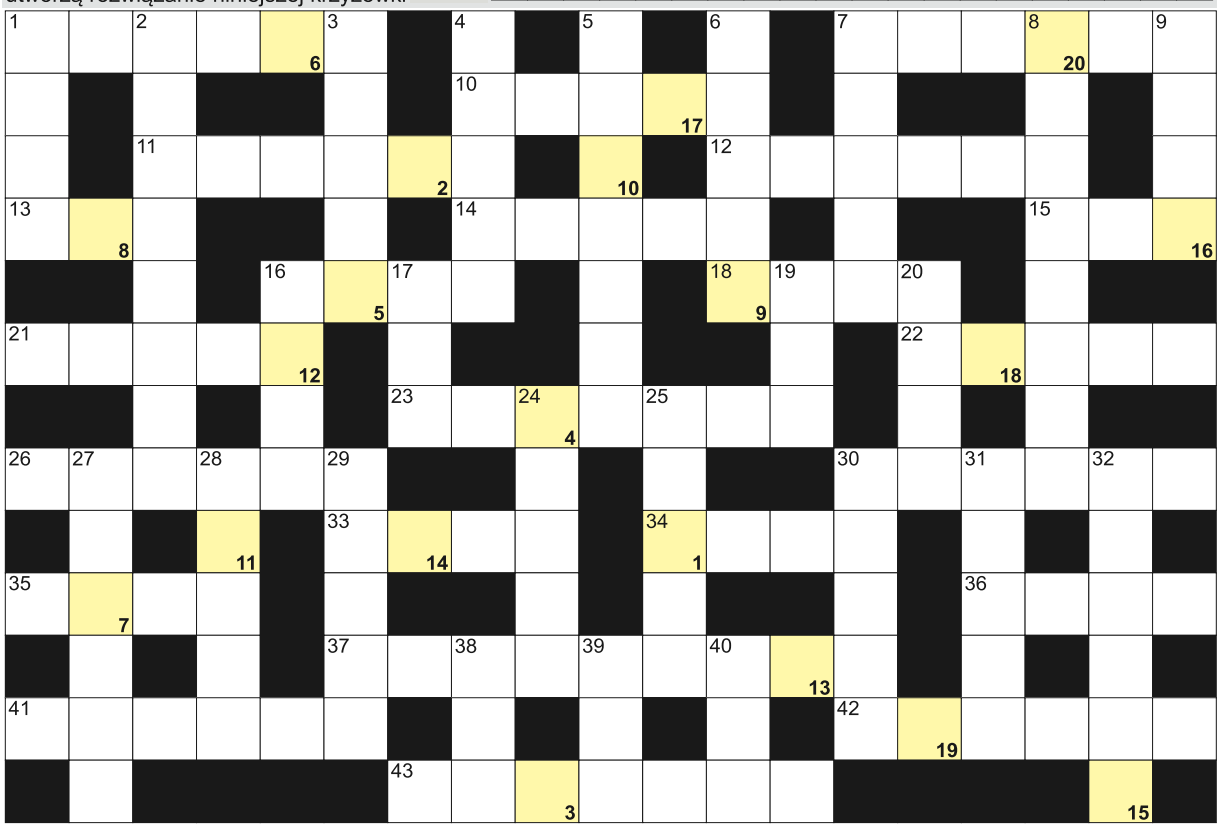

POZIOMO: 1) mrożony deser z owoców; 7) czapla zielonoskrzydła krócej; 10) japoński rosół; 11) jej stolicą Lusaka; 12) wolny bieg małymi kroczkami; 13) przydrożny lub tektoniczny; 14) inaczej foka obrączkowana; 15) sztuka po łacinie; 16) falset lub kontralt; 18) odblask pożaru; 21) rowerowy bywa z noskiem; 22) starożytne miasto, które upadło przez konia; 23) "... posłów greckich" Jana Kochanowskiego; 26) brydżyści i piłkarze; 30) udomowiona lama; 33) pachnące, długowieczne drzewo; 34) Gustav Jung, słynny psychiatra; 35) dno szklanki; 36) zapory wodne inaczej; 37) obicie samochodowe potocznie; 41) wypadek drogowy, stłuczka; 42) ósma planeta od Słońca; 43) inaczej birkuty, ptaki. **PIONOWO:** 1) dawna polska ciężarówka; 2) była mężatką; 3) przepływa przez Lisakowsk; 4) pierwiastek Fr; 5) brazylijski producent samolotów; 6) jednostka równa jednej beczce; 7) inaczej kleryk, student seminarium; 8) poetycka przenośnia; 9) jeden z powieściowych muszkieterów Dumasa; 16) duży kamień; 17) statek do przewozu ropy naftowej; 19) mała Urszula; 20) Bikini, albo Mururoa; 24) zesłane egipskie nieszczęścia; 25) giełdowe papiery wartościowe; 27) wojskowe sprawozdanie; 28) dziwak, ekscentryk; 29) śmietanka towarzyska inaczej; 30) Starski, znany polski scenograf; 31) część "Trylogii" Sienkiewicza z Kmicicem; 32) kuchnia okrętowa; 38) 21 litera alfabetu greckiego; 39) dawna miara grubości desek; 40) dwanaście miesięcy.

JOLKA z HASŁEM

Wyrazy z kolorowych bloków utworzą rozwiązanie krzyżówki:

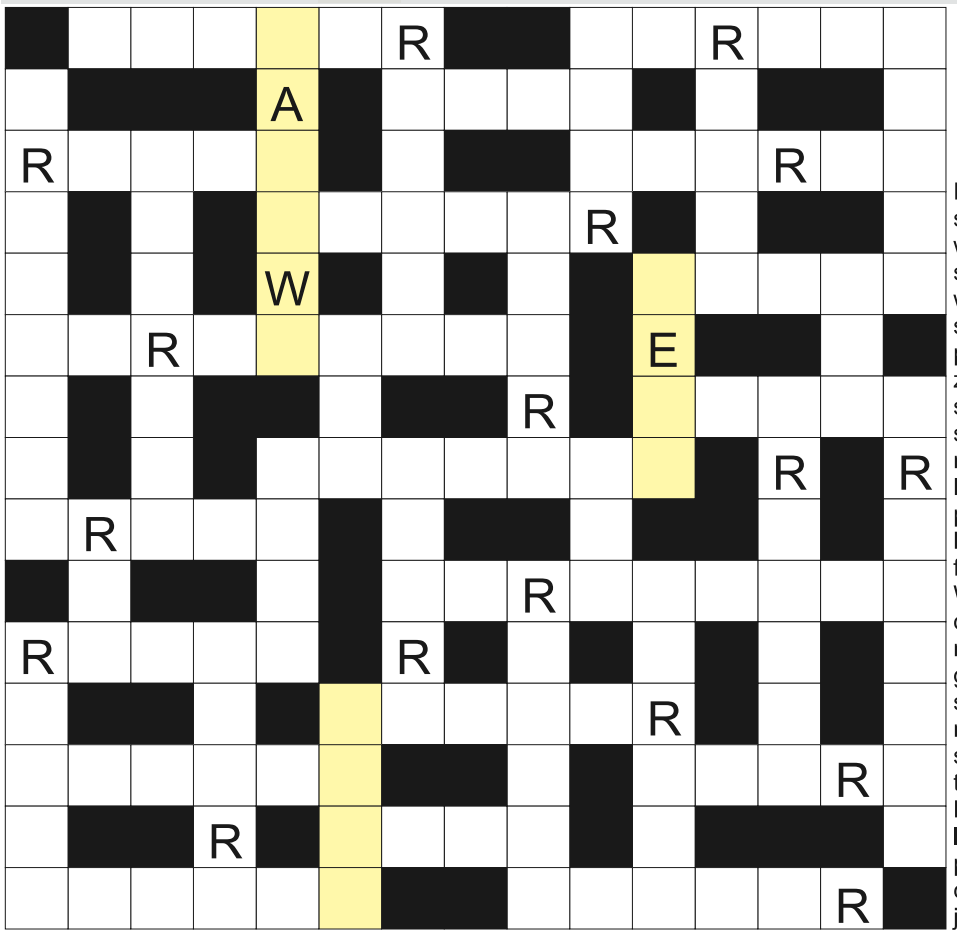

Ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "R". Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych bloków, z oznaczonymi już dodatkowymi literami pomocniczymi - czytane pionowo.

Fatla, Miss Polonia 1986; rysunkowy do szkoły; przedmiot wykonany przez człowieka; karciany kolor z koniczynką; polska rozpuszczalna kawa zbożowa; pierwiastek P; inaczej miejsce, zasięg występowania; niewiadoma w równaniu; przeciwnik, konkurent; Richard, kompozytor "Walkirii"; ćwiczy, by zostać profesjonalistą; Orbison, amerykański piosenkarz; piszą je poeci; śpiewająca para na scenie; Tupac, ostatni władca Inków; niejeden biały wśród gwiazd; przepływa przez Sochaczew; ryżniak błotny krócej; senne zatrzymanie oddechu; francuska kraina ze stolicą w Dijon; "... Wspaniały" Ludwika Jerzego Kerna; Gide, pisarz francuski; dawny komputer, rywal IBM; mieszkańcy państwa z Pragą; ludzki staw z rzepką; krótki przy koszulce; osoba o rozległym wykształceniu; biblijny budowniczy Arki; Bergman, słynna szwedzka aktorka; azjatycka taksówka rowerowa; ojczyzna Samuela Becketta; warzywo na Halloween; dolar i frank; w herbie Łodzi; stolica Egiptu; potocznie o przejściu dla pieszych; silny ciąg powietrza w kominie; brutalna gra jajowatą piłką.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9×9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

			6	7			1	3
	1			4		8		2
				3			9	
3		8		1	5			6
4			7	6			5	8
		1	9					7
				9		2		
8	3	2	1	5	7			9
	9		2		4	7	3	5

		9			3			
			6	2		9		4
8	2	7				6		3
2	1		3	6			4	5
	9	6		7				
7				4		1	9	
	6	2	4	5		3		
1			7		6	4		
3			9	8	2		6	

WYKREŚLANKA: znajdź 23 marki kosmetyczne. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej oraz na ukos: Acerin, Ajeden, Allerco, Anwen, Catzy, Colway, Clochee, Duetus, Halier, Hean, Ziaja, Herla, Indigo, Iuno, Janda, Kabos, Delia, Krayna, Kumazu, Lirene, Soraya, Yumi, Miya.

U	S	M	Y	K	I	E	L	B	A
M	A	C	A	R	B	U	J	A	K
K	A	B	L	E	N	A	W	U	J
H	O	L	Y	O	N	U	M	O	C
S	E	U	H	D	C	A	I	A	D
P	M	R	A	O	Z	H	T	U	M
I	G	U	L	U	R	Z	E	I	H
S	L	W	I	A	Y	T	Y	E	K
N	A	I	E	J	U	A	A	J	R
Y	C	T	R	S	J	N	Z	S	A
Z	A	L	L	E	R	C	O	N	Y
I	J	A	D	L	N	R	W	I	N
A	D	E	L	I	A	E	S	K	A
J	N	A	C	Y	N	A	F	O	G
A	O	W	A	C	E	R	I	N	A
N	I	N	D	I	G	O	P	A	T

eprasa.pl de55df0995